

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Mufettişliği

TEFTİŞ RAPORU

Tarihi ve Sayısı : 17/07/2026, A.R.Y. 208/31
Teftiştir Başlama Tarihi : 29/06/2026
Teftiştir Bitirme Tarihi : 17/07/2026
Eski Teftiştir Tarihi : 21/06/2021

TEFTİŞ YERİ

İli : ŞIRNAK
İlçesi : -

TEFTİŞ EDİLEN

Birim : Şırnak Belediye Başkanlığı
İşler : Genel İş ve Yürütümü
Yıllar : 22/06/2021- 17/07/2026
Görevli : Belediye Başkanı Mehmet YARKA

TEFTİŞ EDEN

Mülkiye Mufettişi : Ali Recai YERLİKAYA

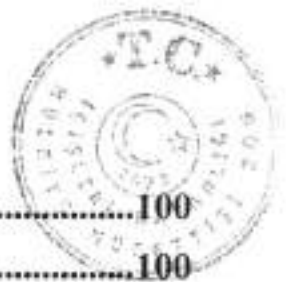

İÇİNDEKİLER

I-BAŞLANGIÇ:	1
II-ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU:	1
III-SAYIŞTAY DENETİMİ:	2
IV-YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:.....	2
Teşkilatlanma:	2
Belediye Meclisi İle İlgili İş Ve İşlemler:.....	4
Belediye Encümeni İle İlgili İş Ve İşlemler:.....	13
Belediye Başkanı İle İlgili İş Ve İşlemler:	17
Evrak, Dosyalama Ve Arşiv İş Ve İşlemleri:	20
Bilgi Edinme, Açıklık Ve Şeffaflığa İlişkin Hususlar:	21
Evlendirme İşlemleri:.....	25
V-İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ:	32
VI-MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ:.....	49
Tasınır Mal İşlemleri:	59
Stratejik Plan:	61
Performans Programı:	63
VII-GELİRLER MÜDÜRLÜĞÜ:	63
VIII-SU VE KANALİZASYON İŞ VE İŞLEMLERİ:	64
Atık Su İşleri:	70
IX-TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:	70
X-İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SIFIR ATIK MÜDÜRLÜĞÜ:	72
Tıbbi Atıklar:	73
Ambalaj Atıkları:	73
Atık Yağlar:.....	74
XI-VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:.....	74
Halk Sağlığı İle İlgili İşler:	76
XII-İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ:.....	76
XIII-AFET VE RİSK YÖNETİMİ MÜDÜRLÜĞÜ:.....	82
XIV-ZABITA MÜDÜRLÜĞÜ:	84
İşyeri Ruhsatları İş Ve İşlemleri:.....	90

XV-İMAR VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ:	100
İmar Planı İş ve İşlemleri:	100
Arazi ve Arsa Düzenlemelerine İlişkin İş ve İşlemler:	177
Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesi İş ve İşlemleri:	178
Kaçak ve Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar:	184
Yıkılacak derecede tehlikeli ve metruk yapılar:.....	186
XVI-EMLAK VE İSTİMLAK MÜDÜRLÜĞÜ:	187
2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Kapsamındaki İhaleler:	187
Kamulaştırma İş ve İşlemleri:.....	193
Mekânsal Adres Kayıt Sistemine İlişkin İş ve İşlemler:.....	193
XVII-DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:	194
4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İhaleler:	194
4734 Sayılı Kanun Kapsamındaki Yapım İşleri:.....	197
Doğrudan Temin İş ve İşlemleri:	202
XVIII- OKUL ÖNCESİ EĞİTİM VE SOSYAL HİZMETLER:	205
XIX-GENEL DEĞERLENDİRME:	205
XX-İNCELEMeye ALINAN KONULAR:	209
XXI-GÖREV VE SONUÇ:	209

I-BASLANGIC:

1-İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 19/05/2026 tarih ve 24386049-660-81 sayılı 2026 yılı yaz teftişi onayı ve Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 01/06/2026 tarih ve 24386049-662-31649 sayılı görev emirleri gereği, Şırnak Belediyesi genel iş ve yürütümünün tarafımdan yapılan teftişi sonucunda görülebilen hata ve noksanlıklar ile eleştiri ve öneriye değer bulunan hususlar, aşağıdaki maddelerde sırasıyla açıklanmıştır.

II-ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU:

2- Şırnak Belediye Başkanlığı Genel İş ve Yürütümünün bundan önce Mülkiye Mütettişi Mustafa AKGÜL tarafından teftiş edildiği dairesinde bulunan 21/06/2021 tarih ve 93/32 Sayılı Teftiş Raporunun incelenmesinden anlaşılmıştır. Anılan teftiş raporunda tenkit edildiği halde, henüz düzeltilip tamamlanmayan hususlara rastlanıldığı takdirde, bu raporun "Genel Değerlendirme" başlığı altında ayrıca değinilecektir.

3- İbraz edilen teftiş defterinin incelenmesinden; teftişle ilgili olarak üst makamlardan gelen emir ve talimatların teftiş defterinin ilgili sütununa işlenmediği incelenmiştir.

02.06.2021 tarihli ve 31499 Sayılı Resmî Gazetede yayınlanan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 58. Maddesi; "(1) Kurum ve kuruluşlarda sayfaları numaralandırılmış, mühürlenmiş ve son sayfasına defterin kaç sayfadan ibaret olduğu yazılarak ilgili birim amirince tasdik edilmiş bir teftiş defteri bulundurulur. (2) Mütettişler, teftişin başlayış ve bitiş tarihlerini, hangi işleri teftiş ettiklerini, düzenledikleri raporun tarih ve sayısını, teftiş edilenin görevini, adını ve soyadını deftere yazmak suretiyle imzalarlar. Teftişle ilgili olarak Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayıları ile özetleri, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılarak imzalanır." Hükmü uyarınca tutulmakta olan teftiş defterine teftişle ilgili olarak üst makamlardan gelen emir ve genelgenin tarih ve sayılarının özet halinde defterin özel bölümüne yazılması sağlanmalıdır.

4- Teftiş Raporunun Belediyenin ilgili birimlerine, 23.06.2021 tarih 2923 sayılı yazı ile gönderilerek cevaplarının istenildiği, Teftiş Raporunda mevzuata aykırı olduğu için düzeltilmesi istenen hususlar ile uygulamaya yön vermesi açısından tavsiye edilen konuların takip edildiği, Teftiş Raporunun Belediye Meclisinin bilgisine 06.07.2021 tarihli meclis toplantısına gündem olarak sunulduğu ve web sitesinden yayımlandığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55. maddesinin; "... Ayrıca belediyenin mali işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir. Belediyelere bağlı kuruluş ve işletmeler de yukarıdaki esaslara göre denetlenir. Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur." hükmü gereğince denetimden beklenen amacın gerçekleşmesi için, teftiş raporunun ilgili birimlere gönderilmesi ile yetinilmemeli ve sonuçlarının takip edilmesi de sağlanmalıdır.

5- 21.06.2021 tarihli Teftiş Raporuna 14.07.2021 tarih ve 3433 sayılı yazı ile Belediye tarafından cevabi rapor düzenlenmiştir.

Mülkiye Mufettişlerince Düzenlenen raporların değerlendirilmesi Sonuçlandırılması Hakkında Yönergenin Bakanlık Makamınca 18/04/2011 tarih ve B.05.İLİ.0.02.02.00-/663.01-2426 sayı ile onaylanarak yürürlüğe girdiği dikkate alınarak Yönergenin cevabi raporun şekli ve süresi başlıklı 6.maddesi, cevabi raporun usulü başlıklı 7.maddesi, itiraz başlıklı 8.maddesi, cevabi raporlarda teklif getirilmesi başlıklı 9. maddesi, raporların kurum içi değerlendirilmesi ve takibi başlıklı 13.maddesi, mahalli idareler dışındaki kuruluş ve birimlerde tespit edilen kamu zararlarından doğan alacaklar ile diğer alacakları takip ve tahsil başlıklı 21.maddesi, yönergenin hizmet içi eğitim ve seminerlerde işlenmesi başlıklı 22. maddesi, sıralı amirlerin hiyerarşik denetimi başlıklı 23. maddesi ve raporların saklanma süresi başlıklı 27.maddesi hükümlerine uygun işlemler tesis edilmesi ihmal edilmemelidir.

III-SAYIŞTAY DENETİMİ:

6- Şırnak Belediyesinin teftişe tabi dönemde 2025 mali yılına ait muhasebe kayıt, mali iş-işlemleri ile harcamalarına ilişkin denetimin Sayıştay Başkanlığınca yapıldığı ancak söz konusu denetime ait raporun henüz Belediye Başkanlığına ulaşmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Sayıştay kararları yakından takip edilerek, ilam sonuçlarına göre hareket edilmelidir.

IV-YAZI İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:

Teskilatlanma:

7- Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik kapsamında, Şırnak Belediyesinin B-2 grubunda yer alan belediyeler grubuna alınarak memur ve işçi kadrolarının tespit edildiği,

Belediye Norm Kadro Standartları Cetveline (B-2 Grubu) göre, (2) Başkan Yardımcısı görevlendirildiği, (21) müdürlük öngörüldüğü ve (21) tanesinin de oluşturulduğu,

Teftişe tabi dönemde tarihinde yeni bir müdürlük olarak 8.10.2025 tarihli ve 102 sayılı meclis kararı ile Gelirler Müdürlüğü kurulmuş olup, halihazırda Şırnak Belediyesi bünyesindeki müdürlükler tabloda gösterilmiştir.

S.No	İhdas Edilen Müdürlükler	Durumu
1	Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü	Vekaleten
2	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Asaleten
3	Destek Hizmetler Müdürlüğü	Asaleten
4	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	Asaleten
5	Fen İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
6	Gelirler Müdürlüğü	Asaleten
7	Hukuk İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
8	İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü	Vekaleten
9	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Vekaleten
10	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Vekaleten
11	İtfaiye Müdürlüğü	Asaleten
12	Makine İkmal, Bakım ve Onarım Müdürlüğü	Asaleten
13	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Asaleten
14	Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	Asaleten
15	Özel Kalem Müdürlüğü	Asaleten
16	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Asaleten
17	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	Asaleten
18	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
19	Veteriner İşleri Müdürlüğü	Asaleten
20	Yazı İşleri Müdürlüğü	Asaleten
21	Zabıta Müdürlüğü	Asaleten

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğinde yer alan Norm Kadro Standartları Cetvellerine uygun

işlem tesis edilmesi bundan böyle de sürdürülmeli ve vekaleten yürütülen müdürlüklere asaleten atama yapılması sağlanmalıdır.

8- Belediye’de kuruluşu bulunan her bir müdürlüğün görev, yetki ve sorumluluklarının yönetmelikle düzenlediği incelenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 25.05.1976 gün ve E: 1976/1, K: 1976/28 sayılı kararında birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesinin önemine işaret edilmesi nedeniyle; belediye birimlerinin; (belediyelere yürürlükteki bir çok mevzuat ile görev, yetki ve sorumluluk yüklenmesi nedeniyle) görev, yetki ve sorumluluklarının ne olduğunun bir düzenleyici metinle (Yönetmelik/Yönerge) tespit edilmesi, bu düzenleyici metnin; 5393 sayılı Belediye Kanununun 18. maddesinin 1. fıkrasının (m) bendi uyarınca belediye meclisi kararıyla kabul edilmesi sürdürülmelidir.

Belediye Meclisi İle İlgili İş Ve İşlemler:

9- Teftişe tabi dönemde Belediye Meclisine ait gündemin Belediye Başkanı tarafından belirlendiği, gündemin Belediye Meclis üyelerine Belediyenin resmi internet adresinde yayınlanarak duyurulduğu, ayrıca meclis üyelerinin cep telefonlarına mesaj olarak bildirildiği ve meclis üyelerine toplantı tarihinden en az üç gün önce zabıta vasıtasıyla ilan panosundan duyuru yapıldığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 21.maddesinin; “Her ayın ilk günündeki belediye meclis gündemi belediye başkanı tarafından belirlenir ve üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Ayrıca çeşitli yöntemlerle halka duyurulur.” hükmüyle,

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği’nin “Toplantı gündemi ve duyurulması” başlıklı 8.maddesinin; “Gündem, belediye başkanı tarafından belirlenir ve toplantı günü de belirtilerek üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Üç günün hesabında duyuru günü ile toplantı günü hesaba katılmaz. Meclis üyelerine bildirim, imza karşılığı gündemin teslimi, taahhütlü posta, telefon, faks, belediye web sitesinde yayımlama, elektronik posta gibi ispat edici yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır. Telefonla bildirimde, bildirimin hangi numaralı telefonla, ne zaman ve kimin tarafından yapıldığı hususunda bildirimi yapan kişi tarafından imzalanmış bir belge düzenlenir.”

Hükmü de göz önünde bulundurularak, Belediye Meclis üyelerine mevzuatta öngörülen doğrultuda bildirimde bulunulması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

10- Teftişe tabi dönemde yapılan Belediye Meclis toplantılarına ilişkin sayısal veriler tabloda gösterilmiştir.

MECLİS KARARLARI					
YILLAR	Olağan Meclis Toplantısı		Olağanüstü Meclis Toplantısı		TOPLAM
	Oturum Sayısı	Karar Sayısı	Oturum Sayısı	Karar Sayısı	
2021	39	65	1	1	40/66
2022	73	148	1	1	74/149
2023	75	155	1	1	76/156
2024	71	118	-	-	71/118
2025	75	135	-	-	75/135
2026	30	96	1	1	31/97
TOPLAM	363	717	4	4	367/721

Teftişe tabi dönemde Belediye Meclisince alınan kararların yıllara ve konularına göre dağılımı tabloda gösterilmiştir.

KONULARINA GÖRE MECLİS KARARLARI							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOPLAM
Mali Konular	10	29	16	19	26	18	118
İmar Konuları	18	42	66	35	50	31	242
Tarifeler	4	3	13	4	4	3	31
Seçimler	-	8	8	22	9	16	63
Borçlanma(5393/68m.)	4	9	4	3	2	3	25
Taşınmaz Satış/Kira/Tahsis	-	2	2	-	1	1	6
Diğer	30	56	47	35	43	25	236
TOPLAM	66	149	156	118	135	97	721

Yukarıdaki tablodan da anlaşılabacağı üzere, teftişe tabi dönemde Şırnak Belediye Meclisi'nce toplam (721) karar alındığı, bu kararlar arasında imar konularına ilişkin kararların (242) ağırlık kazandığı incelenmiştir.

11- Teftişe tabi dönem içerisinde Belediye Başkanı ve Meclis üyelerinin Belediye Kanunu'nun 27.madde kapsamında görüşmelere katılamayacağı durumun oluşmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 27.maddesinde; *"Belediye başkanı ve meclis üyeleri, münhasıran; kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar."* şeklinde düzenleme bulunduğu dikkate alınarak Belediye Başkanı ve Meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı durumların olması halinde madde hükmüne uygun olarak adı geçenlerin toplantılara katılmaması gerektiği bilinerek işlem yapılmalıdır.

12- Teftişe tabi dönemde Belediye Meclisi kararlarının mahallin en büyük mülki idare amirine gönderildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23.maddesinde; *"Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez."* hükmü uyarınca işlem tesis edilmesi ve yedi günlük yasal süreye riayet edilmesi gerektiği bilinerek işlem tesis edilmelidir.

13- Meclis görüşmelerinin görevlilerce sesli ve görüntülü cihazlar ile kayıt edilmesine dair Meclis kararının olmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun meclis toplantısı başlıklı 20.maddesinde; *"Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir."* hükmü uyarınca Meclisçe uygun görülmesi halinde sesli ve görüntülü cihazlarla kayıt alınabileceği unutulmamalıdır.

14- Teftişe tabi dönemde, Belediye Meclisine Belediye Başkanının başkanlık ettiği, yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü Meclis toplantısına ise Meclis Birinci Başkan Vekilinin başkanlık ettiği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 19.maddesi ve Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 9.maddesindeki düzenlemelerin göz önünde bulundurulması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

15- Teftişe tabi dönem içerisinde; Belediye Meclisi toplantılarının yapılacağı günün Belediye Başkanı tarafından tespit edildiği,

Meclis toplantılarının mutlak toplantı yeri olarak belirlenen yerde yapıldığı,

Dönem içerisinde kapalı oturum yapılmadığı,

Teftişe tabi dönemde Meclisin tatil yaptığı bir ay olmadığı,

Meclis görüşmelerinin görevlilerce tutanağa geçirildiği ve tutanağın Başkan ve Kâtip Üyelerce imzalandığı incelenmiştir.

Belediye Meclisi toplantıları ile ilgili iş ve işlemlerin bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20.maddesi ile Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 6. ve 7.maddeleri hükmüne uygun olarak yürütülmesine devam edilmelidir.

16-- Belediye Meclisinin toplantılarında toplantı ve karar yeter sayısının arandığı, dönem içerisinde salt çoğunluk sağlanamadığı için Meclisin tatil edilmesini gerektirecek bir durumun olmadığı, Meclis toplantılarında oylama kurallarına uyulduğu, alınan kararların Meclis Başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalandığı ve bir sonraki toplantı gündemi ile birlikte üyelere gönderildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 22'nci, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 9'uncu ve 10.maddeleri hükmüne uygun olarak işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

17- Teftişe tabi dönemde cadde, sokak vb. isim değişikliğine ilişkin Belediye Meclis kararlarının Valiliğe bildirildiği ancak Valinin onayına sunulmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Kanunun 81.maddesine göre, cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitine ve bunların değiştirilmesine ilişkin olarak alınan meclis kararları mülki idare amirinin onayı ile yürürlüğe gireceğinden, bundan böyle söz konusu hüküm çerçevesinde işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

18- Belediye Meclisinin 08.04.2026 tarih ve 47 sayılı kararı ile Belediye Meclisi Başkanlık Divanının gizli oyla yapılan seçimler ile oluşturulduğu ve seçimlerin mevzuatta öngörülen sürede tamamlandığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 19.maddesinde; "Belediye meclisi, seçim sonuçlarının ilânını takip eden beşinci gün belediye başkanının başkanlığında kendiliğinden toplanır. Meclis bu toplantıda, üyeleri arasından, gizli oyla meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile en az iki kâtip üyeyi ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçer. İlk iki yıldan sonra

seçilecek başkanlık divanı yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar. Başkanlık divanı seçimi üç gün içinde tamamlanır."

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 19.maddesinde; "Meclis, mahallî idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından ve gizli oyla meclis birinci ve ikinci başkan vekillerini, ikisi yedek olmak üzere en az dört kâtip üyeyi iki yıl görev yapmak üzere seçer. İki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı, yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar. İki yılın hesabında başkanlık divanının seçildiği ay esas alınır ve ikinci yılın sonunda aynı ayda ikinci dönem başkanlık divanı seçimi yapılır. Meclis tatilde ise başkanlık divanı seçimi izleyen ayın toplantısında yapılır." denildiğinden,

Bu hükümlere göre işlemlerin yapılmasına devam edilmelidir.

19- Belediye Meclisi toplantılarının halka açık yapıldığı, teftişe tabi dönemde kapalı oturum kararı alınmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis Toplantısı" başlıklı 20.maddesi ile Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin "Görüşmeler ve Yöntem" başlıklı 11.maddesine uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

20- Teftişe tabi dönemde; devamsızlık nedeniyle Meclis üyeliği düşürülen Meclis üyesinin olmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Gerektiğinde 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis Üyeliğinin Sona Ermesi" başlıklı 29.maddesine uygun işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

21- Teftişe tabi dönemdeki belediye meclis kararları örnekleme yöntemiyle mümkün olduğu ölçüde incelenmiş, belediyeyle ilgisi olmayan ve siyasi nitelikte alınan bir karara rastlanmamıştır.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisin Feshi" başlıklı 30.maddesine uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

22- Belediye Meclisince belediye personelinin performans ölçütlerinin görüşülerek kabul edilmediği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18.maddesinde; "a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek." Belediye Meclislerinin görevleri arasında sayılmıştır.

Bundan dolayı Belediye Meclisi'nce, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerinin görüşülerek karara bağlanması sağlanmalıdır.

23- Belediye Meclisi kararlarının örnekleme yöntemiyle incelenmesinde, alınan her karar için bir karar numarası verildiği incelenmiştir.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 16.maddesi hükmüne göre Belediye Meclisince alınan her karar için yılbaşından itibaren "01" numaradan başlamak üzere birbirini takip eden sayı verilerek karar numarası verilmesi uygulamasına devam edilmelidir.

24- Teftişe tabi dönemde, Belediye Meclisinin bilgi edinme ve denetim yetkisini ağırlıklı olarak soru, genel görüşme, denetim komisyonu ve faaliyet raporunu değerlendirme yollarıyla kullandığı, gensoru yoluyla denetim yetkisinin kullanılmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 26.maddesindeki; "*Belediye meclisi, bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.*" hükmü gereğince işlem yapılması gerektiği bilinmelidir.

25- Teftişe tabi dönemde, Denetim Komisyonunun her yıl Meclisin Ocak ayı toplantısında kurulduğu, komisyonun oluşumunda siyasi parti gruplarının mevzuatta belirtilen şekilde temsillerinin sağlandığı,

Denetim komisyonu toplantılarına, belediye ve bağlı kuruluşları dışında Defterdarlıktan personel görevlendirilmesi yapıldığı,

Denetim Komisyonu toplantı tutanaklarının tutulduğu, Komisyonun çalışmasını kırk beş işgünü içinde tamamladığı ve denetim raporunu mart ayının sonuna kadar Meclis Başkanlığına sunduğu,

Denetim Komisyonu Raporlarının Meclisin Nisan dönemi toplantısında Başkan tarafından okutulması suretiyle Meclise bilgi verildiği,

Denetim Komisyonu raporlarında konusu suç teşkil eden bir hususa rastlanmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25.maddesi ile Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 22'nci ve 23.maddeleri uyarınca işlem yapılmasına devam edilmeli ve

Denetim Komisyonu raporunun ilk Belediye Meclisi toplantısında Mecliste okutulması sürdürülmelidir.

26- Denetim komisyonu çalışmalarında kamu personelinden ve diğer uzman kişilerden yararlanıldığı incelenmiştir.

23.02.2026 tarih ve 1904 sayılı Defterdarlık yazısı örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25. maddesinde; "...Komisyon, belediye başkanı tarafından belediye binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında kamu personelinden ve gerektiğinde diğer uzman kişilerden yararlanabilir... Denetim komisyonunun emrinde görevlendirilecek kişi ve gün sayısı belediye meclisince belirlenir. Uzman kişilerde aranacak nitelikler belediye meclisinin çalışmasına dair yönetmelikte düzenlenir." hükmü ile,

Denetim komisyonunda çalıştırılacak uzman kişilerde aranılacak niteliklerin de 09.10.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin "Komisyonlarda çalıştırılacak uzman kişiler" başlıklı 23. maddesinde belirtildiği,

Zorunluluk olmamakla birlikte bundan böyle de yapılan denetimde etkinlik sağlanması açısından denetim komisyonu çalışmalarında kamu personelinden ve diğer uzman kişilerden yararlanılması tavsiyeye değer görülmüştür.

27- Teftişe tabi dönem içerisinde, yasal olarak kurulması zorunlu olan "Plan ve Bütçe" ve "İmar" komisyonlarının kurulduğu, bunun dışında (3) komisyonun daha kurulduğu, komisyonların oluşumunda siyasi parti gruplarının mevzuatta belirtilen şekilde temsillerinin genel olarak sağlandığı,

Komisyon kurulması ile ilgili Meclis kararında komisyonların görev süresinin 1 yıl olarak belirlendiği incelenmiştir.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 24. maddesi uyarınca işlem yapılması sürdürülmelidir.

28- Teftişe tabi dönemde Plan-Bütçe Komisyonu, İmar Komisyonu, Kültür Komisyonu, Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu ve Ulaşım Trafik Komisyonu kurulduğu, Belediye Meclisince görev tanımlarının belirtildiği incelenmiş olup;

Bundan böyle de ihtisas komisyonlarının görev alanların Belediye Meclisi tarafından açık ve net şekilde belirlenmesi sürdürülmelidir.

29- Belediye Meclisince İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulması hükmüne uygun olduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunun 24. maddesinin 2. fıkrası "*İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur.*" hükmüne istinaden ve Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin 21. maddesinin 2. fıkrasında "*Komisyonlar, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. İhtisas komisyonlarına siyasi parti grupları aday gösterebileceği gibi, üyeler de o partiden aday olabilir. Birden fazla komisyonda görev almak mümkündür.*" denildiğinden bundan sonra oluşturulacak ihtisas komisyonlarının üyelerinin dağılımında aritmetik hesaplamalara dikkat gösterilmeli ve kanun hükümlerine uygun işlem yapılmasının devamı sağlanmalıdır.

30- Belediye personelleri ile birlikte Belediye Meclis Üyeleri tarafından verilen mal bildirimlerinin karşılaştırılması için 3628 sayılı Kanun ile Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik kapsamında, Belediye Başkanlığı tarafından komisyonun oluşturulduğu ve mal bildirimlerinin karşılaştırıldığı incelenmiştir.

3628 sayılı Kanunun 7'nci maddesi ve Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 18'inci maddesine uygun işlem yapılması sürdürülmelidir.

31- İhtisas Komisyonu raporlarının Belediyenin resmi internet sitesinde yayınlanmak suretiyle halka duyurulduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 24.maddesinde "*Komisyon raporları alenidir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere meclis tarafından maliyetlerini aşmamak üzere belirlenecek bedel karşılığında verilir.*" hükmü bulunmaktadır.

Belirtilen madde hükmüne uygun olarak komisyon raporlarının Şımak Belediyesi'ne ait resmi internet sitesinde yayınlanarak ya da başka şekillerde aleniliğinin sağlanması ve çeşitli yollarla halka duyurulması ihmal edilmemelidir.

32- Meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 39.maddesi uyarınca Belediye Başkanına

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere ödenecek huzur hakkının Meclis kararı ile tespit edildiği,

Mazeretleri nedeniyle Meclis tarafından izin verilen Meclis üyelerinin bulunduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 32.maddesi uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

33- Teftişe tabi dönem içerisinde, her yıl Performans Programı'nın Belediye Meclisince kabul edildiği, en son 2026 yılı Performans Programı'nın Belediye Meclisinin 04.11.2025 tarih ve 2025/111 sayılı kararı ile kabul edildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de Performans Programı'nın; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41.maddesi ve 5018 sayılı Kanunun 9.maddesinin 4.fıkrası hükümleri ile Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanması ve 5393 sayılı Kanunun 18.maddesinin (a) bendi gereğince, belediye meclisinde görüşülüp kabul edilmesi ihmal edilmemelidir.

34- Meclis Karar Özetleri Defterinin tutulduğu ve bilgisayar ortamında da ayrı bir dosyada muhafaza edildiği, tüm kararların dayanak belgeleri ile birlikte dosyalandığı incelenmiştir.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 16.maddesi uyarınca kararların aslının ayrı bir dosyada muhafaza edilmesi ve dayanak belgeleri ile birlikte tutulan kararların düzenli bir şekilde dosyalanmasına devam olunmalıdır.

35- Teftişe tabi dönem içerisinde, Belediye Meclis kararları kayıt altına alınırken, bu kararlara "Kabul" ve Ret" oyu veren ve "Çekimser" oy kullanan Meclis üyelerinin isimlerinin belirtildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 13.maddesi gereğince, Belediye Meclis kararları kayıt altına alınırken, yapılan oylamalarda "Kabul" ve Ret" oyu veren ve "Çekimser" oy kullanan Meclis üyelerinin "isimlerinin belirtilmesi ihmal edilmemelidir.

36- Teftişe tabi dönem içerisinde Belediye Başkanı tarafından yeniden görüşülmek üzere (5) gün içerisinde Meclise iade edilerek, Belediye Başkanı tarafından idari yargıya götürülen Meclis kararı bulunmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 17.maddesi uyarınca işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

37- Yeni seçilen Belediye Meclis üyeleri ile yeniden seçilememe sebebiyle üyeliği sona eren veya istifa eden Belediye Meclis üyelerinin mal bildirimlerinin süresi içerisinde alındığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun bildirimlerin verileceği mercileri gösteren birim olarak 8.maddesinin (n) bendinde; Belediye Meclis Üyeleri için Belediye Başkanlarının, bildirim verileceği merciler olarak belirlendiği,

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 6.maddesinin (n) bendinde de benzer anlatımla aynı hükme yer verildiği,

Yönetmeliğin 9/c maddesinde; "Seçimle gelinen görevlerle, seçimin kesinleşme tarihini izleyen iki ay içinde", 9/e maddesinde ise; görevi sona erenlerin ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunacakları ile ilgili düzenlemeye yer verildiği,

Yönetmeliğin 7.maddesinde; "6.maddede belirtilen merciler, mal bildirimlerinin süresi içinde verilmesini sağlamakla sorumludurlar. Bu merciler mal bildirimlerinin verilmesini izlemek için birim veya personel görevlendirirler."

Yönetmeliğin 17.maddesinde; "*Bu Yönetmelikte belirtilen süreler içinde mal bildiriminde bulunmayanlara, bildirim verileceği mercilerce yazılı olarak ihtar da bulunulur. Bu ihtar, ilgisine Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ olunur. İhtarın kendisine tebliğinden itibaren bir ay içinde bildirimde bulunmayanlar hakkında gerekli işlem yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.*" denildiği dikkate alınarak,

Belediye Meclisi üyelerinin mal bildirimleri ile ilgili iş ve işlemlerin Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun yürütülmesine hassasiyet gösterilmelidir.

Belediye Encümeni İle İlgili İş Ve İşlemler:

38- Teftişe tabi dönemde Belediye Encümeninin kararlarının olduğu tablo aşağıdaa belirtilmiştir.

ENCÜMEN KARARLARI							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOPLAM
Mali Konular	25	42	30	17	26	11	151
İmar Konuları	89	124	149	113	101	42	618
Cezalar	1	4	1	1	2	-	9
İhale	4	5	8	4	5	7	33
İşyeri Kapatma	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	29	21	28	29	39	17	163
TOPLAM	148	196	216	164	173	77	974

Teftişe tabi dönemde Belediye Encümeni'nce alınan kararlar tetkik edildiğinde, kararlar arasında 3194 sayılı İmar Kanunu gereği alınan kararlar, mali kararlar ve ihale kararların öne çıktığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 34.maddesine göre; "Belediye encümeninin görev ve yetkileri;

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek." şeklinde düzenlenmiş olup,

Belediye Encümenince alınacak kararlarda 5393 sayılı Kanunun 34.maddesinde belirtilen çerçevede hareket edilmesi ihmal edilmemelidir.

39- Şırnak Belediyesi Encümeninin oluşumuna yönelik Belediye Meclisince her yıl kararın alındığı, en son 08.04.2026 tarih ve 2026/49 sayılı Meclis kararıyla Encümenin oluşturulduğu,

Belediye Encümeninin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 33.maddesi gereğince Belediye Başkanının başkanlığında (3) Belediye Meclis üyesi, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden teşekkül ettirildiği ve Belediye Encümenine Belediye Başkanı'nın başkanlık ettiği incelenmiştir.

40- Belediye Encümeni toplantılarının her yılbaşında alınan encümen kararı ile her haftanın Cuma günü saat 14.00'da yapıldığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 35.maddesindeki; "*Belediye Encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye Başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.*" hükmü doğrultusunda encümenin toplantı günlerinin önceden belirlenmesi ve bu günlerde toplantı yapılması uygulaması sürdürülmelidir.

41- Encümen Karar Özetleri Defterinin düzenli tutulduğu ve tüm kararların dayanak belgeleri ile birlikte dosyalandığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Encümen kararlarının düzenli bir şekilde tutulması ihmal edilmemelidir.

42- Belediye Encümenine havale edilen evrakların genellikle bir hafta içinde görüşüldüğü incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 35.maddesindeki; "*Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır.*" hükmü uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

43- Encümene havale işlemlerinin, ilgili Şube Müdürünün teklifi, Belediye Başkan Yardımcısının uygun görüşü ve Belediye Başkanının onayıyla yapıldığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 35.maddesinde yer alan; "*Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile*

gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular Encümende görüşülemez.” hükmü uyarınca işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

44- Belediye Encümeninin toplanmasında ve karar almasında mevzuatın öngördüğü nisaplara uyulduğı, alınan kararların başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalandığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 35/2 maddesinde; “Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Encümenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu hüküm geçerlidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılmaz.”

Aynı Kanunun 35/5 maddesinde; “Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.” hükmü çerçevesinde,

Belediye Encümeninin toplanması, karar alması, alınan kararların yazılması ve dosyalanması iş ve işlemlerinin aynı titizlikle yürütülmesine bundan böyle de devam edilmelidir.

45- Belediye hazırlık bütçesinin; Belediye Başkanı tarafından zamanında Belediye Encümeni’ne gönderildiği ve Encümenin bütçeyi inceleyerek süresi içerisinde Belediye Meclisi’ne sunduğı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye Encümeninin Görev ve Yetkileri” başlıklı 34/a maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Bütçenin Hazırlanması ve Kabulü” başlıklı 62.maddesi gereğı işlem yapılmasına devam edilmelidir.

46- Belediye kesin hesabının; Belediye Başkanı süresi içerisinde Belediye Encümeni’ne gönderildiği, Encümenin kesin hesabı inceleyerek süresi içerisinde Belediye Meclisi’ne sunduğı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 34/a maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Kesin Hesap” başlıklı 64.maddesi gereğı işlem yapılmasına devam edilmelidir.

47- Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin belirlenmesi amacıyla Belediye Encümeni tarafından en son 05.07.2019 tarih ve 2019/51 sayılı kararın alındığı, teftişe tabi dönemde de bu kararın uygulanmaya devam ettiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 34/h maddesi ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin açılış ve kapanış saatleri başlıklı 33.maddesi gereğince umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirleme görevinin Belediye Encümenine verildiğinden, bahse konu mevzuat hükümlerine uygun olarak, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatlerinin tespiti ile ilgili uygulamanın sürdürülmesi ve açılış ve kapanış saatleri ile ilgili Encümen kararının mahalli kolluk birimlerine gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

48- Teftişe tabi dönem içerisinde; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 33.maddesi gereğince, belediye zabıtası tarafından dilencilikten elde edilen gelirlere el konulduğu durumlarda, bu gelirlerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesi için belediye encümeni kararı alındığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 33.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

49- 2559 sayılı PYSK'nın 6. maddesi gereğince hakkında kolluk birimleri tarafından tutanak düzenlenen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri hakkında, Belediye Encümeni tarafından bu maddede belirtilen idari para cezalarının verildiği,

Bu kapsamda 2021 yılında (8), 2022 yılında (10), 2023 yılında (7), 2024 yılında (5), 2025 yılında (14) ve 2026 yılında (3) olmak üzere toplam (47) adet idari para cezası verildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de 2559 sayılı Kanunun 6.maddesi kapsamına giren eylemlerle ilgili olarak Belediye Encümeni tarafından idari para cezası verilmesi ihmal edilmemelidir.

Belediye Başkanı İle İlgili İş Ve İşlemler:

50- Belediye Başkanı tarafından, en son 02.09.2019 tarihli İmza Yetkileri Yönergesinin hazırlandığı ve bağlı birimlere bildirildiği, teftişe tabi dönemde ise değişiklik yapılmadığı incelenmiştir.

Bundan böyle, zaman içerisinde ve ihtiyaçlar ölçüsünde meydana gelebilecek değişiklikler de dikkate alınarak, 5393 sayılı Kanunun 42.maddesindeki; "Belediye başkanı, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, yöneticilik sıfatı bulunan belediye görevlilerine devredebilir." hükmü doğrultusunda işlem yapılması ihmal edilmemeli ve İmza Yetkileri Yönergesinin güncellenmesi sağlanmalıdır.

51- Teftişe tabi dönem içerisinde Belediye Başkanının belediye birimlerinden yalnızca evlendirme memurluğunu denetlediği ancak diğer birimlerin denetlenmediği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38/a maddesinde; "Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek,"

Kanunun 38/k maddesinde ise; "Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek." hususlarının Belediye Başkanının görev ve yetkileri arasında sayıldığı dikkate alınarak,

Belediye Başkanının kurum amiri olarak mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanmasından ve mevzuata uygun olarak işlem yapılmasından sorumlu olduğu bilinci ile belediye birimlerini sık aralıklarla denetlemesi, denetleme sonuçları bir rapora bağlanarak eksikliklerin giderilmesi için ilgili birime yazılı olarak gönderilmeli, ayrıca mevzuata aykırı ya da hatalı ve kusurlu davranışı tespit edilen personel hakkında gerekli kanuni işlemin yapılması ihmal edilmemelidir.

52- Belediye hizmetlerine gönüllü katılıma ilişkin Belediye Başkanlığınca belirli dönemlerde vatandaşlar ile birlikte sokak temizliği, fidan dikimi vb. etkinlikler yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 77.maddesindeki; "*Belediye: sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, özürli'lere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetlerin yapılmasında belde de dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliği artırmak amacıyla gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygular.*" hükmü gereğince ve İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere uygun olarak belediye hizmetlerine gönüllü katılım ile ilgili iş ve işlemlerin artırılması sağlanmalıdır.

53- Belediye Başkanı'nın; bütçe tasarılarını zamanında Belediye Encümeni'ne sunduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Bütçenin Hazırlanması ve Kabulü" başlıklı 62.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

54- Teftişe tabi dönem içerisinde, Belediye Başkanı tarafından her yıl Faaliyet Raporlarının hazırlanarak Belediye Meclisinde görüşüldüğü, en son Faaliyet Raporunun

08.04.2026 tarih ve 55 sayılı Belediye Meclisi kararıyla kabul edildiği, Faaliyet Raporlarının bir örneğinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Sayıştay'a gönderildiği, kamuoyuna internet ortamında ve kitap haline getirilerek açıklandığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 56.maddesinde yer alan; "*Belediye başkanı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plân ve performans programına göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleştirme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini ve belediye borçlarının durumunu açıklayan faaliyet raporunu hazırlar. Faaliyet raporunda, bağlı kuruluş ve işletmeler ile belediye ortaklıklarına ilişkin söz konusu bilgi ve değerlendirmelere de yer verilir. Faaliyet raporu nisan ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.*" hükmü gereği işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

55- Belediye birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarının izleyen mali yılın Şubat ayına kadar üst yöneticiye sunulduğu,

İdare faaliyet raporlarına, Ek-2 ve Ek-4'te örnekleri yer alan üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan "Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı"nın, birim faaliyet raporlarına ise Ek-3'te örneği yer alan ve harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı"nın eklendiği incelenmiştir.

Bundan böyle de Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 10/3 ve 19.maddeleri gereğince işlem yapılması ve birim faaliyet raporlarının izleyen mali yılın Şubat ayına kadar üst yöneticiye sunulması ihmal edilmemelidir.

56- Belediye Başkanı tarafından verilen en son mal bildiriminin 07.06.2024 tarihli olduğu ve bu mal bildiriminin İçişleri Bakanlığına gönderilmek üzere Şırnak Valiliğine 10.06.2024 tarihinde sunulduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 6/c maddesi gereğince, seçimin kesinleşmesi tarihini izleyen iki ay içinde belediye başkanı tarafından mal bildiriminin verilmesi sağlanmalı ve Kanunun 7.maddesi gereğince mal bildiriminin sonu (0) ve (5) ile biten yılların en geç şubat ayı sonuna kadar yenilenmesi ve Kanunun 8/n maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığına gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

Evrak, Dosyalama Ve Arşiv İş Ve İşlemleri:

57- Yazı İşleri Müdürlüğü'nde; (1) Müdür, (2) memur, (2) kadrolu işçi ve (16) şirket personeli tarafından işlemlerin yürütüldüğü beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128.maddesinin birinci fıkrasında; *"Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür."* hükmüne yer verilmiştir.

Yazı İşleri Müdürlüğü hizmetleri; devamlılık arz eden, diğer bir deyişle "asli ve sürekli kamu hizmeti" niteliğinde olan ve bu nedenle de memur eliyle yürütülmesi gereken görev konumundadır. Dolayısıyla, bu tür hizmetlerin işçiler veya belediye şirketi personeli tarafından yürütülmesi mümkün değildir.

Bundan böyle, işçilerin memurlara ilişkin görevlerde çalıştırılmaması sağlanmalıdır.

58- Teftişe tabi dönemde evrakların elektronik ortamda kayıt altına alındığı, e-belediye evrak modülünün kullanılarak evrak işlemlerinin gerçekleştirildiği, yazışmaların sistem üzerinden yapıldığı ve evrakların "e-imza" ile imzalandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'nın 17.06.2011 tarih ve 604 sayılı Genelgesi kapsamında iş ve işlemlerin yürütülmesine devam edilmelidir.

59- Şırnak Belediyesinin, "Standart Dosya Planı" uygulamasını kullandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı resmi internet sitesinde yayınlanan düzenlemeler doğrultusunda dosyalamanın yapılmasına devam edilmelidir.

60- Şırnak Belediyesine gelen evrakların ve vatandaşlar tarafından verilen dilekçelerin, Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından elektronik ortamda kayıt altına alındığı, vatandaşların talebi halinde dilekçe kayıt tarih ve sayı bilgilerinin verildiği ayrıca sms ile bildirim yapıldığı, ilgili birimler tarafından dilekçe sahibine işlem sonucunun bildirildiği incelenmiştir.

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 7.maddesinde; *"Türk vatandaşlarının ve Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta*

olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir." Denildiğinden,

Bu Kanun kapsamında, Belediyeye yapılan vatandaş başvurularının kaydedilmesi, vatandaşlardan gelen ve gereği yapılmak üzere ilgili dairelere gönderilen dilekçelere yapılan işlem sonucunun takip edilmesi, ayrıca işlem safahat ve sonucundan ilgilisine bilgi verilmesi ihmal edilmemelidir.

61- Şırnak Belediyesine KEP sistemi üzerinden gelen yazıların her 20 dakikada bir kontrol edildiği, ilgili birime havalesi yapılarak ilgili birim tarafından cevabının yazıldığı ve ilgili kurumuma elektronik ortamda ya da fiziki olarak postalandığı incelenmiştir.

Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre iş ve işlemler sürdürülmelidir.

62- Şırnak Belediyesinde kurum arşivine ilişkin iş ve işlemlerin Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü ancak imha komisyonunun kurulmadığı ve imha işlemlerinin yapılmadığı incelenmiştir.

Bundan böyle, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin 19.maddesi gereğince her yıl Kurum Arşivi Ayıklama ve İmha Komisyonu kurularak, kurum arşivinde yer alan malzemenin ayıklama ve imha iş ve işlemlerinin Yönetmeliğin 20, 21 ve 22.maddeleri uyarınca yürütülmesi sağlanmalıdır.

Bilgi Edinme, Açıklık Ve Şeffaflığa İlişkin Hususlar:

63- Kesinleşen meclis kararlarının özetlerinin Belediyesinin resmi internet sitesinde yayınlanarak halka duyurulduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23.maddesinde; "Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur" denilmektedir. Kanunun bu hükmü doğrultusunda meclis kararlarının kamuoyunun bilgisine sunulması ihmal edilmemelidir.

64- Mülkiye Müfettişi tarafından hazırlanan bir önceki teftiş raporunun Belediye Meclisinin bilgisine sunulduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55.maddesinde; "Belediyelerde iç ve dış denetim yapılır. Denetim, iş ve işlemlerin hukuka uygunluk, malî ve performans denetimini kapsar.

İç ve dış denetim 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre yapılır. Ayrıca, belediyenin mali işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir. Belediyelere bağlı kuruluş ve işletmeler de yukarıdaki esaslara göre denetlenir. Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur." Hükmi doğrultusunda denetim raporlarının aleniliğinin sağlanması gerektiği bilinerek;

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 55.maddesi gereğince denetime ilişkin sonuçların kamuoyuna açıklanması ve meclisin bilgisine sunulması ihmal edilmemelidir.

65- Şirnak Belediyesi tarafından sunulan hizmetler için Verimlilik-Etkinlik-Tutumluluk (VET) analizinin yapılmadığı, sunulan hizmetlerin etkinliğinin ölçülmediği, kuruluşun etkin ve verimli çalışmasına yönelik analizlerin ve iş süreçlerinin analizlerinin yapılmadığı incelenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5.maddesinin g) fıkrasında; "*Kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır.*" denilmektedir.

Aynı Kanunun 8.maddesinde ise; "*Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kalınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*" denilmektedir.

Bundan böyle, bahse konu Kanun hükümleri çerçevesinde hesap verme sorumluluğu kapsamında Belediyenin hizmet sunma süreçlerinin etkinlik ve verimlilik analizlerinin yapılması ve kaynakların verimli kullanılması için gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

66- Belediyenin sunduğu hizmetlerin envanter ve iş akış süreçlerinin oluşturulmadığı ve kurumsal internet sayfasında yayımlanmadığı incelenmiştir.

Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 5.maddesi gereğince belediye tarafından sunulan hizmetlerin envanteri ve iş akış süreçleri oluşturularak kurumsal internet sayfasında yayınlanması sağlanmalıdır.

67- Şırnak Belediyesinin hizmet standartlarının oluşturularak belediyenin kurumsal internet sayfasında ilan edildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 6.maddesi gereğince belediye tarafından hizmet standartları oluşturularak vatandaşların kolayca görebileceği şekilde duyurulması ve bu standartların belediyenin kurumsal internet sayfasında ve e-Devlet Kapısında ilan edilmesi sağlanmalıdır.

68- Şırnak Belediyesi tarafından inşaat izin süreçleri için gerekli bilgi, belge ve ücretlerin belediyenin kurumsal internet sayfasında duyurulmadığı, bu bilgi ve belgeler için talep edilen ücretlerin belirtilmediği incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı'nın 29.11.2012 tarihli ve 2012/68 nolu Genelgesi ve İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 26.10.2017 tarih ve 22187 sayılı Genelgesi gereğince, imar uygulamalarına ilişkin iş ve işlemlerde uygulamada birliğin sağlanması ve şeffaflık ilkesi gereği olarak, inşaat izin süreçleri için gerekli bilgi, belge ve ücretlerin belediyenin kurumsal internet sayfasında duyurulması ihmal edilmemelidir.

69- Şube Müdürlüklerine ait görev, yetki ve çalışma yönetmeliklerinin bulunduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de bu Yönetmeliklerin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18/m maddesi gereği belediye meclisi kararı ile kabul edilmesi ve yürürlüğe konulması ihmal edilmemelidir.

70- Şırnak Belediyesinde bilgi edinme ve Cimer başvurularının Basın ve Halkla İlişkiler Biriminde değerlendirildiği, Bilgi Edinme Kanunu'na göre yapılacak müracaatlar için standart başvuru formlarının hazırlandığı, teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesine toplam (43) bilgi edinme ve CIMER başvurusu ile (1.527) dilekçe ile müracaat yapıldığı, başvuruların takibinin yapıldığı ve sonuçlanmayan başvurunun bulunmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik ile vatandaş başvurularına ilişkin Cumhurbaşkanlığı'nın 11 Ekim 2018 tarih ve 2018/13 sayılı Genelgesi uyarınca işlem yapılması sürdürülmelidir.

71- Şırnak Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Birimince kendilerine yapılan bilgi edinme başvuruları ve bunların sonuçlarını gösterir bir rapor hazırlandığı ve bu raporların her yıl Valiliğe gönderildiği incelenmiştir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 44.maddesindeki; “Kurum ve kuruluşlar, bir önceki yıla ait olmak üzere; a) Kendilerine yapılan bilgi edinme başvurularının sayısını, b) Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını, c) Reddedilen başvuru sayısı ve bunların dağılımını gösterir istatistik bilgileri, d) Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak ya da bu nitelikteki bilgiler ayrılarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısını, e) Başvurunun reddedilmesi üzerine itiraz edilen başvuru sayısı ile bunların sonuçlarını, gösterir bir rapor hazırlayarak, bu raporları her yıl Şubat ayının sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna gönderirler. Bu raporlar, bilgi edinme birimlerinin koordinasyonunda hazırlanır. Bağlı, ilgili ve ilişkili kamu kurum ve kuruluşları raporlarını bağlı, ilgili ya da ilişkili oldukları bakanlık vasıtasıyla iletirler. Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir. Bu raporlar takip eden iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.” hükmüne uygun işlem yapılması sürdürülmelidir.

72- “Açık Kapı Projesi” kapsamında Şırnak Belediyesi tarafından (4) personelin yetkilendirildiği ve birimlerden gelen cevapların sisteme işlendiği incelenmiştir.

“Açık Kapı Projesi” kapsamında yapılan başvuruların gecikmeye mahal verilmeden cevaplanması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

73- Vatandaşların telefon yoluyla Belediyeye ulaşabilmesi için Belediye Santrali ile 185 Alo Su Arıza Hattının kesintisiz 7 gün/24 saat esasına göre çalıştığı, teftişe tabi dönemde toplam (22.012) arama alındığı, ilgili birimlere gönderildiği ve bu birimler tarafından sonuçlandırıldığı incelenmiştir.

Vatandaş başvurularına ilişkin Cumhurbaşkanlığı'nın 11 Ekim 2018 tarih ve 2018/13 sayılı Genelgesi uyarınca işlem yapılması sürdürülmelidir.

74- Şırnak Belediyesi sınırları içerisinde toplam (12) mahallenin bulunduğu, belediye bütçesinden (6) adet muhtar evi ve tefrişatı, (5) adet taksi durağı, (50) adet müşterek kullanıma yönelik fırın, (1) adet çocuk oyun alanı ve yeşil alan, (1) adet açık ve kapalı hastane bekleme salonu, (1) adet parkın; muhtarlıklardan gelen talep üzerine yapıldığı,

muhtarlıklardan gelen diğer başvuruların da gereği için ilgili birim müdürlüklerine iletildiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Mahalle Yönetimi başlıklı 9.maddesinde; *"Belediye, mahallenin ve muhtarlığın ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözümü için bütçe imkânları ölçüsünde gerekli ayni yardım ve desteği sağlar; kararlarında mahallelinin ortak isteklerini göz önünde bulundurur ve hizmetlerin mahallenin ihtiyaçlarına uygun biçimde yürütülmesini sağlamaya çalışır."* hükmü bulunmaktadır.

Belediye imkânları ölçüsünde mahalle muhtarlıklarının ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yardım yapılması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

Evlendirme İşlemleri:

75- Evlendirme iş ve işlemleri ile ilgili olarak; Şırnak Belediyesi Yazı İşleri Müdürlüğü bünyesinde (1) memur ve (1) şirket personelinin görevlendirildiği,

Nikâh Salonu'nun, Belediye Binasının giriş katında yer aldığı, nikâh salonunun oldukça büyük olduğu ve nikâh işlemlerinin yürütülmesi için yeterli olduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 26.maddesinde; *"Evlenme törenlerinin ilgili makamlarca bu iş için tahsis edilmiş olan resmi salon veya yerlerde yapılması esastır."* hükmüne uygun olarak nikâh salonunda evlendirme iş ve işlemlerinin devamı sağlanmalıdır.

76- Evlendirme Memurluğunun Ferhat ÇALIŞLAR tarafından yürütülmekte olduğu, en son görevlendirmenin 19.10.2021 tarihinde yapılmış olduğu incelenmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 22.maddesinin 2.fikrasında, *"Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır."* denildiği, aynı düzenlemeye Evlendirme Yönetmeliği'nin 7.maddesinde de yer verildiği,

Evlendirme Yönetmeliği'nin 8.maddesinin 3.fikrasında; *"Evlendirme memurluğu görev ve yetkisi belediye başkanınca bizzat kullanılabileceği gibi görevlendireceği üst düzey personel tarafından da kullanılabilir."* hükmünün bulunduğu,

Evlendirme Yönetmeliği'nin 8.maddesinin 3.fikrasındaki hüküm çerçevesinde yapılan görevlendirme ve yetkilendirmenin sürdürülmesi ve bundan böyle de yapılacak görevlendirme ve yetkilendirmede Evlendirme Yönetmeliğinin 43.maddesinin göz önünde

bulundurulması ihmal edilmemelidir.

77- Belediye Evlendirme Memurluğuna yapılan evlilik başvuruları ve bu başvurularla ilgili olarak yapılan işlemlere ilişkin bilgiler aşağıda belirtilmiştir:

İşlem	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOPLAM
Müracaat	585	617	610	588	549	315	3.264
Yapılan Akit	580	610	607	581	541	312	3.231
Alınan Aile Cüzdanı	600	650	650	600	550	400	3.450
Verilen İzin Belgesi	8	10	4	3	11	1	37
İmha Edilen Cüzdan	0	1	0	4	3	5	18

Teftiş dönemi içerisinde Evlendirme Memurluğuna yapılan evlilik müracaatının (3.264) ve yapılan akit sayısının (3.231) olduğu ve aynı dönemde (37) adet evlenme izin belgesinin düzenlendiği incelenmiştir.

Bundan böyle de evlendirme iş ve işlemlerinin ilgili mevzuatına uygun olarak yapılması ihmal edilmemelidir.

78- Belediye Evlendirme Memurluğu tarafından Şırnak Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğü'nden alınan uluslararası aile cüzdanlarının Pul ve Değerli Kâğıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Sattırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak alındığı, alınan uluslararası aile cüzdanlarının kilit altında bulundurulduğu, bu amaçla tutulan bir deftere kaydedildiği ve cüzdanların yılsonu sayım ve devir işlemlerinin de yapıldığı ifade edilmiş ve anlaşılmıştır.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 54.maddesinde; "uluslararası aile cüzdanları il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verilir.

Bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır." denilmektedir.

Madde hükmüne uygun olarak maliye veznesinden alınacak olan uluslararası aile cüzdanlarının, temin edilecek değerli kâğıtlar defterine kaydedilmesi ve yılsonu sayım ve devir işlemlerinin yapılması ihmal edilmemelidir.

79- Evlendirme memuru olarak görevlendirilen personelin imza ve mühür örneklerinin İl Nüfus Müdürlüğüne gönderildiği incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 46.maddesinde; "Evlendirme memurları, örneğine uygun olarak hazırlayacakları imza ve mühür örneklerini mahalli nüfus idarelerine göndermekle mükelleftirler.

Evlendirme memurlarının değişmesi halinde, yeni örnekler en geç 3 gün içinde düzenlenerek gönderilir." Denildiğinden,

Madde hükmüne uygun işlem tesis edilmesine devam edilmelidir.

80- Teftişe tabi dönemde, evlendirme memuru olan Özgül ÇETİN'in Ferhat ÇALIŞLAR'dan 09.03.2023 tarihinde görevi devir aldığı, Ferhat ÇALIŞLAR'a devir-teslim yapıldığı incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 49.maddesi gereğince, "Başka bir yere atanma, devlet memurluğundan çekilme, emeklilik, ölüm veya yetki düzenlenmesi gibi sebeplerle kesin olarak memurun görevinden ayrılmasını gerektiren hallerde yerine gelen veya yetki verilen memura, 51.maddedeki usule göre devir ve teslim yapılması" gerektiğinden,

Devir teslim zorunluluğunun doğması halinde, Evlendirme Yönetmeliği'nin 49, 50, 51 ve 52.maddeleri hükümleri doğrultusunda işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

81- Evlenme kütüklerinin Belediye Evlendirme Memurluğunca evlenme akdi sırasında doldurulduğu ifade edilmiş ve incelenmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 141.maddesinde; "Evlenme töreni, evlendirme dairesinde evlendirme memurunun ve ayırt etme gücüne sahip ergin iki tanığın önünde açık olarak yapılır."

Evlendirme Yönetmeliği'nin 27/1 maddesinde; "Evlenme, evlendirmeye yetkili bir görevli önünde en az iki tanıkla birlikte ve bizzat tarafların huzuru ile aleni olarak yapılır."

Evlendirme Yönetmeliği'nin 35/1 maddesinde; "yapılan evlenmeler evlendirme memuru tarafından evlenme kütüğüne geçirilir ve karı koca, şahitler ve memurlar tarafından imza edilir. Böylece evlenmenin şekli unsuru tamamlanmış olur." Denilmektedir.

Evlenmeye ait form ve diğer belgeler evlenme müracaatı ile düzenlenebilmekle birlikte; evlenme kütüğüne yazılacak kayıtlar, evlenme akdi sırasında ve evlenmenin tahakkuk etmesi ile yazılabileceğinden mevcut uygulamaya devam edilmelidir.

82- Örnekleme suretiyle yapılan incelemede, evlenmek için müracaat edenlerin; evlenme ehliyeti ve şartlarını taşıyıp taşımadıkları hususlarına, evlenme akdi sırasında gereken dikkat ve özenin gösterildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 14.maddesi hükmünün bundan sonra yapılacak evlenme akitlerinde de eksiksiz olarak uygulanması ihmal edilmemelidir.

83- Örnekleme suretiyle yapılan incelemede, Evlendirme Memurluğunca yapılan evlenmelerin usulüne uygun olarak düzenlenmiş evlenme bildirim formunun evlenme tarihinden sonra on gün içinde Merkez İlçe Nüfus Müdürlüğüne gönderildiği görülmüştür.

Usulüne uygun düzenlenmiş evlenme bildirimi formunun, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 23/1 maddesi ve Evlendirme Yönetmeliği'nin 32/1 maddesindeki düzenleme doğrultusunda akdin yapıldığı tarihten itibaren (10) gün içerisinde Nüfus Müdürlüğüne gönderilmesi bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

84- Şahitlerin doğum tarihlerinin evlenme kütüğüne yazıldığı ve şahitlerin aranan şartları taşıdıkları beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Yönetmeliğin 28.maddesinde; *"evlenmeye tanıklık edeceklerin reşit ve mümeyyiz olması ve tanıklık ettiği kişiyi tanımaları"* hükmüne bağlandığından, Yönetmelik hükmüne uygun olarak işlem tesis edilmesi, ayrıca usulüne göre tasdik edilmiş evlenme kütüklerinin, evlenmenin yapıldığına karine teşkil edeceğine ilişkin Yönetmeliğin 35.maddesi hükmü dikkate alınarak evlenme kütüklerindeki kayıtların tam ve eksiksiz olarak doldurulması ihmal edilmemelidir.

85- Evlendirme memurlarının hizmet içi eğitiminin teftişe tabi dönemde yalnızca 2025 yılında yapıldığı anlaşılmıştır.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 44.maddesi hükmüne uygun olarak evlendirme memurlarının İl Nüfus Müdürlüğüne hizmet içi eğitime tabi tutulması ihmal edilmemelidir.

86- Teftiş dönemi içerisinde evlendirme memurluğu iş ve işlemlerinin İl Nüfus Müdürü tarafından en son 09.10.2025 tarihinde, Belediye Başkanı tarafından ise her yıl denetlendiği beyan edilmiştir ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 53.maddesinde; *"İlçe nüfus müdürleri ve belediye başkanları, ilgili evlendirme daire ve memurlarını denetlemeye yetkilidirler."*

Denetim, yetkili olanlarca her zaman yapılabilir. Ancak her evlendirme memurluğunun üç yılda bir denetlenmesi gereklidir. Denetim sırasında tespit edilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususlar bir rapora bağlanarak örnekleri ilgili memura, il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerine gönderilir." hükmüne uygun olarak, belediye başkanının evlendirme memurluğu iş ve işlemlerini denetlemesi ya da görevlendireceği kişilere denetletmesi ihmal edilmemelidir.

87- Belediye evlendirme memurluğunca yapılan evlenme akitlerinde Belediye hudutlarının esas alındığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 9.maddesinde; "Bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkileri; büyükşehir belediye başkanları ile büyükşehir içindeki belediye evlendirme memurlukları için büyükşehir belediye hudutları, diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar için yetki alanında bulunan il, ilçe ve belde belediye hudutları, muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlıdır." hükmünün bundan sonra yapılacak evlenmelerde de göz önünde bulundurulması ihmal edilmemelidir.

88- Evlendirme memurluğu tarafından diğer evlendirme memurlukları ve nüfus idareleri ile Evlendirme Yönetmeliğinin 37.maddesine uygun olarak yazışma yapıldığı incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 37.maddesinde; "Evlendirme memurlukları, kendi aralarında ve nüfus idareleri ile doğrudan yazışma yaparlar." denildiğinden, yazışmaların madde hükmüne uygun yapılması sürdürülmelidir.

89- Evlenme dosyaları üzerinde örnekleme suretiyle yapılan incelemede, evlenme beyannamesinin tek nüsha suret olarak, sağlık raporlarının ise örneğine uygun olarak düzenlendiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 20.maddesinde, evlenme dosyasında bulunması gereken belgeler sayılmış, belgelerin düzenlenmesine ilişkin esaslar belirtilmiş ve belgelerde bulunması gereken hususlar ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Evlenme dosyaları oluşturulurken maddede belirtilen belgeler dışında başkaca belge alınmaması gerektiği unutulmamalıdır.

90- Evlenme akdinin yapılmasına esas olan dosya ve belgelerin tutulduğu ayrı bir arşivin olduğu, arşivin düzenli olduğu, ancak teftiş dönemi içerisinde bu dosya ve belgelere ilişkin olarak bir imha işleminin yapılmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 41.maddesinde, "*Evlenme akdinin yapılmasına esas olan dosya ve belgeler akit tarihinden itibaren 10 yıl geçtikten sonra imha edilir. Ancak, evlenme kütükleri ve evlenmenin nüfus kütüklerine tesciline dair bildirimler, hiçbir surette imha edilemez.*" denildiğinden,

Evlenme kütükleri ile diğer ilgili evrakın tutulduğu arşivin tertipli ve düzenli olması ve saklanma süresi geçmiş evlenme akdinin yapılmasına esas olan dosya ve belgelerin usulüne uygun olarak imha edilmesi ihmal edilmemelidir, evlenme kütükleri ve evlenmenin nüfus kütüklerine tesciline dair bildirimlerin ise hiçbir suretle imha edilmemesi gerektiği unutulmamalıdır.

91- Teftişe tabi dönemde evlenme kütüklerindeki düzeltme işleminin mevcut olmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 35/3 maddesinde; "*Evlenme kütüğünde silinti ve kazıntı yapılamaz. Yanlış yazılan bilgilerin düzeltilmesi nüfus mevzuatına tabidir.*" denildiğinden, yanlış yazılan bilgiler söz konusu olduğunda düzeltilmesinin madde hükmüne uygun olarak yapılmasına özen gösterilmelidir.

92- Evlenme kütüklerine kaydedilen evlenme akitlerine verilen sıra numaralarının açılan her kütükte zincirleme olarak devam ettirildiği incelenmiştir.

Karışıklığa yol açmamak için evlenme sıra numaralarının her sene başında "1"den başlatılarak sene sonuna kadar zincirleme olarak devam ettirilmesi ihmal edilmemelidir.

93- Evlendirme memurluğunca yapılan evlenme akitlerine müteakip evlenen kişilere uluslararası aile cüzdanlarının verildiği ifade edilmiş, cüzdan seri ve numarasının evlenme kütüğünün ilgili alanına yazıldığı anlaşılmıştır.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 55.maddesi uyarınca; "*aile cüzdanları yazı makinesi ile veya mümkün olmadığı takdirde mürekkepli kalemle ve kitap harfleriyle doldurması, cüzdanların birinci sahifesine karı kocanın fotoğrafları yan yana yapıştırılması, varsa soğuk damga ile yoksa resmi mühürle mühürlenmesi ve cüzdan kayıt defterine kaydı yapıldıktan sonra evlenme töreninin bitiminde çiftlere verilmesi, kayıt numara ve tarihinin evlenme kütüğüne de işlenmesi*" şeklindeki mevcut uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

94- Evlendirme memurluğu tarafından, Evlendirme Yönetmeliği'nin 39.maddesi uyarınca tutulması gereken defterlerin tutulduğu, defterlere numara verildiği, sayfa birleşim yerlerinin mühürlendiği, sayfa sayısının belirtilerek tasdik edildiği, yılsonu kapatmalarının yapıldığı ve zimmetle evrak alacak personel listesinin tasdikli olarak zimmet defterinin ön tarafına konulduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de belediye evlendirme memurluklarınca Yönetmeliğin 39.maddesi gereğince tutulması gereken defterlerin usulüne uygun olarak tutulması, defterlere numara verilmesi, sayfa birleşim yerlerinin mühürlenmesi, sayfa sayısının belirtilerek tasdik edilmesi, yılsonu kapatmalarının yapılması ve zimmetle evrak alacak personel listesinin tasdikli olarak zimmet defterinin ön tarafına konulması gibi işlemlerin yapılması ihmal edilmemelidir.

95- Örneklemeye yöntemi ile yapılan incelemede evlenme müracaatlarının evlenme beyannameleri ile yapıldığı, evlenme beyannamelerinin ilgililerince imzalandığı ve usulüne göre evlendirme memuru tarafından onaylandığı görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 18.maddesi gereği işlem yapılmasına devam edilmelidir.

96- Teftişe tabi dönemde incelenen dosyalarda; 16 yaşını dolduran kadın ve erkeğin hâkim izni ile 17 yaşını tamamlayan erkek ve kadının velisi, yoksa vasisinin izni ile evlendirildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin 14.maddesinde,

"18 yaşını doldurmuş, mahkemece vesayet altına alınmamış olan erkek ve kadın, başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın evlenir.

a)17 yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni, veli yoksa vasi veya vesayet makamının izni ile

b)16 yaşını dolduran kadın ve erkek hâkimin izni ile evlenebilir"

Ancak ayırt etme gücüne sahip olmayanlar ile 15 yaşını dolduranlar mahkemece reşit kalınsa dahi evlenemez." denildiğinden,

Yönetmeliğin 14.maddesine göre yapılan uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

97- Teftişe tabi dönemde incelenen dosyalarda; yabancıların evlenme isteklerine dair müracaatların evlendirme memurluklarınca kabul edilip, bu Yönetmeliğin Türk

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

vatandaşlarının evlenmeleri hakkındaki esas ve usul hükümlerinin yabancılar için de uygulandığı ve evlenme ehliyet belgesinin tarafların uyruğu bulunduğu devlet makamlarından temin edildiği beyan incelenmiştir.

Bundan böyle de Evlendirme Yönetmeliği'nin 12.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

98- Evlendirme memurlarının evlendirme töreninde modeli Genel Müdürlükçe belirlenen özel bir cübbe giydikleri beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Evlendirme Yönetmeliği'nin 48.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

V-İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ:

99- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü (1) müdür, (1) memur, (1) şirket personeli olmak üzere toplam (3) personelle çalışmalarını yürüttüğü, personel sayısının yeterli olduğu ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128.maddesinin birinci fıkrasında; "*Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.*" hükmüne yer verilmiştir.

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü hizmetleri; devamlılık arz eden, diğer bir deyişle "asli ve sürekli kamu hizmeti" niteliğinde olan ve bu nedenle de memur eliyle yürütülmesi gereken görev konumundadır. Dolayısıyla, bu tür hizmetlerin işçiler veya belediye şirketi personeli tarafından yürütülmesi mümkün değildir.

Bundan böyle, işçilerin memurlara ilişkin görevlerde çalıştırılmaması sağlanmalıdır.

100- Şırnak Belediyesinin teftiş tarihi itibarıyla personel kadro durumu aşağıdaki gibi verilmiştir.

YIL	MEMUR		İŞÇİ		ŞİRKET PERSONELİ		SÖZLEŞMELİ		TOPLAM ÇALIŞAN PERSONEL
	KADRO	MEVCUT	KADRO	MEVCUT	KADRO	MEVCUT	KADRO	MEVCUT	
2021	317	44	164	68	---	205	---	26	343
2022	317	58	164	66	---	279	---	24	427
2023	318	86	164	66	---	363	---	0	515

2024	318	86	164	60	---	391	---	0	537
2025	319	86	164	44	---	377	---	0	507
2026	319	88	164	43	---	429	---	0	560

Tablodaki verilere göre, Şırnak Belediyesinin toplam (319) olan memur kadrosundan sadece (88)' inin dolu olduğu, buna göre dolu kadro oranının (%27,59) olduğu, memur personel oranının düşük kaldığı, bu durumun hizmetlerin yerine getirilmesini aksatabileceği ve memurlar eliyle görölmesi gereken işlerin işçilere gördürölmesi sonucunu doğurabileceği değeriendirildiğinden, bütçe imkânları, norm kadro ve ilgili mevzuat çerçevesinde Belediye hizmetlerini daha hızlı ve verimli şekilde yerine getirmek üzere memur sayısının artırılması tavsiyeye değeri görölmüştür.

101- Şırnak Belediyesi personelinin eğitim durumuna göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

	Sayı	Yüzde
Eğitim Görmemiş	26	4,64
İlkokul	115	20,54
Ortaokul	6	1,07
Lise ve Dengi	246	43,93
Önlisans	82	14,64
Lisans	78	13,93
Yüksek Lisans	7	1,25

Tablo incelendiğinde personelin %70,18'unun lise ve daha alt eğitim seviyesine sahip olduğu, %14,64'ünün ön lisans, %13,93'ünün lisans ve (7) personelin yüksek lisans eğitimine sahip olduğu görölmektedir.

Belediye insan kaynağının eğitim düzeyinin, hizmet gerekleri için yeterli düzeyde olmasına hassasiyet gösterilmelidir.

102- Mahalli İdareler Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğinin 5.maddesinin (b) bendine göre, (B) Grubu İl Belediyeleri arasında bulunan Şırnak Belediyesinin Norm Kadro Standartları Cetveline göre B-2 Alt Grubunda yer aldığı,

Bu Yönetmelik kapsamında, Şırnak Belediyesine (319) memur kadrosunun tahsis edildiği, bu kadrolardan (88)'inin dolu, (231)'inin ise boş bulunduğu,

İhdas edilen (55) adet teknik personel kadrosundan (27)'sinin dolu, (28)'inin boş bulunduğu incelenmiş,

Dolu memur kadrolarının toplam kadroya oranının %27,59 düzeyinde kaldığı, bu durumun Şırnak Belediyesinde memurlar eliyle yürütülmesi gereken iş ve işlemler ile hizmetleri olumsuz yönde etkileyebileceği değerlendirilmiştir.

Norm kadro çalışmaları ile kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılması, yerel hizmetlerin dengeli dağılımının temin edilmesi, sunulan hizmetlerde kalitenin artırılması, ihtiyaç duyulan nitelik, unvan ve sayıda personel istihdamının sağlanmasının hedeflendiği göz önüne alınarak,

Öncelikle Şırnak Belediyesinin amaçları doğrultusunda, bu amaçlara en etkin ve verimli şekilde ulaşılmasını sağlayacak örgüt analizi ile örgütlenmedeki her birim için gerekli kadro/pozisyonun iş analizi ve iş ölçümlerinin yapılması, iş analizleri ve iş ölçümlerine göre de, her bir kadro/pozisyonun görev tanımları ve bu kadro/pozisyonlarda çalıştırılacaklarda aranacak nitelikler ile bu birimler için gerekli kadro/pozisyon sayısının belirlenmesi ve bundan sonra da yapılacak norm kadro çalışmalarının Mahalli İdareler Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

103- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesinin personel giderlerinin gerçekleşen gelire oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Gerçekleşen Geliri	Yeniden Değerleme Sonrası	Gerçekleşen Personel Gideri	Oran
2021	101.061.776,28	137.646.139,29	39.511.847,22	28,71
2022	227.392.383,99	506.925.841,63	71.042.497,10	14,01
2023	761.829.633,22	1.096.501.391,09	333.708.501,48	30,43
2024	430.923.420,05	682.841.251,41	218.396.494,87	31,98
2025	1.135.274.809,79	1.424.656.358,81	326.265.547,84	22,90

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49.maddesinde; "Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir."

28.04.2018 tarih ve 30405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, "İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar" hakkında 2018/11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 5'inci maddesinde; "İdarelerin, şirket personeli de dâhil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz. Bu oran büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz." denildiğinden,

Gerek belediye gerekse de belediye personel şirketi bünyesine yapılacak personel alımlarının anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmesi sağlanmalı, aksine uygulamaların hukuki ve mali sorumluluk doğuracağı bilinmelidir.

104- Şırnak Belediyesinde yer alan (21) adet birim müdürlüğünden Özel Kalem Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü, Veteriner Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Gelirler Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, İtfaiye Müdürlüğü, Makine İkmal Bakım ve Onarım Müdürlüğü (14) adet müdürlüğün asil müdürler tarafından yürütüldüğü, bunun yanında asaleten müdür olan İtfaiye Müdürünün Afet İşleri Müdürlüğüne vekaleten baktığı,

asaleten müdür olan Özel Kalem Müdürünün Temizlik İşleri Müdürlüğü ve İklim Değişikliği Müdürlüklerine vekaleten baktığı, asaleten müdür olan Yazı İşleri Müdürünün İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğüne vekaleten baktığı; Hukuk İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüklerinin vekaleten yürütüldüğü beyan edilmiştir.

Dolu kadrolara yapılan vekâleten görevlendirmelerde görevlendirilen kişiye vekâlet ücreti ödenmediği, istisnai olarak Fen İşleri Müdürünün boş kadro olması ve gerekli şartlara haiz olduğundan dolayı vekalet ücreti aldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

S.No	İhdas Edilen Müdürlükler	Durumu
1	Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü	Vekaleten
2	Bilgi İşlem Müdürlüğü	Asaleten
3	Destek Hizmetler Müdürlüğü	Asaleten
4	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü	Asaleten
5	Fen İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
6	Gelirler Müdürlüğü	Asaleten
7	Hukuk İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
8	İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü	Vekaleten
9	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	Vekaleten
10	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Vekaleten
11	İtfaiye Müdürlüğü	Asaleten
12	Makine İkmal,Bakım ve Onarım Müdürlüğü	Asaleten
13	Mali Hizmetler Müdürlüğü	Asaleten
14	Muhtarlık İşleri Müdürlüğü	Asaleten
15	Özel Kalem Müdürlüğü	Asaleten
16	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	Asaleten
17	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	Asaleten
18	Temizlik İşleri Müdürlüğü	Vekaleten
19	Veteriner İşleri Müdürlüğü	Asaleten
20	Yazı İşleri Müdürlüğü	Asaleten
21	Zabıta Müdürlüğü	Asaleten

Belediyedeki hizmet birimlerinin, kurumlaşması ve teşkilat yapısının oturması, verilen hizmetlerinin etkin, verimli, sağlıklı, uzun ömürlü ve kalıcı olması, hizmeti veren insanların üst birim amirlerine güven duyması için, mümkün olduğunca asil müdürlerle hizmetlerin yürütülmesi, Belediye personelinin görevde yükselmelerinde 04.07.2009 tarih ve 27278 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik gereğince işlem yapılarak asaleten görev yapması mümkün olan personel için müdürlük yolunun açılması, bunun mümkün olmadığı durumlar için ise vekâleten görevlendirilen müdürlerde ise uzmanlık sahibi olunan alanlarda görevlendirilmelerin yapılması sağlanmalıdır.

105- Teftişe tabi dönemde Şımak Belediye Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü görevine yapılan atamalara bakıldığında;

01.11.2021 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 11.03.2022 tarihinde 9.Dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

16.05.2022 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 10.08.2022 tarihinde 9.dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

10.10.2022 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 15.02.2023 tarihinde 7.Dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

22.11.2023 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 15.01.2024 tarihinde 7.Dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

15.10.2024 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 15.11.2024 tarihinde 7.Dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

15.03.2025 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin, 01.05.2025 tarihinde 7.Dereceli V.H.K.İ. kadrosuna atandığı,

15.05.2026 tarihinde Özel Kalem Müdürlüğü görevine açıktan atanan personelin görevine devam ettiği,

Bu atamalara ilişkin Bakanlık onayının alındığı incelenmiştir.

Açıktan atama işlemlerinde, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 03.06.2009 tarihli Özel Kalem Müdürü konulu 2009/50 sayılı genelgesindeki özel kalem müdürlüğüne atamada öncelikle belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar arasından tercih yapılması esasına uyulması, atanan özel

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
kalem müdürlerinin bir seçim dönemi boyunca çalıştırılması ve bu kadronun memuriyete sınavsız geçişin yolu olarak kullanılmaması sağlanmalıdır.

106- Görülebildiği kadarıyla Şırnak Belediyesinde üst düzey atamalarla ilgili olarak Belediye Meclisine bilgi verildiği incelenmiştir.

Teftiş döneminde Özel Kalem Müdürlüğüne yapılan atamalarda Belediye Meclisine bilgi verilmesi örnektir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49.maddesinde; "*Norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadroları, bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir. Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur.*" denildiğinden 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49.maddesine uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

107- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesince 2021,2022,2023,2024 ve 2025 yıllarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği sınavının yapıldığı incelenmiştir.

Görevde yükselme ve unvan değişikliği işlemlerinin Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik uyarınca yapılması ve personelin mağduriyetine yol açmadan objektif olarak yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

108- Teftiş tarihi itibarıyla çalıştırılması zorunlu olan engelli işçi sayısının (13) olduğu, mevcutta (14) engelli personel çalıştırıldığı, çalıştırılması zorunlu olan eski hükümlü işçi sayısının (3) olduğu anlaşılmıştır.

4857 sayılı Kanunun 30.maddesinin "*İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 21'inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.*" hükmüyle,

Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin engelli, eski hükümlü ve terör mağduru istihdamı başlıklı 22.maddesinin; "Kapsama dâhil kurum ve kuruluşlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesi ve 02.01.2014 tarihli ve 2014/5780 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi ile 25.04.2009 tarihli ve 27210 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yurtiçinde İşe Yerleştirme Hizmetleri Hakkında Yönetmelik, 29.06.2009 tarihli ve 2009/15188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve 19.09.2009 tarihli ve 27354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile 10.02.1995 tarihli ve 95/6542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük hükümlerinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla kendileri için tespit edilen norm içerisinde yeterli sayıda boş kadroyu tahsis ederler.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte toplam dolu memur ve sürekli işçi sayısı kendisi için tespit edilen normdan fazla ya da norma eşit olan kapsama dâhil kurum ve kuruluşlar, söz konusu mevzuatlara uygun olarak belirleyecekleri sayıda özür, eski hükümlü ve terör mağduru personeli bir defaya mahsus olmak üzere; atanacak personelin niteliklerini de dikkate alarak ihdas edecekleri kadrolara atarlar. Bu şekilde ihdas edilecek kadrolar aynı sınıf veya unvandan olmak üzere sayı itibarıyla tespit edilen norma uygun kadroların boşalması halinde yeni kadrolarla değiştirilir." hükümlerine uygun olarak işlem tesis edilmesi ihmal edilmemelidir.

109- Şırnak Belediyesinde teftişe tabi dönemde; (24) istifa, (10) ihraç, (46) emeklilik, (2) vefat, (4) naklen atama ve (5) naklen ayrılma şeklinde toplam (91) personel hareketi meydana geldiği anlaşılmıştır.

Personel hareketlerinde kurumun insan kaynağının azalmasına meydan verilmemeli, gelişmiş ve nitelikli bir insan kaynağı yapısının belediyede oluşmasına özen gösterilmelidir.

110- Personele yönelik verilen hizmet içi eğitimlere ilişkin veriler aşağıda tablo halinde gösterilmektedir.

	2021	2022	2023	2024	2025
Hizmet içi eğitim	3	2	3	6	8
Katılan personel sayısı	113	94	154	267	376

Teftişe tabi dönemde, her yıl düzenli hizmet içi eğitim yapıldığı ve toplam (22) eğitim programında (1004) kişiye eğitim verildiği anlaşılmaktadır.

Bundan böyle de her yıl hizmet içi eğitim programı yapılması, hizmet içi eğitimlerde mevzuata ilişkin konuların yanında insan ilişkileri, etik ilkeler, motivasyon, başarı ve liderlik vb. ihtiyaç duyulan ve güncel konuların da anlatılması ihmal edilmemelidir.

111- Teftişe tabi dönem boyunca 375 sayılı KHK'nın Ek 15.maddesi uyarınca Şırnak Belediyesi ile BEM-BİR-SEN Sendikası arasında (5) adet sosyal denge tazminatıyla ilgili sözleşme imzalandığı, bu sözleşmeler uyarınca;

01.01.2020-31.12.2021 tarihleri arasında kamu görevlilerine maaşlarına ilave olarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100 oranında artımı olarak,

01.01.2022-31.12.2023 tarihleri arasında kamu görevlilerine maaşlarına ilave olarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120 oranında artımı olarak,

01.01.2024-31.03.2024 tarihleri arasında kamu görevlilerine maaşlarına ilave olarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120 oranında artımı olarak,

01.04.2024-31.12.2025 tarihleri arasında kamu görevlilerine maaşlarına ilave olarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120 oranında artımı olarak,

01.01.2026-31.12.2027 tarihleri arasında kamu görevlilerine maaşlarına ilave olarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %120 oranında artımı olarak belirlendiği incelenmiştir.

375 sayılı KHK'nın Ek 15.maddesinin "Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilir. Sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarı, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenir." Hükmü dikkate alınarak,

Belediye ve sendika arasında imzalanan sosyal denge tazminatına ilişkin sözleşmelerde yukarıda belirtilen mevzuat ve toplu sözleşme hükümlerine uygun olarak hareket edilmesi ve 375 sayılı KHK'nın Ek 15.maddesi ile Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararlarında belirlenen aylık tavan tutarlarının üzerinde sosyal denge tazminatı miktarları konulmaması ihmal edilmemelidir.

112- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce, işçi personel için özlük dosyası oluşturulduğu, dosyalarda işçilerin kimlik bilgileri, görev yaptıkları birim, öğrenim belgeleri ve kullandıkları izinlere ait belgelerin bulundurulduğu ve izin takiplerinin yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 75.maddesinde; "İşveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, işçinin kimlik bilgilerinin yanında, bu Kanun ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır.

İşveren, işçi hakkında edindiği bilgileri dürüstlük kuralları ve hukuka uygun olarak kullanmak ve gizli kalmasında işçinin haklı çıkarı bulunan bilgileri açıklamamakla yükümlüdür.

03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinin 20.maddesinde; "İşveren; çalıştırdığı işçilerin izin durumlarını gösteren, örneği bu Yönetmeliğe ekli yıllık izin kayıt belgesini tutmak zorundadır. İşveren, her işçinin yıllık izin durumunu aynı esaslara göre düzenleyeceği izin defteri veya kartoteks sistemiyle de takip edebilir." denildiğinden mevzuat hükmü doğrultusunda hareket edilmesine devam edilmelidir.

113- 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalışarak, teftişe tabi dönem içerisinde Şırnak Belediyesinden emekli olan işçilerin emekliliğe sevk ve kıdem tazminatı ödeme evrakı incelenmiş olup, işçi personelin izin haklarının bir kısmını kullanmadığı ve emekliliğe sevk tarihi itibarıyla kalan izin haklarının yasa gereği paraya dönüştürüldüğü aşağıda yer alan tabloda örneklendirilerek incelenmiştir.

Sıra No	Adı Soyadı	Gün Sayısı	Net Ele Geçen Tutar
1	Sadık SALTAN	230	37.759,54
2	Naif YETİK	228	209.933,76

3	Ali UÇA	414	353.015,58
4	Ramazan BAYAT	347	289.449,94
5	Kazım GÜNGEN	210	148.092,28
6	Haydar ÇAKAR	150	105.780,20
7	Şahin BAYAR	107	75.456,54
8	Şafak YILMAZ	60	28.107,63
9	Ramazan NAMDAR	25	17.330,15
10	Yakup ŞAN	180	110.379,84

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53.maddesindeki; "İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez."

59.maddesindeki; "İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Bu ücrete ilişkin zamanaşımı iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren başlar."

60.maddesindeki; "Yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterilir."

103.maddesindeki; "Yıllık ücretli izni bu Kanunun 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57'nci maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59'uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için iki yüz yirmi Türk Lirası idari para cezası verilir."

Hükümleri uyarınca işlem yapılması, emekliliğe sevk tarihi itibarıyla kalan izin haklarının paraya dönüştürülmesinin kurum zararına sebebiyet verebileceği dikkate alınarak,

işçilere mevzuatın öngördüğü şekilde yıllık izinlerinin mutlaka kullanılması sağlanmalı, aksi durumun hukuki ve mali sorumluluk doğurabileceği bilinmelidir.

114- Teftişe tabi dönem içerisinde Şırnak Belediyesinde Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinin 15.maddesi hükmü uyarınca İşçi İzin Kurulunun oluşturulduğu ve işçi personellerin taleplerinin dışında yıllık izine çıkarıldığı görülmüştür.

Kadrolu işçi personelin kalan yıllık izin günlerini gösteren tablo incelendiğinde; (43) Kadrolu İşçinin toplam (8.060) gün kullanılmayan iznin biriktiği birçok personelin geçmiş yıllardan kalan yüksek miktarda yıllık izinlerinin bulunduğu bunun için komisyon kurulmuş olup iş ve işlemlerin aksamaması adına içerideki biriken personel izinlerinin kullanılması konusu incelenmiştir.

Sıra No	Adı Soyadı	Gün Sayısı
1	Abdülbaki SALTAN	438
2	Cihat AVCI	414
3	Hamit ÇİFTÇİ	474
4	Halef BAHŞIŞ	406
5	İhsan ERCAN	465

Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinin 15.maddesindeki; "İşçi sayısı yüzden fazla olan işyerlerinde işveren veya işveren vekilini temsilen bir, işçileri temsilen iki kişi olmak üzere toplam üç kişiden oluşan izin kurulu kurulur.

Kurula işveren temsilcisi başkanlık eder. Kurulun başkanı dışında kalan işçi üyeleri ve yedekleri işyerinde varsa, işyeri sendika temsilcileri tarafından seçilir.

Sendika temsilcileri seçilmemiş işyerinde izin kurulunun işçi üyeleri ve yedekleri, o işyerindeki işçilerin yarısından bir fazlasının katılacağı bir toplantıda açık oyla seçilir. İzin kurulu başkanı ile üye ve yedekleri işyerinde işveren tarafından ilan edilir. Asil üyelerin yokluğunda yedeklerin biri başkanın çağrısı üzerine toplantıya katılır.

Herhangi bir nedenle eksilen üye ve yedekler aynı şekilde tamamlanır. İzin kurulu üyelerinin seçimi iki yılda bir yapılır. Yeni izin kurulu üyeleri seçilinceye kadar eski kurul üyeleri görevine devam eder.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra yeni açılacak işyerlerinde seçim, işyerlerinin faaliyete geçtiği tarihi takip eden bir yıl içerisinde yapılır."

16.maddesindeki; "İzin kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) İşçiler tarafından verilip işveren veya işveren vekili tarafından izin kuruluna iletilen izin isteklerine göre hazırlayacağı izin çizelgelerini işverenin onayına sunmak,

b) İzin çizelgelerini; işçilerin kıdemlerini, izni belirlenen bir dönemde kullanmak bakımından içinde bulundukları zorunluluk veya engellerini, işin aksamadan yürütülmesini ve işçi sayısını göz önünde bulundurarak hazırlamak,

c) İşçilerin yıllık izin hakları ile ilgili dilek ve şikâyetlerini inceleyerek sonucunu işverene ve ilgili işçiye bildirmek,

d) Her yıl ücretli izinlerin daha yararlı geçirilebilmesi için kamplar ve geziler düzenlemek, bu konuda alınması mümkün olan tedbirleri araştırmak ve işverene tekliflerde bulunmak.

İzin kurulunun çalışmaları için gerekli yer, eleman, araç ve gereçler işveren tarafından sağlanır." hükümleri uyarınca,

İşçi personelin yıllık izinlerinin kullandırılarak, bu kadar yüksek miktarda yıllık izin birikmesine sebebiyet verilmemesi, Sayıştay denetim raporlarında da belirtildiği üzere, emekliliğe sevk tarihi itibarıyla kalan izin haklarının paraya dönüştürülmesinin kurum zararına sebebiyet verebileceği dikkate alınarak, işçilere mevzuatın öngördüğü şekilde yıllık izinlerinin mutlaka kullandırılması gerektiği, aksi durumun hukuki ve mali sorumluluk doğurabileceği bilinmelidir.

115- 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49.maddesi gereğince, tam zamanlı sözleşmeli personel statüsünde çalıştırılan personelin sözleşme örneklerinin (30) gün içinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderildiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49.maddesi gereğince uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

116- Belediyede istihdam edilen memur, sürekli işçi, sözleşmeli personel, geçici işçi kadro ve pozisyonları ile diğer statülerdeki personele ilişkin bilgilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne bildirildiği incelenmiştir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin "Bildirim yükümlülüğü" başlıklı Ek 3'üncü maddesinde yer alan "Bu Yönetmelik kapsamında yer alan mahalli idareler memur, sürekli işçi,

sözleşmeli personel, geçici işçi kadro ve pozisyonları ile diğer statülerde istihdam ettikleri personele ilişkin bilgileri (Değişik ibare:RG-23/5/2019-30782) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne ve Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadırlar." hüküm uyarınca, söz konusu bildirimlerin yapılması ve bilgilerde meydana gelen değişikliklerin de ayrıca bildirilmesi ihmal edilmemelidir.

117- Şırnak Belediyesinde personel özlük personel dosyalarının örnekleme yoluyla incelenmesinden, dosyaların düzenli olarak tutulduğu, usulüne uygun şekilde tefrik edildiği ve personelin özlük dosyasında "Etik Sözleşme" belgesinin bulunduğu anlaşılmıştır.

Bundan sonra da özlük dosyalarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 109.maddesinin "Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur.

Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur.

Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmasında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur.

Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir." hükmü uyarınca tutulmasına devam edilmelidir.

118- Etik Komisyonunun var olduğu ancak teftişe tabi dönemde Etik Komisyonunca herhangi bir faaliyetin bulunmadığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 29.maddesinde; "Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek, personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak ve etik uygulamaları değerlendirmek üzere kurum veya kuruluşun üst yöneticisi tarafından kurum içinden en az üç kişilik bir Etik Komisyonu oluşturulur.

Etik komisyonu üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir. Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim

bilgileri, üç ay içinde Kurul'a bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile iş birliği içinde çalışır. denildiğinden etik komisyonu üyelerinin güncellenmesi ihmal edilmemeli ve bu üyelerin özgeçmiş ve iletişim bilgilerinin Kurul'a bildirilmesi sağlanmalıdır.

119- Şırnak Belediyesi tarafından Yönetmelikte belirtilen etik davranış ilkeleri dışında ayrıca kendi kurumsal etik davranış ilkelerinin belirlenmediği ifade edilmiştir.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 26.maddesinde; "Bu Yönetmelikle belirlenen etik davranış ilkeleri, kapsama dâhil kurum ve kuruluşlarda uygulanır. Ayrıca, yürüttükleri hizmetin veya görevin niteliğine göre kurum ve kuruluşlar kendi kurumsal etik davranış ilkelerini düzenlemek üzere Kurulun inceleme ve onayına sunabilir." hükmü, kurum ve kuruluşlara kendi kurumsal etik davranış ilkelerini düzenleme konusunda bir zorunluluk yüklememekte ise de Şırnak Belediyesinin kendi kurumsal etik davranış ilkelerini belirlemesi tavsiyeye değer görülmüştür.

120- Teftiştir tabi dönemde, sonu 0 ve 5 ile biten genel beyan dönemlerinde (2025) Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 7.maddesi hükmüne istinaden İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce birimlere gerekli duyurunun yapıldığı, 2025 yılında alınan mal bildirimlerinin bir önceki mal bildirimleriyle karşılaştırılması için komisyon oluşturulduğu ve bu karşılaştırmanın yapılmış olduğu anlaşılmıştır.

Bundan böyle T.C. Anayasasının 71.maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 14.maddesi, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununu ile Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddeleri doğrultusunda işlem yapılması sağlanmalı, genel beyan döneminde verilen zorunlu mal bildirimleri ve ek mal bildirimlerini karşılaştırmak üzere Başkanlık Makamı Onayı ile bir komisyon oluşturulmasının bundan böyle de devamının sağlanması ihmal edilmemelidir.

Bu komisyon tarafından yeni ve ek bildirimlerin daha önceki bildirimler ile karşılaştırılması, yapılan karşılaştırma sonucunda gerçeğe aykırı bildirimde bulundukları veya haksız mal edindikleri, kaçırdıkları veya gizledikleri anlaşılanlar hakkında yetkili mercilerce Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması ihmal edilmemelidir.

121- Mal bildirimlerinin kilitli bir dolapta ayrı ayrı dosyalar halinde muhafaza edildiği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu'nun 9'uncu, Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik'in 15.maddesindeki düzenlemeler çerçevesinde mal bildirimlerinin gizliliğini sağlamaya yönelik tedbirlerin alınmasına devam edilmelidir.

122- Teftiş tabi dönemde, kademe ilerlemesine hak kazanan personelin kademe ilerlemesi için onay alındığı incelenmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 65.maddesinin 1.fıkrasında yer alan "64.maddede belirtilen şartları haiz her sınıf ve derecedeki memurlar hak kazandıkları tarihten geçerli olmak üzere ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bir ileri kademeye ilerlemiş sayılır." hükmü gereğince işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

123- Teftiş dönemi içerisinde memur personelin derece terfilerinin Belediye Başkanı onayı ile yapıldığı incelenmiştir.

657 sayılı Kanunun derece yükselmesi ile ilgili hükümleri dikkate alınarak derece yükselmeye hak kazanan personelin derece yükselmesi için Kanunun 68/1 maddesi gereğince Belediye Başkanı onayının alınması sağlanmalı, ayrıca söz konusu yetkinin bağlı yetki olduğu ve devredilemeyeceği unutulmamalıdır.

124- Şırnak Belediyesi Memur Disiplin Kurulunun "Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine göre oluşturulduğu, İşçi Disiplin Kurulunun da 21.03.2025 tarihinde Hizmet-İş Sendikası ile yapılan Toplu İş Sözleşmesi Hükümlerine uygun olarak oluşturulduğu tespit edilmiştir.

Teftiş tabi dönemde (1) personel hakkında devamsızlıktan dolayı işine son verildiği ayrıca (2) memura Disiplin Kurulunca aylıktan kesme cezası ve terfi durdurma cezası verilmiştir.

İşçi Disiplin Kurulunca işçilere herhangi bir disiplin işlemi uygulanmamıştır.

Personelin sevk ve idaresinde gerektiği hallerde mevzuatın öngördüğü mükâfat ve disiplin cezası araçlarının uygulanmasının, bu araçların kurallara uyan ve uymayan personelin ayırt edilmesinde adaletli bir yönetimin gereği olduğu kadar, gerektiği durumlarda bir hukuki mecburiyet olduğu ve ihmalinin de sorumluları için suç teşkil edebileceği hususu unutulmadan, disiplin cezası uygulaması ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun bir şekilde yerine getirilmesine dikkat edilmelidir.

125- Teftişe tabi dönemde memurlarla ilgili icra dairelerinden gelen yazılarla memur maaşlarından kesinti yapılarak usule ve mevzuata uygun olarak icra ödemeleri yapılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/B-k maddesinin; "Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak" fiilinin kınama cezasını gerektirmesi nedeniyle borçlarını ödemeyerek icralık olan memurlar hakkında disiplin soruşturması yapılması sağlanmalıdır.

126- Teftişe tabi dönem içerisinde 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca hiçbir personel hakkında ön inceleme yapılmadığı belirtilmiştir.

Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanunun 3.maddesine göre; ilde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Valinin izin vermeye, ön inceleme yaptırmaya ve soruşturma izni verilmesine-verilmemesine dair karar vermeye yetkili olduğu bilinerek, bu Kanun kapsamındaki görevlilerle ilgili ihbar ve şikâyetlerin Valilik Makamına iletilmesi ve sonucunun takip edilmesi ihmal edilmemelidir.

127- Teftişe tabi dönem içerisinde, personele Başarı Belgesi ve Üstün Başarı Belgesi verilmediği incelenmiştir.

657 sayılı DMK'nın 122.maddesinde başarı, üstün başarı ve ödülle ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu maddedeki düzenleme çerçevesinde, görevlerinde başarı gösteren Şırnak Belediyesi personellerine başarı belgesi veya üstün başarı belgesi verilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

128- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesinde performansa dayalı ikramiye verilmediği görülmüştür.

Personelin başarı durumları dikkate alınarak, performans çizelgeleri oluşturulması, encümen tarafından ikramiye verilecek personel belirlenirken objektif kriterler ve başarı durumlarının dikkate alınması ve personele Kanunun izin verdiği ölçünün dışına çıkılmaması ihmal edilmemelidir.

129- Personelin hastalık izinleri ile mazeret izinlerinin Belediye Başkanı ve Belediye Başkan Yardımcıları tarafından, birim amirleri ile Belediye Başkan Yardımcılarının hastalık izinleri ile mazeret izinlerinin ise Belediye Başkanı tarafından imzalandığı incelenmiştir.

Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmeliğin 9.maddesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 104.maddesinin (Ç)

bendi gereğince hastalık ve mazeret izinlerinin verilmesi ve bu izinlere ilişkin yetki devrinin her Belediye Başkanı değişikliğinde yenilenmesi ihmal edilmemelidir.

130- Personelin göreve devamının elektronik kart sistemi ile takip edildiği, personelin kılık ve kıyafetlerinin konuya ilişkin idari düzenlemelere uygun olduğu anlaşılmıştır.

Bundan böyle de personelin göreve devam edip etmediği takip edilmelidir.

131- Şırnak Belediyesi Disiplin Kurulu ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği'nin 02.01.2017 tarihinde Belediye Meclisi kararı ile kabul edildiği ve Belediyenin kurumsal internet adresinde yayınlandığı incelenmiştir.

Disiplin iş ve işlemlerinin ilgili Yönetmeliğe göre yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

132- Araştırma, İnceleme ve Soruşturma Emirleri Takip Defterinin düzenli tutulmadığı ancak disiplin iş ve işlemlerinin düzenli olarak mevzuata uygun şekilde yapıldığı incelenmiştir.

Defterin tutulması ve araştırma, inceleme ve soruşturmalar ile ilgili yapılan iş ve işlemlerle sonuçlarının deftere yazılması ihmal edilmemelidir.

VI-MALİ HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ:

133- Mali Hizmetler Müdürlüğü hizmetlerinin (1) müdür, (5) memur, (2) şirket personeli olmak üzere toplam (8) personelle yürütüldüğü, personel sayısının yeterli olmadığı ve takviye edilmesi gerektiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128.maddesinin birinci fıkrasında; "*Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.*" hükmüne yer verilmiştir.

Mali Hizmetler Müdürlüğü hizmetleri; devamlılık arz eden, diğer bir deyişle "asli ve sürekli kamu hizmeti" niteliğinde olan ve bu nedenle de memur eliyle yürütülmesi gereken görev konumundadır. Dolayısıyla, bu tür hizmetlerin işçiler veya belediye şirketi personeli tarafından yürütülmesi mümkün değildir.

Bundan böyle, işçilerin memurlara ilişkin görevlerde çalıştırılmaması sağlanmalı ve ihtiyaç duyulan personelin müdürlüğe kazandırılması sağlanmalıdır.

134- TeftiŖe tabi dönemde Haziran ayı içinde Mali Hizmetler Müdürlüğünün belediye birimlerine gider bütçelerini hazırlamak üzere bütçe çağrısı yapıldı ve bütçenin hazırlanmasında uyulacak ilke ve hedefleri belirlediği incelenmiŖtir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 22'nci maddesindeki; *"Kurumlarda  st yönetici, her yıl Haziran ayının sonuna kadar stratejik plân ve performans programına uygun olarak gider bütçelerini hazırlamak üzere birimlere  ağrı yapar."* h k m  uyarınca bütçe çağrısının yapılması ve Yönetmeliğin 23.maddesi gereğince birimlerin bütçe fiŖini hazırlaması ihmal edilmemelidir.

135- Belediye tarafından bütçeye iliŖkin iŖlemlerin düzenli bir Ŗekilde yürütüldüğü, hazırlanan bütçe taslağının Belediye BaŖkanına sunulduğu, Belediye BaŖkanı tarafından incelenmek üzere Ağustos ayı sonuna kadar Encümene sevk edildiği, bütçeyle ilgili Encümen kararı alınarak üst yöneticiye verildiği ve süresi içinde mecliste g r Ŗ lmek üzere Belediye BaŖkanı tarafından Meclise gönderildiği, Meclisin ilk oturumunda Plan Bütçe Komisyonuna havale edildiği, komisyonun süresi içerisinde g r Ŗ n  bildirdiği, daha sonra mevzuatta belirtilen süre içinde Mecliste g r Ŗ lerek bütçenin kabul edildiği incelenmiŖtir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 24, 25, 26, 27, 28 ve 29'uncu maddelerinde yer alan hükümler doğrultusunda yapılan iŖlemler s r nd r lmelidir.

136- TeftiŖe tabi dönemde kesin hesapların zamanında Encümende g r Ŗ ld đ  ve Encümen tarafından Meclise süresi içerisinde sunulduğu, kesin hesapların Mayıs ayı içinde Belediye Meclisinde kabul edildiği, KBS'ye yüklendiği ve bu sistem üzerinden SayıŖtay tarafından alındığı gönderildiği incelenmiŖtir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 40.maddesi uyarınca kesin hesaba iliŖkin iŖ ve iŖlemlerin yürütülmesi ve kesin hesabın Yönetmeliğin 41.maddesinde belirtilen cetvellerden oluŖturulması ihmal edilmemelidir.

137- Ŗırnak Belediyesinin 2021-2025 mali yılları bütçelerine iliŖkin gelir ve giderlerin ger ekleŖme oranları aŖađıdaki tabloda g sterilmiŖtir.

BÜTÇE GELİR GİDER GER�EKLEŖME ORANLARI						
YILLAR	BÜTÇE GELİR TAHMİNİ	GER�EKLEŖEN GELİR	%	BÜTÇE GİDER TAHMİNİ	GER�EKLEŖEN GİDER	%
2021	110.580.000,00	101.061.776,28	91,39	110.580.000,00	104.020.256,39	94,07

2022	162.000.000,00	227.392.383,99	140	162.600.000,00	211.203.077,93	129,89
2023	380.300.000,00	430.924.142,51	113,40	415.000.000,00	431.974.222,52	104,09
2024	650.000.000,00	761.829.633,22	117,20	670.250.000,00	637.959.568,44	95,18
2025	1.000.000.000,00	1.134.915.350,58	113,49	1.00.000.000,00	1.054.730.395,64	105,47

Tablonun incelenmesi neticesinde, teftişe tabi dönemde yapılan bütçelerde gelir ve gider tahminlerinin bazı yıllarda aşıldığı, son yıllarda nispeten istikrarlı seyrettiği incelenmiştir.

Bundan böyle bütçe hazırlanırken ve gelir tahminlerinde bulunurken, son üç yılın gelir artış oranlarından istifade edilerek gerçekçi gelir rakamlarına yer verilmeli, geçmiş yıllarda yapılan tahsilât tutarı ile yapılan harcamaların göz önünde bulundurulması, fazla gelir ve harcama söz konusu olduğunda ek bütçe yapılarak bütçesiz harcamalara meydan verilmemeli, bütçe hazırlanmasında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 13.maddesindeki ilkelere uygun olarak daha isabetli tahminlerde bulunulması sağlanmalıdır.

138- Kesin Hesap rakamlarına göre Belediyenin öz gelirleri ile kanuni pay ve merkezden gönderilen gelirlerin mukayeseli cetveli aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	ÖZ GELİR	%	KANUNİ PAY	%	DİĞER GELİRLER	%
2021	23.555.722,02	23,30	75.438.794,26	74,65	2.067.260,00	2,05
2022	34.608.498,34	15,17	155.292.135,85	68,10	38.128.540,02	16,72
2023	86.955.553,45	20,17	288.935.650,18	67,05	55.032.938,88	12,77
2024	196.059.476,21	25,73	561.356.551,52	73,68	4.509.979,44	0,59
2025	208.161.077,20	18,34	807.219.405,55	71,10	119.898.858,25	10,56

Tablo değerlendirildiğinde; Belediyenin öz gelirlerinin toplam gelirlere oranının düşük olduğu görülmektedir. Belediyeler mevzuatla kendisine verilen görevleri yerine getirirken ve yerel hizmetleri ifa ederken elde ettiği ve etmesi gereken öz gelirlerle paralel

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

olarak bu amaçlarını gerçekleştirebilirler. Merkezi idareden gönderilecek paylama endeksli olan bir bütçenin istenilen ve arzulanan ölçülerde, beldenin ihtiyaçlarına cevap verebilmesi düşünülemez.

Bu bağlamda; belediyenin öz gelirlerini öncelikli olarak artırması gerektiği gibi, ayrıca kendisine yeni kaynaklar oluşturması gerekmektedir. Bu nedenle yerel yönetimlerin vergi gelirlerini, kiralarnı, kanuni tarife ve harçlarını maksimum düzeyde tahsil etmesi mecburiyeti bulunmaktadır. Öz gelirlerin artırılması doğrultusunda Belediye idaresinin gerekli tedbirleri alması gerekmektedir.

Bundan böyle, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59.maddesinde yer alan gelirlerin tahsil edilmesi için gayret gösterilmeli ve öz gelirlerin bütçe gelirleri içindeki oranının yükseltmesi sağlanmalıdır.

139- Şırnak Belediyesinin yıllar itibariyle cari harcamalar, yatırım harcamaları ve transfer harcamalarının bütçeler içerisindeki yerleri ve bütçe rakamlarına oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	CARİ	%	YATIRIM	%	TRANSFER	%
2021	37.385.350,81	52,24	32.944.808,91	46,04	1.233.768,01	1,72
2022	78.489.705,35	49,69	73.313.788,40	46,41	6.150.294,76	3,89
2023	207.183.032,67	62,12	117.569.664,84	35,25	8.716.946,24	2,61
2024	330.955.550,85	42,44	134.600.480,41	27,57	22.578.414,20	4,63
2025	540.350.530,58	63,75	268.061.774,44	31,62	40.225.502,39	4,75

Şırnak Belediyesinin harcamaları incelendiğinde, cari harcamaların diğer harcamalara göre oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Belediyelerin sürdürülebilir bir hizmet yapısına kavuşturulması, kanunlarda tanımlanmış görevlerini yapabilmesi amacıyla cari giderlerin düşürülmesi, geleceğe dönük yatırım giderlerinin artırılması önem arz etmektedir. Cari ve transfer harcamalarının düşürülerek yatırım harcamalarının artırılması sağlanmalıdır.

140- Şırnak Belediyesi tarafından bütçe denkliliğinin ve yatırımların gerçekleştirilebilmesi için bazı dönemlerde borçlanma yoluna gidildiği incelenmiş olup 2026 yılı Temmuz ayı itibariyle Belediyenin borçları aşağıda gösterilmiştir.

Borcun Türü	Borcun Miktarı (TL)
Bütçe Emanetleri	8.184.626,62
Alınan Depozito Ve Teminatlar (Nakit)	8.747.398,25
Kişi Ve Kurumlara Ait Emanetler	36.760.718,34
Vergi Dairesi	0,00
Sosyal Güvenlik Kurumu	0,00
İller Bankası Kredi Anapara Borcu	110.802.711,11
İller Bankası Kredi Faiz Borcu	43.018.439,10
Ticari Bankalar (Halkbank) Anapara Tutarı	11.161.039,58
Ticari Bankalar (Halkbank) Ödenecek Faiz Tutarı	2.997.902,83
Borç Toplamı	189.441.114,65

Borç tablosu incelendiğinde, Şırnak Belediyesinin toplam borcunun **189.441.114,65 TL** olduğu,

Tablo incelendiğinde borcun ana unsurlarının başında İller Bankasına olan borç miktarının olduğu, vergi ve sosyal güvenlik prim borcunun bulunmadığı, İller Bankası faiz borçlarının **43.018.439,10 TL** olduğu incelenmiştir.

Belediyenin borç miktarının en son gerçekleşen gelirin (yeniden değerlendirme oranıyla 2025 yılına uyarlanan) yaklaşık yüzde 14,57'sine karşılık geldiği anlaşılmaktadır.

Bundan böyle, mahalli hizmetlerin devamlılığının sağlanabilmesi için etkin ve sonuç veren bir borç yönetiminin benimsenerek mümkün olduğunca yeni borçlanmaya gidilmemeli, yapılandırılmış ve mevzuat gereği öncelikli ödenmesi gereken borçların ifası ihmal edilmemeli ve 5018 sayılı Kanunun 34.maddesi gereği ilgili kanun hükümleri uyarınca diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlarla, tarifeyle bağlı ödemelere öncelik verilmesinin zorunlu olduğu unutulmamalı,

Uzun dönemde sürdürülebilir bir mali yapı için harcama kalemlerinde özellikle de cari harcamalarda tasarruf yapılması, yeni borçlanma yapılması halinde 5393 sayılı Kanunun 68.maddesi ile getirilen sınırlama ve prosedüre göre iş ve işlem yapılması sağlanmalıdır.

141- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesince yapılan borçlanma işlemleri

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

İncelendiğinde 2021-2025 mali yıllarında iç borçlanma tutarlarının Belediye Kanunu'nun 68.maddesinin (c) bendinde belirtilen kesinleşen bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranının artırılması suretiyle hesaplanan tutarının yüzde onunu aşmadığı incelenmiştir.

Yeni borçlanma yapılması halinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 12.02.2025 tarih ve 2025/2 sayılı Genelge hükümlerine uygun hareket edilerek söz konusu genelgede belirtilen sınırlamalara riayet edilmesi ihmal edilmemeli, aksi durumun hukukî ve mali sorumluluk doğuracağı bilinmelidir.

142- Belediyenin teftişe tabi yıllarda vergi gelirlerine ilişkin tahakkuk ve tahsilat oranları ilgili birimden elde edilen verilere göre aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

EMLAK VERGİSİ			
Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	Oran %
2021	2.356.808,27	2.899.491,29	%123,03
2022	1.658.838,68	2.652.976,77	%159,93
2023	4.966.647,12	4.117.457,36	%82,90
2024	5.226.155,00	5.161.696,15	%98,77
2025	6.998.900,33	6.731.522,89	%96,18
TOPLAM	21.207.349,40	21.563.144,46	%101,68

ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ (ÇTV)			
Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	Oran %
2021	161.065,60	45.083,54	%27,99
2022	528.150,59	466.994,56	%88,42
2023	1.569.480,49	1.169.711,18	%74,53
2024	2.401.541,19	2.112.599,47	%87,97
2025	3.469.602,19	3.124.590,30	%90,06
TOPLAM	8.129.840,06	6.918.979,05	%85,11

İLAN VE REKLAM VERGİSİ			
Yıllar	Tahakkuk	Tahsilat	Oran %
2021	130.740,01	70.626,84	%54,02
2022	125.922,50	113.004,40	%89,74
2023	1.199.303,38	775.393,01	%64,65
2024	1.217.428,33	902.187,54	%74,11
2025	1.571.226,73	1.268.518,91	%80,73
TOPLAM	4.244.620,95	3.129.730,70	%73,73

Yukarıda verilen (3) tablo birlikte değerlendirildiğinde; tefişe tabi dönemde Belediyenin Emlak Vergisi ile Çevre Temizlik Vergisi tahsilatlarının yüksek olduğu, İlan ve Reklam Vergisi tahsilatlarının ise nispeten düşük olduğu incelenmiştir.

Zamanında tahsil edilmeyen vergi alacakları ile ilgili olarak Tapu Müdürlüğünün WEBTAPU sistemi üzerinden borçlu mükelleflerin taşınmazları üzerine şerh konulduğu, alacaklar için icra işlemlerinin başlatıldığı, 6183 sayılı kanun kapsamında ticari bankalar ile yazışmaların yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İlave olarak işyerlerine yönelik olarak (2) personel görevlendirilmesi suretiyle, yoklama fişi düzenlenerek İlan ve Reklam Vergisi ile Çevre Temizlik Vergisi tahakkuk miktarlarının artırılmasına yönelik çalışma yapıldığı incelenmiştir.

Bundan böyle, vergi alacaklarının tahakkuk/tahsilat oranları yükseltilmeli ve zamanaşımına uğrayan ve icra yoluyla dahi tahsil edilmesi mümkün olmayan vergi alacaklarına ilişkin olarak ise, bu alacakları zamanaşımına uğratanlarla ilgili olarak adli, disiplin ve mali yönden gerekli işlemler yapılmalı ve zamanaşımına uğrayan alacakların sorumlularına rücu edilmesi sağlanmalı, aksi tutum ve davranışların ilgililer hakkında adli ve mali yönden sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

143- Şırnak Belediyesine ait kirada bulunan gayrimenkuller ile ilgili kira gelirlerinin tahakkuk ve tahsilât oranları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

KİRA GELİRLERİ			
YILLAR	TAHAKKUK	TAHSİLAT	ORAN
2021	644.068,31	181.142,14	%28,12
2022	834.768,97	832.844,17	%99,77
2023	2.781.964,40	1.564.885,76	%56,25
2024	3.522.803,73	1.944.017,84	%55,18
2025	5.652.770,01	6.136.878,71	%108,56
TOPLAM	13.436.375,42	10.659.768,62	%79,34

Kira tahakkuklarının tahsil oranlarının 2025 yılında %108,56 oranı ile oldukça yüksek olduğu, toplam tahsilat oranının %79,34 olduğu, geçmiş dönemlerde tahsil edilmeyen kira alacaklarının da tahsiline başlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle, kira alacaklarının tahakkuk/tahsilat oranları yükseltilmeli ve zamanaşımına uğrayan ve icra yoluyla dahi tahsil edilmesi mümkün olmayan kira alacaklarına ilişkin olarak ise, bu alacakları zamanaşımına uğratanlarla ilgili olarak adli, disiplin ve mali yönden gerekli işlemler yapılmalı ve zamanaşımına uğrayan alacakların bunun sorumlularına rücu edilmesi sağlanmalı, aksi tutum ve davranışların ilgililer hakkında adli ve mali yönden sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

144- Belediye tarafından üretilen mal, hizmetlerde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç herhangi bir kişi ve kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmadığı ifade edilmiş ve anlaşılmıştır.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1.maddesinde; belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler tarafından üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticari indirimler hariç, herhangi bir kişi ve kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hükme bağlandığından, Kanuna uygun işlem yapılmaya devam edilmelidir.

145- Teftiş tarihi itibarıyla, Belediyenin tahsil edilemeyen alacakları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Alacağın türü	Alacağın miktarı (TL)
İlan ve Reklam Vergisi	1.682.558,62
Emlak Vergisi	7.786.717,19
ÇTV	2.363.589,72
İçme Suyu (Gecikme Faizi Hariç)	17.967.184,98
Eğlence Vergisi	0
Kira Geliri	2.500.852,19
Alacak Toplamı	32.300.902,70

Tablo incelendiğinde; Belediyenin tahsil edilemeyen alacaklarından en önemlilerinin içme suyu ücretleri, Emlak Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi, ÇTV olduğu, zamanında tahsil edilmeyen Belediye alacakları ile ilgili olarak süreç içinde icra işleminin başlatıldığı incelenmiştir.

Bundan böyle, Belediyenin her türlü alacağının tahakkuk/tahsilat oranları yükseltilmeli, Belediyeye olan borçlarını yapılandırmayan kişilerle ilgili olarak icra takiplerinin ivedilikle başlatılması sağlanmalı, zamanaşımına uğrayan ve icra yoluyla dahi tahsil edilmesi mümkün olmayan Belediye alacaklarına ilişkin olarak ise, bu alacakları zamanaşımına uğratanlarla ilgili olarak adli, disiplin ve mali yönden gerekli işlemler yapılmalı ve zamanaşımına uğrayan alacakların bunun sorumlularına rücu edilmesi sağlanmalı, aksi tutum ve davranışların ilgililer hakkında adli ve mali yönden sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

146- Belediye tarafından Mizan Cetveli, Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosundan oluşan Temel Mali Tablolar ile Diğer Mali Tabloların hazırlandığı ve aylık olarak elektronik ortamda Sayıştay'a gönderildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 485.maddesi gereğince, bu maddede belirtilen tabloların hazırlanması ve Sayıştay'a gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

147- Teftişe tabi dönemde muhasebe yetkilisi değişikliğinin olmadığı incelenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 495.maddesi gereğince, muhasebe yetkilisinin değişmesi halinde Muhasebe Yetkilileri Devir Cetvelinin düzenlenmesi ihmal edilmemelidir.

148- Belediyenin kasa ve veznesinde bulunan hazır değerler, menkul kıymet ve varlıklar ile teminat mektubu gibi değerlerin, mali yılın son günü itibariyle muhasebe yetkilisinin başkanlığı altında veznedar ve diğer memurlardan oluşturulacak sayım kurulları tarafından sayıldığı incelenmiştir.

Muhasebe birimlerinde ve muhasebe yetkilisi mutemetliklerinde yılsonunda yapılması gereken sayımlarda paralar için Kasa Sayımı Tutanağı (Örnek:67) ve Banka Mevcudu Tespit Tutanağı (Örnek:68) ve teminat mektupları sayımında ise Menkul Kıymet ve Varlıklar/Teminat Mektupları Sayım Tutanağının (Örnek:70) kullanılması ve örneğine

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü
uygun olarak üçer nüsha düzenlenen bu tutanakların muhasebe biriminde muhafaza edilmesi,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 493. ve 494.maddeleri gereğince, Belediyenin kasa ve vizesinde bulunan hazır değerler, menkul kıymet ve varlıklar ile teminat mektubu gibi değerlerin, mali yılın son günü itibariyle muhasebe yetkilisinin başkanlığı altında veznedar ve diğer memurlardan oluşturulacak sayım kurulları tarafından sayılması ve bu sayımlarda Yönetmelikte belirtilen cetvellerin hazırlanması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

149- Teftişe tabi dönemde, Belediye tarafından tahsil edilen paraların teslimat müzekkeresi (Örnek-44) düzenlenerek günlük olarak bankaya yatırıldığı incelenmiştir.

Bundan böyle de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 50.maddesinin (ç) fıkrası uyarınca, teslimat müzekkeresi düzenlenmesi işlemlerinde bu fıkra belirtilen hükümlere uygun olarak işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

150- Teftişe tabi dönemde muhasebe yetkilisi mutemedi olarak 27.09.2024 tarihinde Devrim Ağma'nın görevlendirildiği ancak muhasebe yetkilisi olarak mali hizmetler müdürünün imzasının olmadığı ve kefalet kesintisinin yapılmadığı incelenmiştir.

Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5.maddesi gereğince, muhasebe yetkilisi mutemedi görevlendirilmesi ve Hususi İdareler ve Belediyeler Kefalet Sandığı Nizamnamesinin 11.maddesi ve Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 6.maddesi gereğince muhasebe yetkilisi mutemetlerinin kefalete tabi tutulması ihmal edilmemelidir.

151- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 50.maddesinin (g) fıkrası uyarınca; tahsildarlarca yapılan tahsilatın, miktarı ne olursa olsun en geç 7 günde bir ve her halde mali yılın son iş gününde kurum vizesine yatırıldığı, yapılan tahsilatın, Hazine Bakanlığınca tespit edilen miktara ulaştığında, 7 günlük süre beklenilmeksizin derhal teslim edildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 50.maddesinin (g) fıkrası gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

152- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 44.maddesi gereğince;

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

Kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı Yevmiye Defteri'nin (Örnek-37),

Yevmiye defterinde kayda geçirilmiş olan işlemleri usulüne göre hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan Büyük Defter'in (Örnek-38),

Diğer büyük defterlerde yer alan bilgilere ilaveten, günlük kasa sayımına ilişkin bilgileri ve muhasebe yetkilisi ve veznedar tarafından durumun tespitine ilişkin açıklamaları ihtiva edecek Kasa Defteri'nin (Örnek-39),

Hesap planını oluşturan hesaplara ait bilgilerin ayrıntı bazında kaydına mahsus olarak tutulan Yardımcı Hesap Defterlerinin elektronik ortamda tutulduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 44.maddesi gereğince tutulması zorunlu olan defterlerin tutulmasına devam edilmelidir.

153- Teftişe tabi dönemde, Belediyenin hâlihazırda İller Bankasından toplam (22) adet açık kredisinin bulunduğu, toplam 110.802.711,11 TL anapara ve 43.018.439,10 TL faiz ödemesi olmak üzere 153.821.150,21 TL borcu bulunduğu, 68.maddede belirtilen limitler dâhilinde borçlanma işlemi yapıldığı incelenmiştir.

Bundan böyle de Belediye tarafından yapılan borçlanma iş ve işlemlerinin, Belediye Kanunu'nun 68.maddesinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılması sağlanmalı, aksi tutum ve davranışların hukuki ve mali sorumluluk doğurabileceği unutulmamalıdır.

154- Şırnak Belediyesinde, 6360 sayılı Kanun'un Çeşitli Hükümler başlıklı 3.maddesi, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12.maddesi ile Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmeliğin 6.maddesi hükümleri uyarınca 2021-2025 dönemi mali yıllarında ilgili yönetmelikte tahsil edilen katkı paylarının Şırnak İl Özel İdaresi hesaplarına yatırıldığı ve İl Özel İdaresi'nin Belediyeden alacağını bulunmadığı incelenmiştir.

Taşınır Mal İşlemleri:

155- Şırnak Belediyesine ait taşınırlara ilişkin iş ve işlemlerin Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, her Müdürlükte bir Taşınır Kayıt Yetkilisi ve bir Taşınır Kontrol Yetkilisinin görevlendirildiği, ayrıca Taşınır Konsolide Görevlisi olarak Zilan AÇAR'ın 20.01.2025 tarihinde görevlendirildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 6'nı ve 7.maddeleri gereğince, bahse konu görevlendirmelerin yapılması ihmal edilmemelidir.

156- Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 9.maddesi gereğince; Tüketim Malzemeleri Defteri (Örnek:1) ve Dayanıklı Taşınırlar Defteri'nin (Örnek:2) elektronik ortamda tutulduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 9'uncu ve 11.maddeleri gereğince Tüketim Malzemeleri Defteri (Örnek:1) ve Dayanıklı Taşınırlar Defteri'nin (Örnek:2) elektronik ortamda tutulmasına devam edilmelidir.

157- Belediye birimlerinin tamamında Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek:8) düzenlendiği, birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10.maddesinin 1.fikrasının (ç) bendi gereğince; oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek:8) düzenlenerek, istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanması ihmal edilmemelidir.

158- Taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında ve yıllarında sayımının, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından yapıldığı ve Taşınır Sayım ve Döküm Cetvelinin (Örnek:12) düzenlendiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 32.maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

159- Taşınır mal yönetim hesabının hazırlandığı ve Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinin düzenlendiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 34.maddesi gereğince taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması ve Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinin düzenlenmesi ihmal edilmemelidir.

160- Görülebildiği kadarıyla genel olarak giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarasının verildiği ve bu numaranın taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtildiği ancak taşınırların bir birimden başka birime taşındığında gerekli güncellemelerin yeterince yapılmadığı incelenmiştir.

Bundan böyle Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36.maddesi gereğince, giriş-kayıt yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarasının verilmesi ve bu numaranın taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi ve güncel halde tutulmasına özen gösterilmelidir.

161- Teftişe tabi dönemde bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırlardan belli bir değeri olmayan ve değer tespit komisyonunca belirlenmesi gereken bir taşınırın edinilmediği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 13.maddesi gereğince işlemler sürdürülmelidir.

162- Tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırların Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı (Örnek:10) ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 27.maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

Stratejik Plan:

163- Belediye Başkanlığınca 2025-2029 yıllarına ait Stratejik Planın hazırlanarak 02.10.2024 tarih ve 93 numaralı Belediye Meclis kararı ile kabul edildiği,

Planın hazırlanmasında Stratejik Plan Ekibinin kurulduğu, bu planların Stratejik Planlama Ekibi ile belediye çalışanları tarafından hazırlandığı, bu planın hazırlanması esnasında Belediye birimlerinden bilgi ve istatistiklerin toplandığı, ayrıca internetten resmi istatistiklerin alındığı,

Bununla birlikte, bu planların hazırlanması sürecinde belediye hizmetlerinden yararlananların, belediyenin faaliyet alanı ve hizmetleri ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu idareleri ile diğer paydaşların görüşlerinin toplantılar yapmak suretiyle alındığı.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9.maddesi gereğince, belediyelerin; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mütetisliği
izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan
hazırlayacakları,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41.maddesi gereğince; belediye başkanının, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plânı hazırlayıp belediye meclisine sunacağı; stratejik plânın, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanacağı ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe gireceği,

Hükümlerine uygun olarak stratejik plana ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi ihmal edilmemeli,

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 5.maddesi gereğince; stratejik planın belediyenin kendi çalışanları tarafından hazırlanması, belediye çalışanlarının, belediye hizmetlerinden yararlananların, belediyenin faaliyet alanı ve hizmetleri ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu idareleri ile diğer paydaşların katkılarının alınmasına özen gösterilmelidir.

164- Stratejik Plan'ın, bütçe ve denetim süreçlerinde esas alınmak üzere belediye tarafından Cumhurbaşkanlığına gönderildiği ve belediyenin resmi internet sitesinde yayımlandığı ancak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderilmediği incelenmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 14.maddesi gereğince, belediye meclisi tarafından kabulünü müteakip Stratejik Plan'ın Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına elektronik nüshasıyla birlikte gönderilmesi ve stratejik planın belediyenin internet sitesinde yayımlanması ihmal edilmemelidir.

165- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesi tarafından temmuz ayının sonuna kadar Kurumsal Durum ve Mali Beklentiler Raporunun düzenlendiği ve Belediyenin internet sitesinde yayımlandığı incelenmiştir.

5018 Sayılı Kanununun 30.maddesi gereğince söz konusu raporlarının kamuoyuna açıklanması sürdürülmelidir.

166- Stratejik plânın Belediye Encümeni tarafından incelenerek Belediye Meclisine görüş bildirildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 34.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

Performans Programı:

167- Şırnak Belediyesi tarafından her yıl Performans Programı'nın hazırlandığı, en son hazırlanan Performans Programı'nın Belediye Meclisi'nin 04.11.2025 tarih ve 111 sayılı kararıyla kabul edildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9.maddesi gereğince, belediyelerin; yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlayacağı,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41.maddesi gereğince; belediye başkanının, ilgili olduğu yılbaşından önce yıllık performans programı hazırlayarak belediye meclisine sunacağı,

Hükümlerine uygun olarak performans programına ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

168- Şırnak Belediyesi tarafından hazırlanan Performans Programı'na ilişkin olarak Belediye Encümeni ve Belediye Meclisi'nde karar alındığı, bu programın belediyenin resmi internet sitesinde yayınlandığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na gönderildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in 4.maddesi gereğince; belediyenin performans programının, üst yöneticisi tarafından bütçe teklifleri ile birlikte ilgili mevzuatında belirlenen tarihte yetkili organlara (Encümen ve Meclis) sunulması, kesinleşen performans programının üst yönetici tarafından Ocak ayı içinde kamuoyuna açıklanması ve belediyenin internet sitesinde yayımlanması ve belediyenin kamuoyuna açıklanan performans programını en geç Mart ayının on beşine kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

VII-GELİRLER MÜDÜRLÜğÜ:

169- Belediye Başkanlığı'nın mali yapısının güçlendirilmesi, yerel gelir kaynaklarının etkinliğinin artırılması ve mali disiplininin tesisi amacıyla; 2022 yılında Mali Hizmetler Bünyesinde operasyonel bir birim olarak Gelir Şefliğinin ihdas edildiği,

Söz konusu şefflik uhdesinde; Emlak Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi, katı atık toplama bedelleri, su tüketim bedelleri, abonelik tesis işlemleri ile kaçak su kullanımının tespiti ve takibine yönelik tüm mali iş ve işlemlerin tek elden yürütülmesinin hedeflendiği,

Hizmet gerekleri, iş hacmindeki artış ve 2025 yılı itibariyle Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına İlişkin Esaslar çerçevesinde ihdası zorunlu kılınan Gelirler Müdürlüğünün kurumsal yapısını tamamlayarak faaliyetlerine başladığı,

Müdürlüğe bağlı alt birimler olarak; Sayaç Arıza ve Kontrol/Kaçak Birimi, Yoklama ve İcra Servisi, Genel Tahakkuk Servisi ve Su Abonelik Servisinin kurulduğu,

Mali hizmetler mevzuatı, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve Özel Hukuktan kaynaklı alacaklar kapsamında, Belediyenin tüm öz gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsil ve takip süreçlerinin yürütüldüğü,

Müdürlüğün toplam (23) personel ile iş ve işlemlerini yürüttüğü beyan edilmiş ve incelenmiş olup, mali işlemler ve mevzuat konusunda bilgi düzeyi yeterli nitelikli personel sayısının artırılması tavsiyeye değer görülmüştür.

VIII-SU VE KANALİZASYON İŞ VE İŞLEMLERİ:

170- Su ve Kanalizasyon iş ve işlemleri ile ilgili olarak; içme suyu aboneliği ve su ücretlerinin tahsili iş ve işlemlerinin Şırnak Belediyesi Gelirler Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, su ve kanalizasyon hatlarının yapım, bakım ve tamiratlarının Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü tarafından yapıldığı incelenmiş olup,

Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü'nde; (1) Müdür, (5) memur, (8) kadrolu işçi ve (67) şirket personeli olmak üzere toplam (81) personelin görev yaptığı, personel durumunun yeterli olmadığı, takviye edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

171- Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü bünyesinde teftiş tarihi itibariyle abonelik sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Abone Tipi	Aktif Abone Sayısı	İptal Abone Sayısı	Toplam Abone Sayısı	Tahsisli Abone Sayısı	Tahsisiz Abone Sayısı
Konut	14937	-	14937	-	-
Ticarethane	1120	-	1120	-	-
Bahçe Abone	184	-	184	-	-

Resmi Kurum	203	-	203	-	-
Fabrikalar	-	-	-	-	-
Vakıflar	-	-	-	-	-
Sağlık Kurumu	-	-	-	-	-
Resmi Bankalar	4	-	4	-	-
Özel Bankalar	-	-	-	-	-
Atık Su Abonesi	4	-	4	-	-
Okullar	-	-	-	-	-
Özel Okullar	5	-	5	-	-
Resmi Hastaneler	-	-	-	-	-
Özel Hastaneler	-	-	-	-	-
İnşaat	34	-	34	-	-
Sanayi	77	-	77	-	-
Diğer Aboneler	979	-	979	-	-
TOPLAM	17.547	-	17.547	-	-

Tablo incelendiğinde, başta (14.937) adet konut ve (1.120) adet ticarethane başta olmak üzere toplam (17.547) adet aktif aboneliğin olduğu görülmüştür.

Teftişe tabi dönem içerisinde toplam 172.392.344,66 TL içme suyu bedelinin tahakkuk ettirildiği, bu bedelin 153.660.291,68 TL' sinin tahsil edildiği, borçlarını zamanında ödemeyen (448) kişiye icra takibi başlatıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İçme suyu tahakkuk/tahsilat oranları yükseltilmesi ve su borcunu ödemeyen abonelere yönelik icra takibi başlatılması ivedilikle sağlanmalı, zamanaşımına uğrayan ve icra yoluyla dahi tahsil edilmesi mümkün olmayan su alacaklarına ilişkin olarak ise, bu alacakları zamanaşımına uğratanlarla ilgili olarak adli, disiplin ve mali yönden gerekli işlemler yapılmalı ve zamanaşımına uğrayan alacakların bunun sorumlularına rücu edilmesi sağlanmalı, aksi tutum ve davranışların ilgililer hakkında adli ve mali yönden sorumluluk doğuracağı unutulmamalıdır.

172- Teftişe tabi dönem içerisinde Belediye tarafından (19.790) metre su ve (17.980) metre kanalizasyon ve yağmursuyu hattının yapıldığı, (4.500) metre su ve (4.000) metre kanalizasyon ve yağmursuyu hattının onarıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de eski içme suyu ve kanalizasyon hatlarının yenilenmesi ya da bakım onarımlarının yapılması ihmal edilmemelidir.

173- Teftişe tabi dönem içerisinde, görülebildiği kadarıyla yapı kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapıların izin alınıncaya kadar su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalandırılmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 31.maddesi gereğince, yapı kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapıların izin alınıncaya kadar su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlandırılmaması ihmal edilmemelidir.

174- Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü ve Gelirler Müdürlüğü ile abone yapılan kişiler arasında bir abonelik sözleşmesinin imzalandığı, abonelik sözleşmelerinin on iki punto büyüklüğünde, anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir bir şekilde düzenlendiğı ve Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğı'nin 6.maddesinde belirtilen bilgilerin genel itibariyle bulunduğı ve bu sözleşmelerin talep halinde ilgililere verildiğı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğı'nin 5'inci ve 6.maddeleri gereğince, abonelik iş ve işlemlerinin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

175- Belediyenin bir plan çerçevesinde yapılması öngörülen bakım, kontrol, onarım ve benzeri sebeplerle mal veya hizmet sunumunu durduracak olması halinde, bu durumun başlangıç ve bitiş tarihinin Belediyenin resmi internet sitesinde ve sosyal medya ağlarında gerekli bilgilendirmenin yapıldığı beyan edilmiştir.

Bundan böyle de Abonelik Sözleşmeleri Yönetmeliğı'nin 9.maddesi gereğince, bakım, kontrol, onarım ve benzeri sebeplerle mal veya hizmet sunumunu durduracak olması halinde en az kırk sekiz saat öncesinden tüketiciye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı ya da basın yayın ve benzeri yollar ile bildirilmesi ihmal edilmemelidir.

176- Zorunlu deprem sigortasının kapsamına giren binalar ve bağımsız bölümlerle ilgili olarak yaptırılan su abonelik işlemlerinde, Belediye tarafından DASK'ın (Zorunlu Deprem Sigortası) istenildiğı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu'nun 11.maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, zorunlu deprem sigortasının kapsamına giren binalar ve bağımsız bölümlerle ilgili olarak yaptırılan su abonelik işlemlerinde zorunlu deprem sigortası olup olmadığının kontrol edilmesi ihmal edilmemelidir.

177- Belediye ile gerekli su abonman sözleşmesi yapılmadan kaçak olarak su kullanımının tespiti halinde ilgililere para cezası verildiğı, teftiş dönemi içerisinde kaçak su kullanımına ilişkin olarak (400) kişiye toplam 2.216.800,00 TL tutarında para cezası uygulandığı incelenmiştir.

Kaçak su kullanımının önlenmesine ilişkin etkin tedbirler alınması ve kaçak su kullandığı tespit edilen kişilerle ilgili gerekli idari ve adli işlemlerin yapılması ihmal edilmemelidir.

178- Belediye tarafından meclis kararıyla mabetlere ücretsiz olarak, resmi eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere ise indirimli bedelle içme ve kullanma suyu verildiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15.maddesi gereğince, işlem yapılması bundan böyle de sürdürülmelidir.

179- Kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan su ve atık su tarife ücretinin tüketime göre kademeli olarak artırımlı ve konutlar için belirlenen en düşük su ve atık su tarife ücretinin yüzde 50 fazlasını geçmediği incelenmiştir.

Bundan böyle de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Ek 2.maddesi gereğince kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan su ve atık su tarife ücretinin, tüketim miktarına bakılmaksızın sabit tarife ücreti olarak belirlenmesi, konutlar için belirlenen en düşük su ve atık su tarife ücretinin yüzde 50 fazlasını geçmemesi, belediyenin temiz şebeke suyu hizmeti vermediği yerleşim yerlerindeki kamu kurumlarından herhangi bir ad altında ücret talep etmemesi, kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep edilmemesi hususlarına riayet edilmelidir.

180- Belediye tarafından şehit yakınları, gaziler ve engellilerden; su ve atık su bedelinin %50 indirimli olarak alındığı incelenmiştir.

Bundan böyle de 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1.maddesinin 10.fıkrasında sayılan kişilerin içme suyu tarifelerinde en az %50 indirim yapılması ihmal edilmemelidir.

181- Özel okulların su ücretlendirilmesinin, resmi okullara uygulanan tarife üzerinden yapıldığı incelenmiştir.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 12.maddesinin 2.fıkrası gereğince, özel okulların su ücretlendirilmesinin, resmi okullara uygulanan tarife üzerinden yapılması sürdürülmelidir.

182- İçme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerinin yönetiminde; içme-kullanma suyu sistemindeki kritik noktalarda su basıncının sürekli olarak ölçülerek izlendiği ve SCADA sisteminin bulunduğu ancak geniş kapsamlı olmadığı, şehirde sinyalizasyon problemlerinden dolayı yüksek verim alınamadığı, içme suyu şebeke sisteminin sayısallaştırıldığı ve CBS veri tabanının oluşturulduğu, içme suyu ana basınç bölgesi ve alt bölgelerin oluşturulmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle, İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin 5/1 maddesi gereğince; içme-kullanma suyu sistemindeki kritik noktalarda su basıncının sürekli olarak ölçülerek izlenmesi ve SCADA sistemi vb. uygun izleme sisteminin uygulanması ihmal edilmemelidir.

183- Yıllık su dengesinin belirlenmesi kapsamında; su kayıpları yıllık raporunun Tarım ve Orman Bakanlığına düzenli gönderildiği, ancak fiziki ve idari su kayıplarının ve gelir getirmeyen su miktarının belirlenmediği ve su kayıplarının önlenmesi çalışmalarının personel, araç-gereç ve ekipman eksikliğinden dolayı sağlıklı olarak yürütülemediği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin 5/2 maddesi gereğince, su dengesinin belirlenmesi kapsamında; su üretiminin, izinli tüketimin, fiziki ve idari su kayıplarının ve gelir getirmeyen su miktarının belirlenmesi,

Su kayıplarının önlenmesi kapsamında ise; izinsiz tüketimin önlenmesi, şebekede etkili bir basınç yönetimi ile optimum işletme basıncının sağlanması, fiziki kaçak tespit edilen yerlerde tekniğine uygun onarım yapılması, şebekenin bakımı ve yenilenmesinin periyodik olarak yapılması ve fiziki kaçak tespiti yapabilecek teknik ve idari kapasitenin oluşturulması sağlanmalıdır.

184- Teftişe tabi dönem içerisinde su kayıp-kaçak oranları tabloda gösterilmiştir.

YIL	KAYIP KAÇAK ORANI %
2021	46,66
2022	46,54
2023	29,84
2024	28,73
2025	27,81

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

Tablo incelendiğinde kayıp kaçak oranının 2023 yılından itibaren azalma eğiliminde olduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin 7.maddesinde belirtilen tedbirlerin alınması ve su kayıplarının azaltılması için gerekli çalışmalar artırılarak devamı sağlanmalıdır.

185- Ölçüm hassasiyeti düşük, ölçüm hassasiyetini kaybetmiş eski sayaçların yerine (1.945) yeni sayacın temininin sağlandığı, aktif (17.547) abonenin (17.147) adedinin yeni sayaca geçişinin sağlandığı, (400) adet eski sayaç stokunun değişiminin planlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin 8.maddesi gereğince, su sayaçlarının düzenli olarak bakımının ve kalibrasyonunun yapılması, ölçüm hassasiyeti düşük, ölçüm hassasiyetini kaybetmiş ve 10 yıldan eski sayaçların, su kalitesine, kullanım maksadına ve günün teknolojisine uygun, ölçüm hassasiyeti yüksek sayaçlar ile değiştirilmesi sağlanmalıdır.

186- Şırnak Belediyesinin içme suyu iş ve işlemleri incelendiğinde;

İçme suyunun Mijin ve Cevizdüzü su kaynaklarından temin edildiği,

İçme suyu kaynaklarından Mijin isale hattının 2007-2011 yılları arasında döşendiği, Cevizdüzü isale hattının da 2022-2026 yılları arasında büyük bir kısmının yenilendiği ve çalışmaların devam ettiği,

Farklı ebatlarda olan (12) adet su deposunun toplam kapasitesinin (15.100) m3 olduğu, yeni yerleşim alanları için yeni depo ihtiyacının bulunduğu, 2017 öncesi 8 adet ve 2017 sonrası yeni 4 adet depo yapıldığı,

SCADA sisteminin bulunduğu ancak geniş kapsamlı olmadığı, şehirde sinyal problemlerinden dolayı yüksek verim alınamadığı,

Ölçüm sisteminin mekanik sayaçlara dönüştürüldüğü,

İçme suyu şebekesinin polietilen, isale ve iletim hatlarının çelik, polietilen ve düktil borulardan oluştuğu incelenmiştir.

Bundan böyle; içme suyu arıtma tesisinin bakım ve onarımının yapılması, yeni yerleşim alanlarına yeterli içme suyu temini için yeni su depoları inşa edilmesi, içme suyu

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
temin ve dağıtım sistemindeki su kayıplarının kontrol altına alınması, su kayıplarının azaltılması için eski teknolojiye sayaçların değiştirilmesi sağlanmalıdır.

Atık Su İşleri:

187- Şırnak Belediyesi kanalizasyon sisteminin çoğunluğunun ayırık olduğu, Şırnak Atık Su Arıtma Tesisi Projesi kapsamında 9.361.819,35 Euro bedelli (%81,13 Avrupa Komisyonu, % 8,49'u Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, % 10,38 Şırnak Belediye Başkanlığı finansmanı ile) atık su arıtma tesisinin 2023 yılında işletmeye alındığı, fiziksel, biyolojik, çamur ve koku arıtma ünitelerinden oluştuğu, atık su işlerinin modern yöntemlerle mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü beyan edilmiş ve incelenmiştir.

IX-TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:

188-Evsel ve işyeri atıklarının toplanmasına yönelik iş ve işlemlerin Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, bu müdürlükte (1) müdür, (1) çevre mühendisi, (1) tekniker, (3) kadrolu işçi, (19) mevsimlik şirket personeli ve (62) tam zamanlı şirket personeli olmak üzere toplam (87) personelin görev yaptığı, personel sayısının yeterli olduğu,

Evsel ve işyeri atıkların, Temizlik İşleri Müdürlüğü bünyesindeki şirket personelleri tarafından günlük toplanıldığı, bu atıkların toplanmasında ve diğer temizlik hizmetlerinde belediyenin mülkiyetinde bulunan (28) aracın kullanıldığı, araç sayısının hizmet gerekleri açısından yeterli olduğu,

Toplanan evsel atıkların vahşi depolama alanına biriktirildiği, haftalık olarak üstünün toprak ile örtülmesi sebebiyle çevre sağlığına yönelik olarak önleyici tedbirlerin alındığı,

Şırnak Çevre Hizmetleri Birliğince Katı Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisi için ÇED gerekli değildir raporunun alındığı, İller Bankası Genel Müdürlüğünce uygulama projesinin çizim ihalesinin sonuçlandırıldığı, akabinde tesisin yapımı için inşaat yapım ihalesinin yapılacağı, söz konusu projesinin tamamlanmasına müteakiben tüm atıkların entegre tesisine depolanacağı; beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin "Genel ilkeler" başlıklı 5.maddesi gereğince, katı atıkların üretildikleri/bulundukları yere en yakın ve en uygun tesise en hızlı şekilde ulaştırılarak, uygun yöntem ve teknolojiler kullanılarak işlenmesi ve ekonomiye kazandırılması ve bu Yönetmeliğin 8/1-a maddesi gereğince ise atık işleme tesisine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

189- Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8/1-c maddesi gereğince; atık yönetimi ile görevli personellerin her ay sahada kontrollerinin yapıldığı, görevli personelin İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanınca bilgilendirme eğitimi yapıldığı, bu konudaki eğitimin en son 2026 yılı Mart ayında gerçekleştirildiği, ayrıca iş başı uyum eğitiminin her yıl düzenli olarak verildiği, tüm personellerin sağlık kontrolünden geçirildiği ve mesleki risklerin önlenmesi amacıyla bu personellere kişisel koruyucu donanımların (iş elbisesi, eldiven, maske vb.) verildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8/1-c maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

190- Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8/1-ç maddesi gereğince, atıkların taşımada kullandıkları araçların kaydının tutulduğu ve bu araçlara araç takip sistemi kurulduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8/1-ç maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

191- Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8.maddesinin 3'üncü ve 4.fıkraları gereğince, belediyenin yönetiminden sorumlu olduğu atıkların oluşumunun önlenmesi ve atık azaltımını da içeren atık yönetim planının hazırlık sürecinde olduğu, il müdürlüğüne sunulmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle, Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8.maddesinin 3'üncü ve 4.fıkraları gereğince düzenli olarak atık yönetim planının hazırlanarak il müdürlüğüne sunulması ihmal edilmemelidir.

192- Teftişe tabi dönemde 2022 yılından itibaren evsel katı atık ücret tarifesinin belirlenmeye başlandığı, belediye meclis kararları alınmak suretiyle tarifelerin belirlendiği incelenmiş olup, evsel atık miktarlarının miktar ve tahakkuk-tahsilat oranları tablosu aşağıda gösterilmiştir.

YIL	TOPLAM ATIK MİKTARI (YIL/TON)	ATIK MALİYETİ (TON)/YIL	TAHAKKUK MİKTARI (TL)	TAHSİLAT MİKTARI (TL)
2022	29.415	207,89	1.987.380,87 TL	1.684.637,80
2023	29.415	185,15	4.937.141,02	3.816.430,81
2024	29.415	185,15	5.026.145,24	4.791.470,34
2025	29.436	305,24	5.919.602,61	5.866.195,90

Tablonun incelenmesinden toplam atık miktarının istikrarlı seyrettiği, tahsilat oranlarının ise 2023 yılı hariç diğer yıllarda oldukça yüksek olduğu görülmüştür.

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik gereğince iş ve işlemler sürdürülmelidir.

X-İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SIFIR ATIK MÜDÜRLÜĞÜ:

193- İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü'nün 07.10.2022 tarih ve 2022/108 sayılı meclis kararı ile kurulmuş olup, aynı meclis kararı ile müdürlüğünün görev ve çalışma yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği incelenmiştir.

194- Çevre koruma ve kontrolü ile ambalaj atıkları, atık yağlar vb. çevre korumaya ilişkin iş ve işlemlerin İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü, bu müdürlükte (1) müdür, (1) tekniker olmak üzere toplam (2) personelin görev yaptığı, personel sayısının yeterli olmadığı ancak atıkların bertarafına yönelik saha çalışmalarının Temizlik İşleri Müdürlüğü personeli ile koordineli olarak yürütüldüğü incelenmiştir.

Personel sayısının artırılması gerektiği değerlendirilmiştir.

195- Atık yönetimi ile görevli personellerin her ay sahada kontrollerinin yapıldığı, İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanınca bu personellerin sağlık kontrolünden geçirildiği, mesleki risklerin önlenmesi amacıyla bu personellere kişisel koruyucu donanımların (iş elbisesi, eldiven, maske vb.) verildiği incelenmiştir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 8/1-c maddesi gereğince sahada görevli personelin sağlık kontrollerinin daimî olarak yapılması ihmal edilmemelidir.

196- İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğünce atık pillerin Taşınabilir Pil Üreticileri ve İhracatçıları Derneği tarafından toplandığı, bu kapsamda Şırnak Belediyesince toplanan pillerin ilgili derneğe gönderildiği incelenmiştir.

Sıfır Atık Yönetmeliğinin 9.maddesinin j bendi kapsamında pil atıklarına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi sürdürülmelidir.

197- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 21.02.2018 tarih ve 4310 sayılı "Sıfır Atık Projesi" konulu yazısı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 03.10.2018 tarih ve 173362 sayılı "Sıfır Atık Projesi" konulu yazısı uyarınca;

Bu proje kapsamında; Belediye ana hizmet binasına ve bağlı birimlerine atık ünitesinin dağıtıldığı ve bilgilendirme panosunun yerleştirildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de "Sıfır Atık Projesi" kapsamında yapılması gereken iş ve işlemlerin titizlikle takip edilmesi ihmal edilmemelidir.

Tıbbi Atıklar:

198- Tıbbi atıkların Şırnak il genelinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı lisanslı merkezi Cizre Organize Sanayi bölgesinde olan Yeşil Yaşam Çev. Tek. İnş. Ltd. Şti tarafından alınıp ve bertaraf edildiği,

Şırnak Çevre Hizmetleri Birliğince Katı Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisi Projesi hayata geçirilmesine müteakip tıbbi atıkların bu tesiste bertaraf işlemlerinin yürütülmesinin planlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin "Belediyelerin yükümlülükleri" başlıklı 8/ç maddesindeki; "*Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer yerlerde belediyeler; tıbbi atığın sterilizasyonunu ve/veya bertarafını sağlamak/sağlatmakla, bu amaçla tıbbi atık işleme tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle yükümlüdürler.*" hükmü uyarınca işlem yapılmasına devam edilmelidir.

Ambalaj Atıkları:

199- Ambalaj atıklarının toplanması ve değerlendirme işinin 06.09.2018 tarihinde yüklenici firma (Zeykar Geri Dönüşüm Ltd. Şti.) ile yapılan sözleşme ile yürütüldüğü, sözleşmenin süresinin 10 yıl olduğu, şehirde bulunan tüm ambalaj atıklarının günlük olarak firma tarafından alındığı ve bertaraf sürecinin yürütüldüğü incelenmiştir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 5.maddesindeki genel ilkeler uyarınca belediyenin sorumluluğundaki görevlerin yerine getirilmesi ihmal edilmemelidir.

200- Ambalaj atıkları yönetim planının hazırlanmadığı incelenmiştir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 8/4-e ve 8/4-g maddeleri uyarınca işlem yapılması ihmal edilmemeli ve ambalaj atıkları yönetim planının İl Müdürlüğüne sunulması sağlanmalıdır.

Atık Yağlar:

201- Atık yağların etkin ve verimli bir şekilde toplanabilmesi için iş ve işlemlerin Ata-34-32-Omsan Lojistik A.Ş. tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

Toplanan atık yağ miktarlarının yıllık olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı MOTAT sistemine elektronik ortamda veri girişlerinin yapıldığı görülmüştür.

Bundan böyle de atık yağların toplanması ve bu yağların miktarlarının bildirilmesi ile ilgili iş ve işlemlerin Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nin 7.maddesi ve Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği'nin 8/2-b maddesi gereğince yapılması sürdürülmelidir.

XI-VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:

202- Veteriner İşleri Müdürlüğünün, belediyenin ana hizmet binasında (3) odada hizmet vermekte olduğu, (1) müdür, (1) veteriner hekim, (1) şirket personeli veteriner sağlık teknikeri, (11) personel olmak üzere toplam (14) personel ile çalışmaların sürdürüldüğü,

Veteriner İşleri Müdürlüğü hizmet odalarının düzenli, bakımlı ve hizmet bakımından yeterli olduğu, personel ihtiyacının ise yeterli olmadığı incelenmiştir.

İhtiyaç duyulan personel sayısının planlamasının yapıldığı beyan edilmiş olup, belediye mali imkanları ölçüsünde müdürlüğe personel takviyesi yapılması sağlanmalıdır.

203- Hastalık nedeniyle ölen ya da öldürülen hayvanların imhasının, Belediye Başkanlığı tarafından görevlendirilen resmi veteriner hekim nezaretinde yapıldığı, ölen ya da öldürülen hayvanların şehir merkezinden uzak belirlenen bölgelerde gerekli tedbirler alınarak gömüldüğü beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğin 21'inci ve 22.maddeleri gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

204- Teftişe tabi dönemde sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların tespiti, kısırlaştırılması, rehabilite edilmesi çalışmalarının Şırnak il merkezinde bulunan Geçici Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezinde yapıldığı, 2024 yılından itibaren ise Silopi ilçesinde yeni kurulan, kapasite ve teşekkül anlamında ihtiyaçların karşılandığı Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'ne veteriner hekim gözetiminde sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların sevklerinin sağlandığı incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 4.maddesi gereğince işlemler hassasiyetle sürdürülmelidir.

205- Veteriner İşleri Müdürlüğü bünyesindeki personelinin Başboş Hayvanlara Yaklaşma ve Müdahale Teknikleri Eğitimi almadığı incelenmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu gereğince personele hizmet içi eğitim verilmesi ihmal edilmemelidir.

206- Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların öncelikle Geçici Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'ne götürüldüğü, bu hayvanların bakımevinde oluşturulan müşahede yerlerinde tutulduğu, müşahede süresi sona erdikten sonra kısırlaştırma, aşılama ve rehabilite işlemleri için Silopi Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'ne sevklerinin sağlandığı,

Sahipsiz Sokak Hayvanları Bakımevinde; teftiş döneminde (414) hayvanın kuduz aşısı ve parazit tedavisinin yapıldığı, (138) hayvanın kısırlaştırıldığı, sahiplendirme işlemi yapılmadığı,

2024 yılından itibaren ise Silopi ilçesinde yeni kurulan Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezince istatistiklerin tutulduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 6.maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

207- Şırnak Belediyesi kayıtlarında hayvanlara yönelik ya da hayvanların neden olduğu ve adli birimlere sevki gereken bir olay meydana gelmediği incelenmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu uyarınca Belediye tarafından gerekli önlemlerin bundan böyle de hassasiyetle takibi sağlanmalıdır.

208- Şırnak il merkezinde çalışma izni verilen hayvan satış yerleri bulunmadığı, Şırnak Belediye Başkanlığı tarafından Canlı Hayvan Satış Pazarı Projesi planlandığı ve yer tespiti çalışmalarının devam ettiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılma ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinin 5. fıkrası gereğince işlemlerin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

209- Şırnak Belediyesince işletilen mezbahanın işletim ve denetim yükümlüğünün Veteriner İşleri Müdürlüğünde olduğu, hayvan kesim ve sevk işlemlerinin Tarım ve Orman

İl Müdürlüğünce görevli veteriner kontrolünde gerçekleştirildiği, hijyen denetimlerinin Veteriner İşleri Müdürlüğünce yerine getirildiği, bu işlemler hakkında müdürlüğe ulaşan bir Cimer başvurusu ya da şikâyet dilekçesinin bulunmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin j bendi gereğince iş ve işlemler sürdürülmelidir.

Halk Sağlığı İle İlgili İşler:

210- Belediye mücavir alanında yer alan başta sıvrisinek, karasinek, kene, fare vb. olmak üzere vektör niteliği taşıyan canlıların larva ve erginlerine karşı insan sağlığını ve çevreyi olumsuz etkilemeyecek şekilde vektör popülasyonunu azaltmak amacıyla biyolojik ve kimyasal içerikli insektisit ürünler kullanılarak üreme ve barınma özelliğindeki alanlarda vektör mücadelesinin düzenli yapıldığı.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşları, cami, Kur'an Kursu, okul, yurt, dolmuş durakları, toplu taşıma araçları ve servis araçlarında virüs ve bakteri kaynaklı hastalıkların yayılmasını engellemek amacıyla dezenfeksiyon ve ilaçlama çalışmalarının yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de 7402 sayılı Sıtmanın İmhası Hakkında Kanun'un 12.maddesi gereğince, larva mücadelesi ve vektörel mücadele yapılmasına devam edilmelidir.

XII-İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ:

211- İtfaiye Müdürlüğü'nün; Şırnak Belediyesi hizmet binasının üçüncü katında yer aldığı bununla birlikte (2) adet istasyonun bulunduğu, (1) istasyonun Bahçelievler mahallesi 202. Sokak üzerinde olduğu, diğerinin ise Gündoğdu Mahallesi İl Özel İdaresine bağlı İşletme Müdürlüğü yerleşkesinde bulunduğu anlaşılmıştır. İstasyonlarda itfaiye araç parkı ve yatakhane kısmının mevcut olduğu, eğitim salonun ise Şırnak Belediyesi Hizmet binasında olduğu görülmüştür. İtfaiye Müdürlüğü'nün yeknesak yapıda bulunmadığından dolayı araç bakım ve personel ihtiyaçlarının gereği gibi karşılanmadığı Müdürlüğe ait müstakil bir hizmet binasının ihtiyaç olduğu gözlemlenmiştir.

İtfaiye Müdürlüğü'nde; (1) itfaiye müdürü, (1) itfaiye amiri, (3) itfaiye çavuşu ve (6) itfaiye erinin bulunduğu, ayrıca diğer birimlerden görevlendirilen (1) memurun itfaiye eri olarak görev yaptığı, (5) kadrolu işçi ve (35) şirket personelinin ise destek personeli olarak görev yaptığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle, itfaiye hizmetlerinin kadrolu itfaiye personeli tarafından yürütülmesi için gerekli çalışmaların yapılması, kadrolu itfaiye personeli sayısının artırılması, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128'inci ve Devlet Memurları Kanunu'nun 4.maddesi gereğince, memurlar eliyle yürütülmesi gereken itfaiye hizmetlerinin ifasında işçi statüsünde personel çalıştırılması uygulamasının sonlandırılması sağlanmalıdır.

212- İtfaiye personelinin dış birimlerde görevlendirilmediği incelenmiştir.

Bundan böyle de Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin "Belediye itfaiye yangın personeli" başlıklı 9.maddesinin "*Belediye itfaiye teşkilatında çalışan itfaiye, itfaiye çavuşu, itfaiye amiri, itfaiye müdürü yangın personelidir. Bu personel, bizzat yangın yerinde bulunmak ve yangına müdahale etmekle sorumlu ve görevlidir.*" hükmü uyarınca itfaiye personelinin kendi asli görevleri dışında çalıştırılmaması hususuna özen gösterilmelidir.

213- Gönüllü itfaiyecilik uygulamasının uygulanmadığı incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 45.maddesi uyarınca gönüllü itfaiye teşkillerinin kurulması ve etkin bir şekilde kullanılması sağlanmalıdır.

214- İtfaiye Müdürlüğünün, muhtemel yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve iş birliği amacıyla 6'ncı Motorlu Piyade Tugay Komutanlığı, Şırnak İl Sağlık Müdürlüğü, Şırnak İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü ile iş birliği protokolü düzenlendiği incelenmiş, teftiş döneminde yaşanan yangınlarda bu kuruluşlarla yardımlaşma ve iş birliği yapıldığı ifade edilmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 132.maddesinde yer alan "*İtfaiye teşkilatı bulunan belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri, meydana gelebilecek yangınlarda karşılıklı yardımlaşma ve iş birliği amacıyla aralarında protokol düzenler.*

Protokolde; personelin eğitimi, bilgi değişimi, kullanılan araç, gereç ve malzemenin standartı hâle getirilmesi, müşterek tatbikatların yapılması ve muhtemel yangınlara müdahalenin hangi şartlarda yapılacağı hususları yer alır. Protokol düzenlenmeden evvel bu kurumların ve itfaiyelerin sorumluluk bölgelerinde diğer itfaiyenin yardımını gerektirecek büyüklükte bir yangın meydana gelirse, yardım talebini alan itfaiye teşkilatı kendi bölgesinde meydana gelebilecek diğer yangınlara karşı zafiyet yaratmamak koşuluyla yardım isteyen itfaiyeye gerekli ve yeterli desteği göndermek zorundadır." hükmü doğrultusunda işlem yapılmaya devam edilmelidir.

215- İtfaiye personelinin üç ekip halinde görev yaptığı, gündüz ekibinin (8) saat çalıştığı, yangın müdahale ekiplerinin (24) saat çalıştığı ve bunun karşılığında (48) istirahat ettikleri incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 7.Maddesi doğrultusunda işlemler sürdürülmelidir.

216- Teftiş döneminde 6'ncı Motorlu Piyade Tugay Komutanlığı, Şırnak İl Sağlık Müdürlüğü, Şırnak İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü itfaiye birimlerine yönelik olarak eğitim ve denetim çalışması yapıldığı anlaşılmıştır.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin itfaiye teşkilatının görevlerinin belirlendiği 6.maddesinde yer alan; "g) Kamu ve özel kuruluşlara ait itfaiye birimleri ile gönüllü itfaiye personelinin eğitilm ve yetiştirilmesine yardım etmek; bunların bina, araç-gereç ve donanımlarının itfaiye standartlarına uygunluğunu denetlemek ve bu birimlere yangın yeterlilik belgesi vermek ve gerektiğinde bu birimlerle iş birliği yapmak." hükmü uyarınca işlem yapılması sürdürülmelidir.

217- İtfaiye personelinin yangınlara karşı özel teçhizat ve kıyafetin dağıtıldığı, yangına karşı koruma özelliklerinin standartları karşıladığı, yangına müdahale eden personellere yazlık ve kışlık elbiselerinin her yıl verildiği, kimyasal, biyolojik ve radyoaktif konulara ilişkin eğitim alan personel bulunduğu incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 33'üncü ve 36.maddelerinde belirtilen personel kıyafeti ve kişisel koruyucu teçhizatın temini ihmal edilmemeli; kimyasal, biyolojik, radyoaktif konulara ilişkin olarak itfaiye personeline eğitim verilmesine devam edilmelidir.

218- Teftiş tabi dönem içerisinde, görevinde üstün başarı ve yararlılık gösteren itfaiye personelin ödüllendirilmediği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 39.maddesi uyarınca görevlerinde üstün başarı ve yararlılık gösteren itfaiye personelinin ödüllendirilmesi sağlanmalıdır.

219- İtfaiye personeline yönelik spor programlarının hazırlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 33.maddesinde yer alan; "İtfaiye personelinin fiziki nitelikleri, hazırlanan spor programları ile desteklenir. Personele; kültür-fizik çalışmaları, atletizm, aletli sporlar, mukavemet ve denge sporları ile uygun görülecek diğer mesleki spor faaliyetleri yaptırılarak iş verimlilikleri artırılır.

Eğitim programları hazırlanırken haftanın en az 3 gününe ait uygulamalı ders saatlerine günün sportif çalışmasının gerektirdiği kadar süre ilave edilir. İtfaiye personelinin belirtilen sportif çalışmaları ve mesleki sporları yapabilmesi için gerekli alan düzenlemesi ile araç gereç ve özel spor kıyafetleri belediye tarafından temin edilir." hükümleri uyarınca itfaiye personeline yönelik sportif eğitim çalışmalarının düzenli bir şekilde yapılması ve yapılan çalışmaların bir programa bağlanması sağlanmalıdır.

220- İtfaiye personelinin, en son sağlık taramasının 2023 yılında yapıldığı; ancak teftişe tabi dönem baz alındığında yılda en az bir kez sağlık taraması yapılmadığı incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 40.maddesi gereğince, itfaiye personelinin yılda bir kez bir sağlık kuruluşunca sağlık taramasından geçirilmesi sağlanmalıdır.

221- İtfaiye personelinin hizmetçi eğitimine ilişkin yıllık programın hazırlandığı incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 31.maddesinde belirlendiği şekliyle hizmet içi programlarının yapılması ve uygulanması sağlanmalıdır.

222- Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 42/e maddesinde öngörülen araç sayıları ile mevcut araç durumu aşağıda gösterilmiştir.

İTFAİYE ARAÇLARI	42/e	MEVCUT
Acil Kurtarma Aracı	1	1
Çok Maksatlı Araç	1	3
Ambulans	2	-
Söndürme Aracı	6	3
Merdivenli	2	3
Çift Kabin Pikap	2	1
Hizmet Aracı	1	1
Toplam Araç Sayısı	15	12
10 Yaş Üstü Araç Sayısı	-	4
20 Yaş Üstü Araç Sayısı	-	1

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin "Araç" başlıklı 42/e maddesine göre; İtfaiye Müdürlüğü bünyesinde bulunması gereken araç sayıları ile itfaiye teşkilatının mevcut araç sayıları karşılaştırıldığında; söndürme aracı sayısının yönetmelikte öngörülen sayının altında olduğu, hali hazırda merdivenli aracın biri 1999 model olduğu dikkate alındığında acil durum esnasında yeterli olmadığı, ayrıca köpük kulesi aracının ihtiyaçlar arasında yer aldığı görülmüş bununla birlikte ambulans bulunmadığı incelenmiştir. Mevcut itfaiye araçlarının çoğunluğunun yeni olduğu gözlenmiştir.

İtfaiye Müdürlüğü bünyesindeki araç sayısının, Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 42/e maddesinde belirtilen araç sayıları dikkate alınarak eksikliklerin giderilmesi sağlanmalıdır.

223-Yangına ve su kaynaklarına ulaşım genel planı haritasının bulunduğu incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin "İtfaiye birim amirinin görevleri" başlıklı 10/e maddesindeki; "*Yangına ve su kaynaklarına ulaşım genel planı yapmak*" hükmü gereğince yangına ulaşım genel planının yapılması ihmal edilmemelidir.

224- İtfaiyenin su alabileceği (1) adet su deposu bulunduğu gözlemlenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 10/g maddesi uyarınca, "*İtfaiyenin su alabileceği açık havuz ve su depoları yapılmasını sağlamak*" hükmü uyarınca, yeterli miktarda su deposu ve açık havuz yapılması ihmal edilmemelidir.

225- Teftişe tabi dönemde meydana gelen yangınlarla ilgili istatistikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yangın Çeşitleri	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ev Yangını	28	47	41	20	39	3
İşyeri Yangını	7	14	9	14	19	6
Araç Yangını	9	15	11	9	17	4
Orman Yangını	2	4	8	3	4	-
Arazi Yangını	70	139	110	130	155	10
Diğer yangınlar	18	26	22	53	11	26
Eğitim ve Tatbikat	18	16	24	23	41	17
TOPLAM	152	261	225	229	286	49

Teftiş döneminde; 2021 yılında (152), 2022 yılında (261), 2023 yılında (225), 2024 yılında (229), 2025 yılında (286) ve 2026 yılında (49) yangının meydana geldiği, bu yangınlar arasında arazi yangınlarının ağırlıkta olduğu ve bu yangınların genellikle anız yakılmasından ve ot yangınlarından kaynaklandığı incelenmiştir.

Bundan böyle, anız yakılmasından kaynaklı yangınların önlenmesi amacıyla yapılan çalışmaların artırılması ve bu yangınlara sebebiyet verenlere ilişkin gerekli adli ve idari işlemlerin yapılması ihmal edilmemelidir.

226- Teftiş döneminde, halkı yangına karşı bilinçlendirmek amacıyla, il genelinde okullar, özel ve kamu kurumlarına yönelik (84) adet eğitim verildiği, ayrıca (84) adet yangın tatbikatı yapıldığı incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 6/f ve 31/4 maddeleri uyarınca, halkı yangına karşı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla yapılan çalışmaların artırılması sağlanmalıdır.

227- Teftiş döneminde itfaiye teşkilatınca yangına karşı önlemler yönünden baca denetimi yapıldığı, başvuru halinde baca kontrollerinin yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin itfaiye teşkilatının görevlerinin sayıldığı 6.maddesinde yer alan; "*h) Belediye sınırları içinde bacaları belediye meclisince tespit edilecek ücret karşılığında temizlemek veya temizlettirmek ve bacaları yangına karşı önlemler yönünden denetlemek*" hükmü uyarınca söz konusu baca denetimleri sürdürülmelidir.

228- Teftiş döneminde, itfaiye teşkilatının faaliyetlerinin valiler veya görevlendirecekleri vali yardımcılar ile belediye başkanı tarafından denetlenmediği incelenmiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 32. Maddesi gereğince itfaiye teşkilatının Belediye Başkanı tarafından denetlenmesi ihmal edilmemeli, ayrıca vali veya görevlendireceği vali yardımcısı tarafından denetlenmesi için gerekli yazışmalar yapılmalıdır.

229- 24 saat iş ve 48 saat istirahat şeklinde çalışan itfaiye personeline (3) öğün yemek verildiği beyan edilmiş ve incelemiştir.

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin 37.maddesindeki; "*24 saat iş, 48 saat istirahat şeklinde çalışan itfaiye personeline 3; 12 saat iş, 24 saat istirahat ve 12 saat iş, 12 saat istirahat şeklinde çalışan itfaiye personeline 2, 12 saatten az çalışan itfaiye personeline 1*

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

öğün yemek verilir. Yiyecek giderleri 657 sayılı Kanunun 212'nci maddesi esas alınarak belediyece karşılanır." hükmü gereğince 24 saat iş 48 saat istirahat şeklinde çalışan itfaiye personeline (3) öğün yemek verilmesi devam edilmelidir.

230- Şırnak Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü tarafından "Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerine göre işyeri açma müracaatlarında ön denetim ve eksikliklerin bulunması taktirinde ikinci kez yapılan denetim yapmak suretiyle uygun olan yerlere uygunluk raporu verdiği,

İl merkezinde bulunan kamu kurumlarının denetiminin yapıldığı,

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okulların denetiminin sürdüğü,

Şırnak Valiliği koordinatörlüğünde kurulan komisyon vasıtası ile Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı tüm yapıların, idari ve spor kompleksleri ile öğrenci yurtlarının denetiminin yapıldığı,

İl Kültür Müdürlüğünden gelen yazıya istinaden Şırnak'ta bulunan yataklı tesislerin ve otellerin denetiminin yapıldığı,

Tespit edilen eksiklikler rapor halinde kurum yöneticilerine ve ilgili Bakanlık birimlerine gönderildiği,

İşyerleri ve otellerin arasında yangın tedbir eksiklikleri olanların bilgilerinin Şırnak Belediye Başkanlığı Zabıta Müdürlüğüne gönderildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre söz konusu denetimlerin yapılması hassasiyetle sürdürülmelidir.

XIII-AFET VE RİSK YÖNETİMİ MÜDÜRLÜĞÜ:

231- Afet İşleri Müdürlüğünün 02.05.2023 tarihli ve 68 sayılı meclis kararı ile kurulduğu, 08.10.2025 tarih ve 102 sayılı meclis kararı ile Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü olarak isminin güncellendiği, 22.10.2025 tarihinden bu yana İtfaiye Müdürü Reşat ÜSTÜN tarafından vekaleten müdür olarak yürütüldüğü, (1) müdür kadrosunun ihdas edildiği ancak personel kadrosunun ihdas edilmediği, müdürlüğün envanterinde araç bulunmadığı, müdürlüğün Belediye bünyesinde tahsis edilen müstakil bir hizmet yerinin bulunmadığı, İtfaiye Müdürlüğünün yerleşkesinde hizmetlerini yürüttüğü incelenmiştir.

Şırnak Belediye Başkanlığı tarafından Müdürlüğe kadrolu personel istihdamının sağlanması, ayrıca imkanlar ölçüsünde araç ve hizmet yeri tahsisi yapılmalıdır.

232- Şırnak Belediyesine ait tüm hizmet binalarında yangın acil durum ekiplerinin oluşturulduğu ve periyodik olarak görevli personele yangın güvenliği ve müdahalesi konusunda eğitim ve tatbikatlarının yapıldığı incelenmiştir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 126.maddesi ekiplerin oluşturulması, düzenli olarak eğitim ve tatbikat faaliyetlerinin devamı sağlanmalıdır.

233- Müdürlük tarafından olası afet durumlarına karşı toplam (8) adet geçici barınma alanının belirlendiği, levha ve işaretleme işlemlerinin yapıldığı, Kent Bilgi Sistemine veri girişlerinin yapıldığı incelenmiştir.

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliğinin 16.maddesince iş ve işlemler hassasiyetle yürütülmeye devam edilmelidir.

234- Teftişe tabi dönemde Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü koordinesi ile Belediyenin tüm hizmet binalarına yönelik olarak Sabotajlara Karşı Koruma Planının hazırlanarak İl Emniyet Müdürlüğüne gönderildiği, Valilik tarafından onaylandığı, Yönetmeliğe uygun şekilde eklerinde belirtilen bilgilerin mevcut olduğu incelenmiştir.

Sabotajlara Karşı Koruma Yönetmeliğinin 6. maddesi gereğince işlemler hassasiyetle yürütülmeye devam edilmelidir.

235- Afet İşleri ve Risk Yönetimi Müdürlüğü tarafından AFAD il müdürlükleri ile koordineli şekilde afet hazırlık planının hazırlandığı, UMKE ile beraber her yıl düzenli olarak afet tatbikatının yapıldığı, ayrıca 2025 yılında il genelinde çevre illerden gelen personeller ile AFAD il müdürlüğü koordinesinde deprem tatbikatının yapıldığı, deprem toplanma alanlarının yeterli olduğu ve her yıl güncelleme çalışması yapıldığı incelenmiş olup,

Belediyenin afet lojistik deposunun bulunmadığı görülmüştür.

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun ile 5902 sayılı AFAD Teşkilatı Kanunu çerçevesinde Belediyenin afetlere hazırlık kapsamındaki yükümlülüklerinin hassasiyetle takip edilmesi ihmal edilmemeli ve afet lojistik deposunun oluşturulması sağlanmalıdır.

236- Belediye tarafından yerel deprem risk haritası çalışmalarının İRAP kapsamında yapıldığı, bu çalışmalarda (14) adet tespit yapıldığı incelenmiş olup, toplanma alanı olarak tespit edilen alanların yapılaşmaya açılmaması, dere yatağında bulunan konutların

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
kamulaştırılması ve yıktırılması eylemlerinin II Risk Azaltma Planı kapsamında alındığı
incelenmiştir.

04.10.2021 tarih ve 146007 sayılı AFAD Genelgesi doğrultusunda planların
güncelliği korunmalı ve tedbirlerin gecikmesizin hayata geçirilmesi sağlanmalıdır.

XIV-ZABITA MÜDÜRLÜĞÜ:

237- Zabıta Müdürlüğünün, belediyenin Cumhuriyet Mahallesi 503.Sokakta yer alan
taziye binasının 1.katında çalışmalarını sürdürdüğü, (1) Zabıta Karakolu ve (4) mobil ekibin
bulunduğu, ayrıca cenaze nakil hizmetlerinin Zabıta Müdürlüğünün sorumluluğunda olduğu,

Zabıta Müdürlüğü hizmetlerinde (1) pikap, (1) binek araç ile (2) cenaze aracın
kullanıldığı ve yalnızca pikap aracın Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 44. maddesinde
belirlenen standartlara uygun olduğu incelenmiştir.

Zabıta hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için kullanılan hizmet
binasının yeterli olduğu, ancak araç durumunun hem standart yönünden hem de sayı
bakımından yeterli olmadığı, takviye edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

238- Zabıta personeline savunma amaçlı cop ve personel sayısınca göz yaşartıcı
sprey temin edilmediği, teçhizatın yeterli olmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 45. maddesi uyarınca savunma amaçlı teçhizatın
yeter sayıda bulundurulması ihmal edilmemelidir.

239- Şırnak Belediyesi Zabıta Teşkilatı'nın kadro ve mevcut personel durumu
tabloda gösterilmiştir.

Unvan	Kadro	Mevcut
Zabıta Müdürü	1	1
Zabıta Amiri	3	0
Zabıta Komiseri	10	4
Zabıta Memuru	60	9
Trafik Şefi	1	1
Zabıta Görevlisi (Kadrolu İşçi)	---	8
Destek Görevlisi (Şirket Personeli)	---	9
Şirket Personeli	---	0
Memur	---	3
Toplam	75	35

Zabıta hizmetlerinin; (1) Zabıta Müdürü, (4) Zabıta Komiseri, (9) Zabıta Memuru, (1) Trafik Şefi, (8) Zabıta Görevlisi (Kadrolu İşçi), (9) Zabıta Destek Görevlisi (Şirket Personeli) ve (3) memur olmak üzere toplam (35) personel tarafından yerine getirildiği, bu personellerin içerisinde (2) Bayan Zabıta memurunun olduğu incelenmiştir.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik doğrultusunda belediye meclisince ihdas edilen ve boş tutulan zabıta memurluğu kadrolarına Zabıta Yönetmeliği'nin 13-15.maddelerine göre atama yapılması sağlanmalı; diğer yandan rütbeli personel eksikliği de aynı Yönetmeliğin 17-27.maddeleri uyarınca giderilmelidir.

Ayrıca, özellikle kadınların yoğun kullandığı işyerlerinde yapılacak denetimlerde ve kadın dilencilere karşı yapılan işlemlerde yaşanabilecek zorluklar dikkate alınarak kadrolu kadın zabıta personeli istihdam edilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

240- Denetim hizmetlerine yardımcı olmak üzere; (1) zabıta memurunun ve (1) kadrolu işçinin İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne, (1) zabıta memurunun ve (1) kadrolu işçinin Gelirler Müdürlüğüne, ayrıca haftanın (3) günü müşterek denetimler kapsamında (1) zabıta memuru Ticaret İl Müdürlüğü denetimlerinde ve haftanın (3) günü (1) zabıta memuru Tarım ve Orman İl Müdürlüğü denetimlerinde görevlendirildiği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 42.maddesindeki; "*Belediye zabıta görevlilerine zabıta hizmetleri dışında bir görev verilemez. Ancak, olağanüstü hallerde mülki amir veya belediye başkanının emri ile geçici olarak hizmetin gerektirdiği başka görevler de verilebilir.*" hükmü uyarınca olağanüstü haller haricinde zabıta personeline zabıta hizmetleri dışında görev verilmemesi sağlanmalıdır.

241- Zabıta Müdürlüğünde çalıştırılan (9) şirket personelinin zabıta hizmetlerinin ifası için zabıta personeline destek için görevlendirildiği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Geçici görevlendirme" başlıklı 41.maddesinin "*Zorunlu hallerde, belediye memurlarından ihtiyacı karşılayacak sayıda personel zabıta biriminin sadece büro hizmetlerinde geçici olarak görevlendirilebilir. Geçici görev süresi bir yıl içinde altı ayı geçemez.*" hükmü uyarınca, belediye memurlarının zabıta teşkilatına görevlendirilmesi suretiyle zabıta hizmetlerinin gördürülebilmesinin mümkün olmadığı bilinerek Yönetmelik hükümlerine uygun olarak zabıta personeli istihdamı sağlanmalıdır.

242- İl içi ve il dışı cenaze nakil hizmetlerinin Zabıta Müdürlüğüne yerine getirildiği ancak Şırnak Belediyesi Görev ve Çalışma Yönetmeliğinde cenaze nakil hizmetlerinin Zabıta Müdürlüğüne yerine getirileceğine dair bir hükme rastlanılmadığı incelenmiştir.

Şırnak Belediye Başkanlığınca görev ve çalışma yönetmeliğince güncelleme yapılarak cenaze nakil hizmetlerinin ilgili birim müdürlüğüne görev tevdiisin yapılması sağlanmalıdır.

243- Zabıta personelinin çalışma düzeninin haftalık olağan 48 saat çalışma süresini geçmeyecek şekilde düzenlendiği ancak çalışma düzeniyle ilgili Başkanlık Makamından onay alınmadığı incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Çalışma düzeni" başlıklı 9.maddesindeki; "Belediye zabıta hizmetleri resmi tatil günleri de dâhil olmak üzere, günün 24 saati aksatılmadan sürdürülür. Zabıta personelinin çalışma süresi ve saatleri 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmakstır, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde aynı Kanunun 101 'inci maddesi gereğince Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alındıktan sonra belediye zabıtasının en yüksek dereceli amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile tespit olunur. Fazla çalışma ücretleri ile ilgili olarak 5393 sayılı Kanunda yer alan hükümler uygulanır.

Zabıta personelinin çalışma saatleri vardiyalar halinde görevin gereğine göre 24 saat iş 48 saat istirahat veya 12 saat iş 24 saat istirahat şeklinde düzenlenebilir. Belediye zabıta memurlarının haftalık olağan çalışma saatleri 48 saati geçmeyecek şekilde düzenlenir. Ancak, personel sayısı az olan zabıtalarda 12 saat iş, 12 saat istirahat şeklinde düzenleme yapılabilir. Bu uygulamadan dolayı hizmetin sürekliliğini aksatmamak kaydıyla ve bir sıra dâhilinde personele 657 sayılı Kanunun 99'uncu maddesi göz önünde bulundurularak ayrıca haftada bir gün ilave izin verilebilir." hükmü uyarınca belediye başkanı onayı ile çalışma saatlerinin belirlenmesi ihmal edilmemelidir.

244- Teftiş döneminde, Zabıta Müdürlüğü personelinin mesleki konularda hizmet içi eğitim almadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Belediye Zabıta Personeli Yönetmeliği'nin 28.maddesi gereğince; zabıta personelinin genel kültürlerini, meslek bilgilerini ve verimliliklerini arttırmak, hizmete yatkınlıklarını sağlamak, geliştirmek, gelişen şartların gerekli kıldığı alanlardaki görgülerini

arttırmak ve daha üst kadrolara hazırlamak amacıyla, mesleki konulara ağırlık verilerek hizmet içi eğitim çalışmalarının yapılması sağlanmalıdır.

245- Teftişe tabi dönemde, zabıta teşkilatının Belediye Başkanı tarafından denetlenmediği, ayrıca Vali veya görevlendirdiği bir personel tarafından da denetim yapılmadığı incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Denetim" başlıklı 30.maddesine göre, belediye zabıta teşkilatı personelinin, Belediye Başkanı tarafından denetlenmesi ihmal edilmemeli, ayrıca Vali veya görevlendirdiği bir personel tarafından düzenli olarak denetlenmesi sağlanmalıdır.

246- Zabıta personeline yönelik spor programlarının hazırlanmadığı yalnızca zabıta personeline gerekli spor kıyafetinin temin edildiği incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin "Spor" başlıklı 29.maddesinde yer alan; "*Zabıta personelinin fiziki nitelikleri, hazırlanan spor programları ile desteklenir. Personele; kültür-fizik çalışmaları, atletizm, aletli sporlar, mukavemet ve denge sporları ile uygun görülecek diğer mesleki spor faaliyetleri yaptırılarak iş verimlilikleri artırılır.*"

Zabıta personelinin belirtilen sportif çalışmaları ve mesleki sporları yapabilmesi için gerekli alan düzenlemesi ile araç gereç ve özel spor kıyafetleri belediye tarafından temin edilir. Ayrıca bu konuda belediyenin spor ve sosyal tesislerinden yararlanır."

Hükümleri doğrultusunda zabıta personelinin spor çalışmalarının bir program dâhilinde yaptırılması sağlanmalıdır.

247- Zabıta personeli kıyafetlerinde, belediye tanıtıcı işaretinin bulunduğu ancak sicil numarasının bulunmadığı incelenmiştir.

Belediye zabıtası kıyafetlerinin, Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin zabıta tanıtım işaretlerini belirleyen 34.maddesine uygun olması sağlanmalıdır.

248- Gönüllü zabıta teşkilleri oluşturulduğu incelenmiştir.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Gönüllü zabıta" başlıklı 49'uncu maddesinin "*Zabıta teşkilatı kurulmamış olan belediyelerde veya zabıta teşkilatı kurulmuş olmakla beraber zabıta hizmetlerinin desteklenmesine ihtiyaç duyulan yerlerde, İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği hükümlerine göre, gönüllü zabıta teşkilleri kurulması belediyelerce teşvik edilir.*" hükmü doğrultusunda, zabıta teşkilatının

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU..... Sayfa (88)
Mülkiye Müfettişliği
personel ihtiyacı da göz önüne alınarak gönüllü zabıta teşkillerinin çalışmalarının etkinliği sağlanmalıdır.

249- Zabıta Müdürlüğünce, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında yapılan uygulamalar tabloda gösterilmiştir.

KABAHAT	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Emre Aykırı Davranış 32 Mad.	0	7	0	0	0	0
Dilencilik 33 Mad.	0	0	0	0	3	2
İşgal 38 Mad.	0	0	0	2	2	1
İşgal 38/2	0	0	1	0	0	0
Çevreyi Kirliletme 41. Mad	7	3	6	3	7	0
Gürültü 36. Madde	1	0	0	0	1	0
Rahatsız Etme 37. Mad	0	0	0	0	1	0
Afiş Asma 42. Madde	0	0	0	0	0	0
Tütün Mam. Tüketimi 39. Mad	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	8	10	7	5	14	3

Tablo incelendiğinde, teftişe tabi dönemde toplam (47) kişiye Kabahatler Kanunu çerçevesinde idari para cezası kesildiği anlaşılmıştır.

Belediye Kanunu'nun 51/i maddesinde belirtildiği üzere "Belediye zabıtası, belde de esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanmasıyla görevli" olup, mevzuatta öngörülen ceza ve diğer yaptırımların kararlı bir şekilde uygulanması ihmal edilmemelidir.

250- Teftiş döneminde, Zabıta Müdürlüğünce yapılan denetim faaliyetleri sonucunda tespit edilen ruhsatsız işyerlerine ilişkin bilgiler aşağıdadır.

Denetim ve Cezalar	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Toplam
Ruhsatsız İş Yeri Tespiti	55	102	58	65	80	32	392
Mühürlenilen İş Yeri Sayısı	0	3	2	1	1	0	7

Ruhsat Alan İşyeri Sayısı	61	113	67	74	86	38	439
---------------------------	----	-----	----	----	----	----	-----

Teftiş tabi dönemde; toplam (392) işyerinin ruhsatsız olarak faaliyete devam ettiğinin tespit edildiği ve buna ilişkin tutanakların tutulduğu, bu işyerlerinden (7) adedinin mühürlendiği, denetimler sonucunda ruhsatsızlık ve diğer eksiklikler giderilerek toplam (439) işyerinin ruhsatlandığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 6.maddesinde; "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır."

Yönetmeliğin 32.maddesinde ise; "İzin almadan açılan umuma açık istirahat ve eğlence yerleri, yetkili idarelerin ilgili birimleri tarafından sebebi bir tutanakla belirlenmek ve mühürlenmek suretiyle re'sen kapatılır." Hükümleri doğrultusunda işlemler yapılması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

251- Belediye Zabıta Müdürlüğünce, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında; 2021 yılında (102), 2022 yılında (170) ve 2023 yılında (113), 2024 yılında (93), 2025 yılında (172) ve 2026 yılında (74) olmak üzere toplam (697) kez işyeri denetimi yapıldığı incelenmiştir.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 54.maddesi ile Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 10.maddesinin a/12 fıkrası hükmü gereğince Fiyat Etiketli Yönetmeliği'nde belirtilen esaslar çerçevesinde denetimlerin sürekliliği sağlanmalı ve 6502 sayılı Kanun'un 77'nci ve 78.maddeleri hükmü uyarınca işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

252- Şırnak Belediyesi bünyesindeki Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün 08.10.2025 tarihinde kapatılarak, yetki ve görevlerinin aynı kararla Zabıta Müdürlüğü bünyesinde Ulaşım Hizmetleri Şefliği bünyesine alındığı incelenmiş olup, Belediye Zabıta Yönetmeliği hükümleri de dikkate alınarak zabitanın asli işlerinde görev yapmasının temin edilmesi,

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği
ulaşım hizmetlerinin müstakil bir birim müdürlüğü tarafından yürütülmesi gerektiği
tavsiyeye değer görülmüştür.

İşyeri Ruhsatları İş Ve İşlemleri:

253- İşyeri ruhsatı iş ve işlemlerinin teftişinde Müfettişliğime yardımcı olmak üzere Şırnak Valiliği tarafından görevlendirilen Şırnak İl Özel İdaresi personeli yardımıyla işyeri açma ve çalışma ruhsatları ile ilgili iş ve işlemler, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmiş ve buna ilişkin yapılan tespitler aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

254-Teftişe tabi dönem içerisinde Şırnak Belediyesi tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin sayılar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Umuma açık istirahat ve eğlence yeri	8	11	4	7	9	2
Sihhi İşyerleri	49	97	60	63	67	33
2.3.Sınıf Gayri Sihhi Müessese	4	5	3	4	10	3
1. Sınıf Gayri Sihhi Müessese	-	-	-	-	-	---
TOPLAM	61	113	67	74	86	38

Tablonun incelenmesinden, 2021 yılında (61 adet, Haziran ayından itibaren), 2022 yılında (113 adet), 2023 yılında (67 adet), 2024 yılında (74 adet), 2025 yılında (86 adet) ve 2026 yılında (38) olmak üzere teftişe tabi dönem içerisinde toplam (439 adet) işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlendiği, örnekleme yöntemiyle incelenen sihhi ile umuma açık işyeri ve gayri sihhi, ikinci ve üçüncü sınıf işyerlerine ait toplam (155 adet) işyeri açma ve çalışma ruhsat dosyalarında tespit edilen hususlar aşağıdaki maddelerde gösterilmiş olup,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İşyeri açılması" başlıklı 6. maddesi; "(Değişik birinci fıkra: 19/3/2007 – 2007/11882 K.) Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açamaz ve çalıştırılamaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." hükmüne göre işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan işyerlerinin tespit edilip, söz konusu işyerlerinin ruhsatlandırma işlemlerinin yapılması sağlanmalı, aksi durumun ilgililerin hukuki sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

255- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Gayri Sıhhi Müessese kısmındaki hükümlere göre sınıflarına uygun olarak düzenlendiği incelenmiştir.

10.03.2022 tarih ve RHT.73.00.2022.GSM2.2 ruhsat no'lu SALTAN PETROLCÜLÜK Akaryakıt ve LPG Akaryakıt İstasyonu 2. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese olarak, 11/02/2026 tarih ve RHT.73.00.2026.GSM3.2 nolu EMEK TARIMCILIK MAD. GÜBRE. OTO. MAK. TEKS. İNŞ. TEM. PET. GIDA. NAK. İTH. İHRC. SAN VE TİC. LTD. ŞTİ GSM 3.sınıf düzenlenmesi, 26/12/2025 tarih ve RHT.73.00.2025.GSM.3.7 nolu OSMAN UĞUR adına kayıtlı PASTACI VEYSEL ruhsat dosyaları örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Gayri Sıhhi Müessese kısmındaki hükümlere göre sınıflarına uygun olarak işlem yapılması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

256- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Örnek 2 formunda yer alan Mesleki Yeterlilik ve İşin Uzmanlığı kapsamında istenilen evrakların bulunduğu incelenmiştir.

15.06.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.SM.31 ruhsat no'lu M NEHİR GIDA İNŞ. MAD. YEMEK. NAK. İTH. İHRC. SAN VE TİC. LTD. ŞTİ adına Lokanta İşletmesi adına Sıhhi Müessese olarak düzenlendiği ve Ustalık Belgesinin alındığı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik gereği istenilen evrakların alınmasına bundan böyle de devam edilmelidir.

257- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Örnek 1 formunda yer alan istenilen belgelerden olan tapu, yapı kullanma izin belgesi, kira sözleşmesi ve kat malikleri çoğunluk izni gibi evrakların dosyalarda bulunduğu incelenmiştir.

03.06.2022 tarih ve RHT.73.00.2022.UAM.5 ruhsat no'lu VEDAT DENİZ adına KIRAATHANE İşletmesi faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 22.11.2024 tarih ve RHT.73.00.2024SM.53 ruhsat no' lu BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş adına Market İşletmesi faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı ve 04.12.2025 tarih ve RHT.73.00.2025. SM.61 ruhsat no'lu ALİ SİPKİ adına KANTİN İşletmesi faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı düzenlemiş olup; Örnek 1 Başvuru Beyan Formunda yer alan evrakların bulunduğu incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 14. maddesine uygun olarak, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin, tapu kütüğünde

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve benzeri eğlence ve toplantı yerleri; fırın, lokanta, pastane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri; imalathane, boyahane, basımevi, dükkân, galeri ve çarşı gibi işyerlerinin açılması hususunda kat maliklerinin oy birliği ile karar alması; Tapuda iş yeri olarak görünen yerlerde, umuma açık istirahat ve eğlence yeri açılması durumunda yönetim planında aksine bir hüküm yoksa kat maliklerinin oy çokluğu ile aldığı kararın bulunması ihmal edilmemelidir.

258- Teftişe tabi dönemde, vatandaş başvurusu üzerine vergi kapatma tutanağı ve dilekçe ile işyeri kapanış sayısının (93 adet) olduğu incelenmiştir.

Gerekmesi durumunda tereddüt gösterilmeden İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin "İşyeri açılması" başlıklı 6. maddesi; "(Değişik birinci fıkra: 19/3/2007 - 2007/11882 K.) Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

259-İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müessese müracaatlarının alındıktan sonra yönetmelik ekinde bulunan "başvuru beyan formu belgesi" alındığı ve ruhsat verildikten sonra bir ay içerisinde tutanak tutulduğu incelenmiştir.

22.04.2025 tarih ve ruhsat RHT.73.00.GSM3.2 no'lu ELİF AYAN adına Zirai İlaç ve Gübre Satış ve 22.07.2025 tarih ve RHT.73.00.2025.GSM3.5 no'lu CEMRE ÇELİK MAKİNA İNŞAAT SANAYİ İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ adına Metallerin Makinede İşlenmesi faaliyeti olarak ruhsat verilmesi örnektir.

Zirai İlaç ve Gübre Satış ve metallerin makinede işlenmesi faaliyeti için Gayri Sıhhi Müessese ruhsatı düzenlemiş olup; Başvuru ve Beyan Formu Belgesi alındığı ve 1 ay içerisinde tutanak tutulduğu tespit edilmiştir.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 17. maddesi; "Gayrisihhi müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2'de yer alan başvuru formunu

doldurarak yetkili idareye başvurur" ve İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müesseseler başlıklı 23. Maddesinde; "İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2'de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder.

Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır.

Başvuru formunun öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğumun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı beş gün içinde düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir.

Beyana göre tanzim edilen ruhsat mütesep hak doğurmaz.

İkinci ve üçüncü sınıf işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idare tarafından bir ay içinde kontrol edilir. Bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde, ilgili, çalışma ruhsatı almış sayılır ve kontrol görevini süresinde yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında yetkili idareler tarafından yasal hükümler uygulanır.

Ruhsat verilmesini takiben yapılacak kontrol ve denetimlerde, ikinci fıkrada belirtilen kriterlere aykırı beyan ve durumun tespiti halinde, işyerine bir defaya mahsus olmak üzere on beş günlük süre verilir. Verilen süre içinde noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde verilmiş olan ruhsat, yetkili idare tarafından iptal edilerek işyeri kapatılır ve sorumlular hakkında ruhsat vermeye yetkili idareler tarafından ayrıca yasal işlem yapılır." hükmü gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

260-Teftiş tabi dönem içerisinde incelenen ruhsat dosyalarında, sıhhi işyeri müracaatlarının "başvuru beyan formu" belgesi alındığı ve ruhsat verildikten sonra bir ay içinde tutanak tutulduğu incelenmiştir.

29.07.2024 tarih ve RHT.73.00.2024SM.26 ruhsat no'lu YUSUF YİĞİT adına Lokanta faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı, 22.02.2024 tarih ve RHT.73.00.2024.SM.6 ruhsat no' lu HAYRETTİN ABAY adına Halı Satış Mağazası faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı, 16.02.2023 tarih ve RHT.73.00.2023.SM.11 ruhsat no'lu VELAT GİÇER adına

İşleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
kayıtlı Büfe faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı düzenlemiş olup; Başvuru ve Beyan Formu Belgesi alındığı ve 1 ay içerisinde tutanak tutulduğu örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 32. maddesi; “*Umuma açık istirahat ve eğlence yeri açmak ve işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler Örnek-1’de yer alan başvuru ve beyan formunu doldurup yetkili idareye başvurur.*

Umuma açık istirahat ve eğlence yeri açılması hususundaki başvurular yetkili idareler tarafından bir ay içinde sonuçlandırılır.” hükmüne uygun işlem yapılmaya devam edilmelidir.

261-Ruhsat başvurularında müracaat sahibine başvuru alındı belgesinin yönetmelikte belirlenen hususlar dâhilinde usulüne uygun olarak düzenlendiği incelenmiştir.

03.04.2023 tarih ve RHT.73.00.2023.SM.22 ruhsat no’lu ERHAN YENGEÇ adına Giyim Mağazası için Sıhhi Müessese ruhsatı, 30.04.2025 tarih ve RHT.73.00.GSM3.3 ruhsat no’ lu ABDULHAKİM BAYRAM adına Plastikten Kapı ve Pencere İmalatı faaliyeti için Gayri Sıhhi Müessese ruhsatı, 17.02.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.UAM.1 ruhsat no’lu NAMET CAVLAK adına Kırathane faaliyeti için Umuma Açık Müessese ruhsatı, müracaat sahibine başvuru alındı belgesinin düzenlendiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6.maddesi: “*İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.*

Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6’da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar.” hükmü gereğince Yönetmelik ekinde bulunan başvuru beyan formu belgesi usulüne uygun olarak yazılması ve beyan formu alınmadan ruhsat verilmemesi, başvuru beyan formu belgesinin (Örnek 1 ve 2) doldurularak verilmesi bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

262-Sıhhi İşyerlerine aynı gün içerisinde ruhsat düzenlendiği incelenmiştir.

19.11.2024 tarih ve RHT.73.00.2024.SM.50 ruhsat no'lu BEDİRHAN ÇEVİK adına Kuyumcu faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı, tarih ve 2110 ruhsat no'lu Ramazan BAŞIŞIŞ adına Market faaliyeti için Sıhhi Müessese işyeri ruhsatı, 18.02.2022 tarih ve 2117 ruhsat no'lu ÇETİN BATMAZ adına Elektrikli Ev Eşyaları Tamirâtı faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı, düzenlemiş olup; müracaat sahiplerine aynı gün içerisinde ruhsat düzenlendiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 12. maddesi; “Sıhhi işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1’de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye aynı gün içinde verilir” hükmüne uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

263-Umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatı başvurularında kolluk görüşünün istenildiği incelenmiştir.

20.06.2023 tarih ve RHT.73.00.2023.UAM.3 ruhsat no'lu HMY ENJ. TUR. MAD. İNŞ. NAK. GIDA. PET. TEKS. OTO. İTH. İHRC. SAN. LTD. ŞTİ adına Otel İşletmeciliği faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 10.12.2024 tarih ve RHT.73.00.2024.UAM.5 ruhsat no'lu DELİL ÇAKAN adına Oyun Salonu faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 24.03.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.UAM.2 ruhsat no'lu Kırathane adına Kahvehane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı düzenlemiş olup; Umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatı başvurularında kolluk görüşünün istenildiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 32. maddesi; “Belediyeler, umuma açık istirahat ve eğlence yeri ruhsatını vermeden önce kolluk kuvvetinin görüşünü alır.

Yetkili kolluk kuvveti, açılacak yerin genel güvenlik ve asayişin korunması açısından kolaylıkla kontrol edilebilecek bir yerde ve konumda olup olmadığını dikkate alarak, işyeri hakkındaki görüşünü mülki idare amiri vasıtasıyla yedi gün içinde bildirir.” hükmüne göre işlem yapılmasına devam edilmelidir.

264- Örneklemeye yöntemiyle incelenen Şırnak Belediyesi tarafından İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliğine göre verilen işyerleri ruhsatlarının tamamında itfaiye raporunun yer aldığı incelenmiştir.

Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yönelik yangın denetimlerinin itfaiye Müdürlüğü tarafından yapıldığı, özellikle konaklama tesislerine yönelik olarak denetim faaliyetlerinin artırıldığı incelenmiştir.

11.08.2021 tarih ve RHT.73.00.2021.UAM.1 ruhsat no' lu KARTAL PET. TUR. İNŞ. GIDA. NAK. İTH. İHRC. SAN. TİC. LTD. ŞTİ adına Otel İşletmeciliği faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 02.12.2021 tarih ve RHT.73.00.2021.UAM.6 ruhsat no' lu ABDULAZİZ BATMAZ adına Kırathane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, düzenlemiş olup; umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ve diğer ruhsatlar düzenlenirken tamamına itfaiye raporunun alındığı incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5/h maddesi; "Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri; patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddelerin üretildiği, satıldığı ve depolandığı işyerleri; otuz kişiden fazla çalışanın bulunduğu her türlü işyerleri, ana giriş kapıları dışında cadde ve sokağa doğrudan bağlantısı olmayan ve birden fazla işyerinin bir arada bulunduğu iş ham, çarşı ve benzeri işyerlerinde yangına karşı gerekli önlemlerinin alındığını gösteren itfaiye raporunun alınması, diğer işyerlerinde ise yangına karşı gerekli tedbirlerin alınmış olması" hükmüne göre işlem yapılmaya devam edilmelidir.

265-Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsatlar düzenlenirken okul, yurt, mabet bina ve tesislerine uzaklık tespitinin yapıp mesafe krokilerinin çizildiği ancak mesafe ölçüm yazılarında uygundur veya uygun değildir şeklinde net ifadelerin kullanılmadığı incelenmiştir.

07.12.2021 tarih ve RHT.73.00.2021 ruhsat no'lu ÖZCAN SALTAN adına Kırathane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 30.06.2022 tarih ve RHT.73.00.2022.UAM.6 ruhsat no' lu MÜSLÜM İNAL adına Playstation Salonu faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, düzenlemiş olup; Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsatlar düzenlenirken okul, yurt, mabet bina ve tesislerine uzaklığının tespitinin yapıldığı ve umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine uzaklığının tespitine ilişkin mesafe krokilerinin düzenlendiği, ayrıca uzaklık tespitinin yapıp mesafe krokilerinin çizildiği ancak mesafe ölçüm yazılarında uygundur veya uygun değildir şeklinde net ifadelerin kullanılmadığı örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5/I maddesinde; "Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden meyhane, bar, kahvehane, kırathane, elektronik oyun merkezi ile açıkta alkollü içki satılan işyerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine

mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması,” 32. maddesinde; “Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin, örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları için bu zorunluluk aranmaz. Ancak söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki işyerlerinin aynı binada bulunamaz,” ve 34. maddesinde; “Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin açılmasına izin verilirken mesafe ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları; kapıların birden fazla olması durumunda en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde, mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak, yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır. Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken, o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir.” hükümleri gereğince işlem yapılması ve uygunluk ifadesinin sarıh bir şekilde belirtilmesi ihmal edilmemelidir.

266-Teftişe tabi dönemde, Şırnak Belediyesince sıhhi ve umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait incelenen ruhsat dosyalarının örneklerinin aylık olarak Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğüne ve ilgili ticaret veya esnaf siciline gönderildiği incelenmiştir.

05.05.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.SM.25 ruhsat no’lu MESUT ÖZCAN adına Gıda Ürünlerinin Toptan Ticareti faaliyeti için Sıhhi Müessese ruhsatı, 22.11.2024 tarih ve RHT.73.00.2024.SM.53 ruhsat no’lu BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş. adına Market faaliyeti için Sıhhi Müessese işyeri ruhsatı, 25.11.2024 tarih ve RHT.73.00.2024 ruhsat no’lu SERHAT KOLUMAN adına Kiraathane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı düzenlemiş olup; sıhhi ve umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait incelenen ruhsat dosyalarının ruhsat örneklerinin aylık olarak sigorta il müdürlüğüne ve ilgili ticaret veya esnaf siciline gönderildiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 7. maddesi; “Yetkili idareler tarafından verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örnekleri aylık olarak sigorta

İl müdürlüğüne ve ilgili ise ticaret siciline veya esnaf siciline gönderilir. hükmi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

267-Teftişe tabi dönemde, Şırnak Belediyesi İdaresince İl Emniyet Müdürlüğüne (7) gün içerisinde gönderilmesi gereken umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait ruhsat örneklerinin kolluk birimlerine gönderildiği incelenmiştir.

24.03.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.UAM.2 ruhsat no'lu OSMAN BENEK adına Kırathane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı, 30.10.2025 tarih ve RHT.73.00.2025.UAM.4 ruhsat no' lu Cemal OLCAN adına Kırathane faaliyeti için Umuma Açık İşyeri ruhsatı düzenlemiş olup; İl Emniyet Müdürlüğüne (7) gün içerisinde gönderilmesi gereken bildirimlerin ilgili kolluk kuvvetine gönderildiği, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ait incelenen ruhsat örneklerinin gönderildiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 7. maddesi; *“Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.”* hükmü gereğince işlem yapılmasının devamı sağlanmalıdır.

268- Örneklemeye yoluyla incelenen ruhsat dosyalarında, lokantaların sınıf tayininin yönetmenliğe uygun olarak ruhsatın düzenlenmediği incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin EK-1 listesinin D bölümünde lokantaların sınıfları sıralanmış olup, başvuruların sınıf belirtilerek alınması, ruhsatın sınıfına göre verilerek Yönetmelikte belirtilen sınıfın özel şartlarına göre denetlenmesi ihmal edilmemelidir.

269- Örneklemeye yoluyla incelenen ruhsat dosyalarında, ruhsatın sınıf tayini yapıldığı, başvurusunun alındığı ve yönetmenliğe uygun olarak düzenlendiği incelenmiştir.

15.01.2025 tarih ve RHT.73.00.2025.GSM2.1 ruhsat no'lu TOPRAK PETROL MAD. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ. Akaryakıt ve Lpg Satış İstasyonu faaliyeti için 2. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese işyeri ruhsatı ve 29.01.2026 tarih ve RHT.73.00.2026.GSM3.1 ruhsat no' lu HÜSNÜ NAS adına Tahin İmalatı faaliyeti için 3. Sınıf Gayri Sıhhi Müessese işyeri ruhsatı düzenlemiş olup; ruhsatın sınıf tayini yapıldığı, başvurusunun alındığı ve yönetmenliğe uygun olarak düzenlendiği örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin EK-1 listesinin E bölümündeki sınıflamaya uygun olarak başvuruların sınıf belirtilerek alınması,

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
ruhsatın sınıfına göre verilerek Yönetmelikte belirtilen sınıfın özel şartlarına göre denetlenmesine devam edilmelidir.

270- Engellilerle ilgili düzenlemeler esas alındığında, engellilerin işyerlerine kolaylıkla girip çıkabilecekleri düzenlemelerin işyeri sahiplerince alınması gerekli olup, Belediye elemanlarınca yerinde yapılan denetim sonucunda İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatları Yönetmeliği başvuru ve beyan formu Madde 21’de engellilerin giriş ve çıkışlarını kolaylaştırıcı tedbirlerin alındığına dair ilgili maddesi işaretlendiği tespit edilmiştir.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesi k bendi; *“Engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olması”* hükmü gereğince ruhsat başvurularının işyerlerinin engellilere yönelik almış olduğu tedbirlerin denetlenmesi suretiyle neticelendirilmesi sağlanmalıdır.

271- Teftişe tabi dönemde Şırnak Belediyesi Zabıta Müdürlüğüne 1. Sınıf Gayri Sıhhi Mültesse Ruhsatı düzenlenmediği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Gayri Sıhhi Mültesse Ruhsatlarına ilişkin ruhsat işlemlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin *“Gayri Sıhhi Mültesse Ruhsatları”* başlıklı 15.-28. maddeler arasında düzenlenen hükümlere uygun bir şekilde yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

272- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5/1 maddesi gereğince; görülebildiği kadarıyla teftişe tabi dönemde yabancı uyrukluların işyeri açması ve çalıştırması konusunda Şırnak Belediyesi Zabıta Müdürlüğüne herhangi bir başvurunun yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yabancı uyrukluların işyeri açması ve çalıştırması konusunda Yönetmeliğin 5/1 maddesi hükümlerince işlem tesis edilmelidir.

273- İşyeri açma ve çalışma ruhsatının, işyerinde herkesin görebileceği şekilde asılıp asılmadığı konusunda Şırnak Belediye Zabıta Müdürlüğüne gerekli denetimlerin yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 11. maddesi *“İşyeri açma ve çalışma ruhsatı, işyerinde herkesin görebileceği şekilde asılır.”* Hükmü gereğince işlemler yapılmaya devam edilmelidir.

XV-İMAR VE ŞEHİRCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ:

274- İmar ve Şehircilik Müdürlüğünde; (1) müdür vekili, (1) Şehir Plancısı, (1) Harita Mühendisi, (1) İnşaat Mühendisi, (1) Mimar, (1) Jeoloji Mühendisi, (1) Elektrik Mühendisi, (1) Makine Mühendisi, (3) Harita Teknikeri, (2) İnşaat Teknikeri olmak üzere toplam (13) personelin görev yaptığı incelenmiş olup,

Müdürlüğün teknik personel sayısının yeterli olmadığı değerlendirilmiş, en az (1) Şehir Plancısı, (1) İnşaat Mühendisi, (1) Mimar alımının sağlanması tavsiyeye değer görülmüştür.

275- Şırnak Belediyesi tarafından 5 yıllık imar programlarının hazırlanmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 10.maddesinde, "*Belediyeler; imar planlarının yürürlüğe girmesinden en geç 3 ay içinde, bu planı tatbik etmek üzere 5 yıllık imar programlarını hazırlarlar. Beş yıllık imar programlarının görüşülmesi sırasında ilgili yatırımcı kamu kuruluşlarının temsilcileri görüşleri esas alınmak üzere Meclis toplantısına katılır. Bu programlar, belediye meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşir. Bu program içinde bulunan kamu kuruluşlarına tahsis edilen alanlar, ilgili kamu kuruluşlarına bildirilir.*" hükmüne göre imar programlarının hazırlanması ve bu programların uygulanması sağlanmalı,

Ayrıca; 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planının ihtiyaca cevap vermediği ve uygulamada sorunların yaşandığı durumlarda ya da üst kademe plan kararlarına uyum sağlamak maksadıyla; 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 8.maddesi ve Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümlerince revizyon imar planı yapılması hususu ihmal edilmemelidir.

İmar Planı İş ve İşlemleri:

Belediye Meclisince onaylanan imar planı dosyaları, Şırnak İl Özel İdaresinde görevli Şehir Plancısı Bedran KAYA yardımı ile incelenmiş, tenkit ve tavsiyeler maddelerde belirtilmiştir.

276- Teftişe tabii dönem içerisinde Şırnak Belediye Başkanlığınca iş ve işlemleri yürütülen ve Şırnak Belediye Meclisi'nce karar bağlanan İmar Planı dosyaları üzerinde yapılan inceleme neticesinde;

İmar Planı Kategorisi	Sayı
İlave İmar Planı	8
İmar Planı Değişikliği	100
İmar Planı Değişikliği ve İlave	1
Revizyon İmar Planı	0
TOPLAM	109

Tabloda kategorik olarak sınıflandırılan toplam (109) adet dosyada işlem yapıldığı tespit edilmiştir.

277-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 403 ada 20 nolu parsel ile ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu alanın yürürlükte bulunan 1/100.000 ölçekli Mardin-Siirt-Batman-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planında "Kentsel Gelişme Alanı", 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında ise "Sağlık Alanı" kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile kullanım kararında herhangi bir değişiklik yapılmaksızın yalnızca sağlık tesis alanına ait yapı yaklaşma mesafelerinin yeniden düzenlendiği tespit edilmiştir.

Mevcut yapılaşma koşulları olan **E=1.20** ve **Yençok=9.50 metre** değerlerinin korunduğu, plan değişikliği ile yapı yoğunluğu, kat adedi, emsal veya fonksiyon değişikliği öngörülmediği görülmüştür. Plan değişikliğinin mevcut aile sağlığı merkezi ihtiyacının karşılanmasına yönelik uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla hazırlandığı, ulaşım sistemi ve çevre yapılaşma düzenini olumsuz etkileyecek herhangi bir plan kararına yer verilmediği anlaşılmıştır.

PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK maddelerinde; "(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz." Hükmü hükümleri kapsamında yeterlilik belgesine sahip plan müellifi tarafından hazırlandığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna göre ilgili yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetinin

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
yürütüldüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanmadığı
değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

“MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;

a) Riskli alanlardan,

b) (2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz.”

hükümleri doğrultusunda değerlendirildiği, plan değişikliğinin değer artış payına konu olmadığı anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin planların ilanı ve kesinleşmesine ilişkin hükümleri kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğine ait askıya çıkarma tutanağı, askı süresince askıda tutulduğuna ilişkin belgeler ile askıdan indirme tutanaklarının işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme işlemlerinin usulüne uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin sayısal verilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından oluşturulan **e-Plan Otomasyon Sistemine** yüklendiği, plan değişikliğine ait **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı, plan paftalarında PİN numaralarının yer aldığı ve planın elektronik ortamda kayıt altına alınarak arşivlendiği görülmüştür.

1/5000 Nazım İmar Planlarını etkileyecek herhangi bir değişiklik yapılmadığından dosyada yer alan plan açıklama raporunun *Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 9. maddesinde belirtilen içeriklere uygun olarak hazırlandığı*; planlama alanına ilişkin mevcut durum analizleri, plan değişikliği gerekçesi, üst ölçek plan kararları, planlama esasları ve plan notlarının uygulamaya esas teşkil edecek yeterlilikte düzenlendiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; yapılan inceleme neticesinde söz konusu imar planı değişikliği dosyasının ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kamu yararı gözetilerek hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü, plan

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
ana kararlarını ve plan bütünlüğünü bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

278-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Çakırsöğüt Mahallesi 246 ada 16 nolu parselle ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Şırnak Belediye Meclisinin 05.08.2021 tarihli ve 2021/103 sayılı kararı ile onaylanarak kesinleşen Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Bitişik Nizam 6 Kat Ticaret-Konut Alanı** kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile mevcut yapılaşma koşulları korunmak suretiyle parsel içerisinde **7 metrelik imar yolu ve otopark alanı** düzenlenmesine yönelik plan kararı getirildiği, yapılaşma koşullarında, fonksiyon kararında, emsal değerinde, kat adedinde ve nüfus yoğunluğunu artıracak herhangi bir değişiklik yapılmadığı görülmüştür. Plan değişikliğinin, parselin mevcut geometrik yapısı nedeniyle gerçekleştirilemeyen parsellasyon ve ruhsatlandırma işlemlerinin şehircilik ilkeleri doğrultusunda sağlıklı şekilde yürütülmesine yönelik olarak hazırlandığı, ulaşım erişilebilirliğini artırdığı ve uygulama kabiliyetini güçlendirdiği anlaşılmıştır.

Yapılan imar planı değişikliğinde imar planında belirlenmiş sosyal altyapı alanlarının artırıldığı tespit edilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinde; imar planı değişikliklerinin plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü ve sosyal-teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde kamu yararı amacıyla teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır. Dosyada yer alan plan açıklama raporu, plan paftaları ve İmar Komisyonu Raporu birlikte değerlendirildiğinde; önerilen yol düzenlemesinin mevcut plan kararlarını değiştirmede, plan bütünlüğünü koruduğu, ulaşım sistemine katkı sağladığı, kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; **(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.**” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekaare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği,

suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır." hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma tutanağı, askı süresince askıda tutulduğuna ilişkin belgeler ile askıdan indirme tutanaklarının dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme işlemlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında yapılan incelemede ise plan değişikliğine ilişkin sayısal verilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, plan değişikliğine ait **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı görülmüştür.

Dosyada bulunan plan açıklama raporunun Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin plan raporlarına ilişkin hükümleri doğrultusunda hazırlandığı, plan değişikliğinin gerekçesinin, mevcut durum analizlerinin ve öneri plan kararlarının teknik açıdan yeterli düzeyde açıklandığı, plan değişikliğinin uygulanmasına esas teşkil edecek bilgi ve belgeleri içerdiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; söz konusu imar planı değişikliği dosyasının ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlandığı, imar planında donatı standartının yükseldiği, taşınmazların hisseleri oranında ifraz yapılmasının mümkün kılındığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü, plan ana kararlarını ve plan bütünlüğünü

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu, uygulanmasında mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

279-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 311 ada 6 nolu parsel ile ilişkin İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Şırnak Belediye Meclisinin 05.08.2021 tarihli ve 2021/103 sayılı kararı ile onaylanarak kesinleşen Bütünleştirilmiş Revizyon İmar Planında **Ticaret-Konut Alanı** kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile fonksiyon alanı büyüklükleri ve mevcut yapılaşma şartları korunmak suretiyle mevcut yerleşim dokusu dikkate alınarak imar yolu düzenlemesine gidildiği görülmüştür.

Taşınmazda yapılacak yapının Belediyemize ait yol ve kaldırımın üstüne gelmemesi ve bunlara zarar vermemesi amacıyla mevcut yol ve kaldırım imar planında yol olarak düzenlenmiştir. Konut miktarında artma olmamıştır. Yol miktarında herhangi bir azalma olmamıştır.

Düzenlemenin, Belediye mülkiyetindeki taşınmazın ihdas yolu ile satışına konu olabilecek durumların önlenmesi, mevcut kaldırım ve yol dokusunun korunması ile uygulamada yaşanabilecek mülkiyet ve ulaşım sorunlarının giderilmesine yönelik olarak hazırlandığı, plan değişikliği kapsamında yapı yoğunluğu, nüfus yoğunluğu ve yapılaşma haklarında herhangi bir artış öngörülmediği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinde imar planı değişikliklerinin plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü ve sosyal-tekni altyapı dengesini bozmayacak şekilde kamu yararı amacıyla teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca aynı maddenin yol düzenlemelerine ilişkin hükümleri doğrultusunda yapılan incelemede, önerilen imar yolu düzenlemesinin yol sürekliliğini bozmadığı, ulaşım sistemini olumsuz etkilemediği, mevcut mülkiyet ve yapılaşma durumu gözetilerek planlandığı, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; "(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz." hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği,

suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına komudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır."hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma tutanağı, askı süresince askıda tutulduğuna ilişkin belgeler ile askıdan indirme tutanaklarının işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme işlemlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında yapılan incelemede ise plan değişikliğine ilişkin sayısal verilerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, plan değişikliğine ait **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında PİN bilgilerinin yer aldığı, elektronik kayıt ve arşivleme işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yerine getirildiği değerlendirilmiştir.

Dosyada yer alan plan açıklama raporunun Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde plan raporları için öngörülen esaslar doğrultusunda hazırlandığı, plan değişikliğinin teknik gerekçelerini, plan kararlarını ve uygulamaya esas plan notlarını içerdiği, plan notlarında 3194 sayılı İmar Kanunu, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümlerine uyulacağının belirtildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; söz konusu imar planı değişikliği dosyasının ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü, plan ana kararlarını, ulaşım sistemini ve plan bütünlüğünü bozmadığı,

şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu, uygulanmasında mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

280-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 377 ada 11 ve 15 nolu parsellere ilişkin Nazım ve Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parsellerin yürürlükte bulunan imar planında konut alanı, ticaret-konut alanı ve imar yolu kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile mevcut fonksiyon kararları ve yapılaşma şartları korunarak parseller içerisinden geçen **10 metrelik taşıt yolunun yaklaşık kuzeye kaydırıldığı**, buna bağlı olarak hem 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında hem de 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında gerekli düzenlemelerin eş zamanlı olarak yapıldığı görülmüştür. Yapılan düzenleme ile mevcut plan kararlarının korunarak parsellerin daha işlevsel hale getirildiği, ileride gerçekleştirilecek ifraz ve parselasyon uygulamalarının kolaylaştırıldığı, yol güzergâhının mevcut arazi yapısı ve çevre kullanım kararları ile uyumlu hale getirildiği anlaşılmıştır.

Yapılan bu düzenleme ile; Konut miktarında artma olmamıştır. Yol miktarında herhangi bir azalma olmamıştır. Bu yolun fiilen açılacağı topoğrafik konuma getirildiği görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin plan değişikliklerine ilişkin hükümleri kapsamında yapılan incelemede; önerilen yol düzenlemesinin ulaşım sisteminin sürekliliğini bozmadığı, mevcut yol genişliğini koruduğu, yapılaşma koşullarında, nüfus yoğunluğunda ve fonksiyon dağılımında herhangi bir artış oluşturmadağı, plan ana kararları ile plan bütünlüğünü koruyacak şekilde hazırlandığı değerlendirilmiştir. Ayrıca nazım ve uygulama imar planı kararlarının birbirini desteklediği ve plan kademelenmesi ilkesine uygun olarak birlikte revize edildiği görülmüştür.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; "(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki

değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip oluşmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği,

suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır. Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askıda kalma ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında yapılan incelemede ise plan değişikliğine ilişkin sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, planlara ait **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği, elektronik kayıt ve arşivleme işlemlerinin mevzuata uygun şekilde tamamlandığı değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliği dosyasının ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlandığı, ulaşım sistemi ile plan bütünlüğünü koruyacak nitelikte olduğu, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin usulüne uygun olarak yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

281-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 382 ada 8, 15, 17, 18 ve 30 nolu parseller ile 385 ada 1 ve 2 nolu parsellere ilişkin Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Belediyemiz arasında yürütülen çalışmalar kapsamında, bölgenin fiziki ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanması, yaşam kalitesinin artırılması ve kamu yararının

sağlanması amacıyla resen hazırlandığı görülmüştür. Plan değişikliği ile mevcut ulaşım sistemi korunarak planlama alanı içerisinde **cep otoparkı, ağaçlandırılacak alan ve cami alanı** düzenlendiği, ticaret-konut ve gelişme konut alanlarının yapılaşma koşullarında herhangi bir değişikliğe gidilmediği, ulaşım bağlantılarının ve mevcut plan kararlarının korunduğu anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinde imar planı değişikliklerinde sosyal ve teknik altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesinin esas olduğu hüküm altına alınmıştır. Dosyada yapılan incelemede; plan değişikliğinin mevcut sosyal donatı alanlarını artırmaya, otopark ihtiyacını karşılamaya ve ibadet alanı ihtiyacını gidermeye yönelik olarak hazırlandığı, sosyal ve teknik altyapı standartlarını güçlendirdiği, plan ana kararlarını ve ulaşım sistemini bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna uygun yeterlilik grubunda planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

“MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;

a) Riskli alanlardan,

b) (2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz.” Hükümleri doğrultusunda değerlendirildiği, plan değişikliğinin değer artış payına konu olmadığı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında yapılan incelemede ise plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği, elektronik kayıt ve arşivleme işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yerine getirildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin kamu yararı doğrultusunda, Bakanlık ve Belediyemizin koordinasyonu ile bölgenin sosyal ve teknik altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, plan bütünlüğünü ve ulaşım sistemini koruduğu, uygulanmasında mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunmadığı değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

282-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 404 ada 7 nolu parselle ilişkin Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Ayrık Nizam 4 Kat Konut Alanı (E=1.60)** olarak planlı olduğu, ancak parselin imar yoluna cephesinin bulunmaması nedeniyle imar uygulamaları ile yapı ruhsatı işlemlerinin gerçekleştirilemediği görülmüştür. Bu kapsamda plan değişikliği ile mevcut yapılaşma koşulları korunarak yapı adası içerisine yaya ulaşımının sağlanmasına yönelik yol düzenlemesi yapıldığı, parselin imar yoluna bağlantısının sağlanarak uygulamadaki mülkiyet ve ruhsat sorunlarının giderilmesinin amaçlandığı anlaşılmıştır.

İmar planı değişikliği ile işlenen imar yolu ile planda sosyal ve teknik altyapı standardının yükseldiği, taşınmazın yapılaşabilir hale geldiği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26'ncı maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, mevcut yapılaşma haklarını değiştirmediği, sosyal ve teknik altyapı dengesini olumsuz etkilemediği, uygulamada yaşanan fiili sorunların giderilmesine yönelik teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı görülmüş olup şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca düzenlemenin, parsellerin imar

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

uygulamalarına konu edilebilmesini sağlayarak planın uygulanabilirliğini artırdığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; "(*Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315*) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz." hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip oluşmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği,

suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mülkettüşliği

kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır." hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde yürütüldüğü, ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, mevcut plan kararlarını ve yapılaşma koşullarını koruyarak parselin imar uygulamalarına elverişli hale getirilmesi, ruhsatlandırma sürecinde yaşanan sorunların giderilmesi ve planın uygulanabilirliğinin artırılması amacıyla hazırlandığı, teknik ve idari süreçlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

283-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 563 ada 43 nolu parselle ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Ticaret-Konut Alanı (TICK), Bitişik Nizam 6 Kat** yapılaşma koşullarında planlı olduğu, plan değişikliği ile fonksiyon kararı korunarak yapı adası içerisine **kuzey-güney doğrultusunda imar yolu** düzenlendiği görülmüştür. Yapılan düzenleme ile yapı adasının daha işlevsel hale getirildiği, ulaşım erişilebilirliğinin artırıldığı, parselasyon ve uygulama süreçlerinin kolaylaştırıldığı, üst ölçek plan kararlarını etkileyecek herhangi bir fonksiyon değişikliğine gidilmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı değerlendirilmiştir.

İmar planı değişikliği ile işlenen imar yolu ile planda sosyal ve teknik altyapı standardının yükseldiği, taşınmazın yapılaşabilir hale geldiği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26'ncı maddesi kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, ulaşım sistemini güçlendirmeye yönelik teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı, çevredeki mevcut yapılaşma düzeniyle uyumlu olduğu ve şehircilik ilkeleri ile planlama esasları doğrultusunda hazırlandığı görülmüştür. Ayrıca önerilen düzenleme ile yapı adasının uygulama kabiliyetinin artırıldığı ve planın uygulanabilirliğinin güçlendirildiği değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip oluşmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği,

suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksam (%90) değer artış payı olarak alınır."

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme işlemlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin mevcut kullanım kararlarını koruyarak ulaşım ve erişilebilirliği iyileştirmeye, yapı adasının plan bütünlüğü içerisinde daha etkin kullanılmasını sağlamaya yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

284-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 574 ada 64 nolu parselle ilişkin Nazım ve Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon İmar Planında **Ticaret-Konut Alanı, Bitişik Nizam 6 Kat** yapılaşma koşullarında planlı olduğu, plan değişikliği ile kullanım kararının **Orta Yoğunlukta Gelişme Konut Alanı** olarak yeniden düzenlendiği, yapı nizamının **blok nizama**, kat adedinin **6 kattan 4 kata** düşürüldüğü ve yapılaşma koşullarının **E=2.00** olarak belirlendiği görülmüştür. Yapılan düzenleme ile mevcut yapı yoğunluğunun azaltıldığı, bölgenin gelişen yerleşim dokusu ve çevresel karakteri ile uyumlu, daha düşük yoğunluklu bir yapılaşmanın hedeflendiği, böylece trafik, otopark ve sosyal altyapı üzerindeki baskının azaltılmasının amaçlandığı anlaşılmıştır.

Plan değişikliğinde yoğunluk artırımı aksine yoğunluğun azaltıldığı ve sosyal donatı ihtiyacının düşürüldüğü görülmektedir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin plan değişikliklerine ilişkin hükümleri kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını ve plan bütünlüğünü bozmadığı, yapı ve nüfus yoğunluğunu azaltıcı nitelikte olduğu, üst ölçek plan kararları ile uyumlu şekilde hazırlandığı, çevre yapılaşma düzeni ile bütünleşmeyi sağladığı ve sürdürülebilir kentleşme ilkeleri doğrultusunda şehircilik esaslarına uygun olduğu değerlendirilmiştir. Özellikle yapı yüksekliğinin ve yoğunluğun düşürülmesine yönelik plan kararlarının, kamu yararı ile kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına hizmet ettiği kanaatine varılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği, suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır. "

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askıda bulundurma ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** yüklendiği, planlara ait **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliği dosyasının mevcut yapılaşma yoğunluğunu azaltarak çevre yapılaşma düzeni ile uyumun sağlanmasına, planlı ve dengeli kentsel gelişimin desteklenmesine yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiştir olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

285-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yenimahalle Mahallesi 577 ada 20 ve 22 nolu parsellere ilişkin Nazım ve Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parsellerin yürürlükte bulunan Tek Plan Onama Sınırı Revizyon İmar Planında **Konut Alanı, Park Alanı ve 7 metrelik imar yolu** kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile konut kullanım kararları, yapılaşma koşulları, emsal değeri ve kat adedi korunmak suretiyle yalnızca **park alanının ağaçlandırılacak alana dönüştürüldüğü** ve ada içerisinde yer alan **7 metrelik imar yolunun mevcut mülkiyet ve yapılaşma durumu dikkate alınarak kaydırıldığı** görülmüştür. Yapılan düzenleme ile planın genel kararlarında herhangi bir değişikliğe gidilmediği, mevcut arazi kullanımı ile plan kararları arasındaki uyumsuzlukların giderilmesinin amaçlandığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; planlama alanının **6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun** kapsamında bulunan riskli alan sınırları içerisinde yer aldığı, plan değişikliğinin mevcut yerleşim dokusu, mülkiyet yapısı ve fiili arazi kullanımı dikkate alınarak hazırlandığı görülmüştür. Plan açıklama raporunda belirtildiği üzere mevcut durumda park olarak planlanan alanın fiilen ağaçlık karakter göstermesi nedeniyle **ağaçlandırılacak alan** olarak düzenlenmesinin arazi kullanımına uygunluk sağladığı, ayrıca yeşil alan sisteminin tamamen ortadan kaldırılmayıp aynı sosyal altyapı grubu içerisinde fonksiyon değişikliği yapılması nedeniyle Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde öngörülen sosyal ve teknik altyapı dengesinin korunmuş olduğu değerlendirilmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği Ek-1'd Plan Gösterimlerinde; Park ve Ağaçlandırılacak alanın Açık ve Yeşil Alanlar Başlığı altında olduğu görüldüğünden yeşil alanlara yönelik herhangi bir standart düşürülmemiştir.

Aynı kapsamda yapılan incelemede; 7 metrelik imar yolunun güzergâhında gerçekleştirilen düzenlemenin, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinde belirtilen "yolların kaydırılmasında mülkiyet ve yapılaşma durumunun dikkate alınacağı" hükmüne uygun olarak gerçekleştirildiği, yol genişliğinde herhangi bir daralmaya gidilmediği, ulaşım sürekliliğinin korunduğu ve plan değişikliğinin uygulamada karşılaşılan mülkiyet kaynaklı sorunların giderilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir. Yol kaydırma işleminde konut miktarının artmadığı ve yol miktarının küçülmediği anlaşılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak.

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksanı (%90) değer artış payı olarak alınır."

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askıda bulundurma ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, ayrıca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8 inci maddesi kapsamında plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin, riskli alan kapsamında bulunan planlama alanında mevcut arazi kullanımı ile plan kararları arasındaki uyumsuzlukların giderilmesine, yeşil alan sisteminin korunarak daha işlevsel hale getirilmesine ve ulaşım sisteminin mülkiyet yapısına uygun şekilde revize edilmesine yönelik hazırlandığı, plan bütünlüğünü, ulaşım sürekliliğini ve sosyal altyapı dengesini

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

bozmadığı, teknik ve idari süreçlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde usulüne uygun olarak yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

286-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 686 ada 13 nolu parselle ilişkin Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **İlkokul Alanı, Gelişme Konut Alanı, Park Alanı, Trafo Alanı ve imar yolları** kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile mevcut kullanım kararları, fonksiyon alanı büyüklükleri ve yapılaşma şartları korunarak yalnızca ada bazında bulunan **7 metrelik yaya yolunun batı yönünde kaydırıldığı** görülmüştür. Düzenlemenin, parselin farklı yapılaşma koşullarına sahip büyük bir alan olması nedeniyle uygulamada yaşanan ruhsatlandırma ve yapılaşma güçlüklerinin giderilmesi amacıyla hazırlandığı, park alanının korunarak ada ayırım çizgisinin gelişme konut alanı yönünde yeniden düzenlendiği ve kamu kullanımına ayrılan alanlarda azalmaya gidilmediği anlaşılmıştır.

Bu düzenlemede konut miktarının artmadığı ve yaya yolu miktarının azaltılmadığından imar planı donatı standardının korunduğu görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin plan değişikliklerine ilişkin hükümleri kapsamında yapılan değerlendirmede; yaya yolunun mülkiyet ve mevcut yapılaşma durumu dikkate alınarak yeniden düzenlendiği, ulaşım sürekliliğinin korunduğu, yapı ve nüfus yoğunluğunu artıracak herhangi bir plan kararı getirilmediği, sosyal ve teknik altyapı dengesinin muhafaza edildiği, plan değişikliğinin uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı görülmüş olup şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki

değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin *İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği*

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip oluşmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) *Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış; ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksam (%90) değer artış payı olarak alınır.* "

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin mevcut plan kararları ve yapılaşma koşullarını koruyarak uygulamada karşılaşılan mülkiyet ve ruhsatlandırma sorunlarının giderilmesine, yaya ulaşımının mevcut arazi koşullarına uygun şekilde yeniden düzenlenmesine ve planın uygulanabilirliğinin artırılmasına yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

287-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 713 ada 1 nolu parsel ile ilişkin Nazım ve Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Nazım ve Uygulama İmar Planında **Ticaret + Konut Alanı (TİCK), Rekreatyon**

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

Alanı, Teknik Altyapı Alanı ve Anaokulu Alanı kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile fonksiyon alanları ve yapılaşma koşulları korunarak yalnızca ada bazında **10 metrelik imar yollarının güzergâhında düzenlemeye gidildiği**, mevcut yol bağlantılarının yeniden planlanarak ulaşım sisteminin daha işlevsel hale getirildiği görülmüştür. Yapılan düzenleme ile herhangi bir fonksiyon değişikliğine, yapı yoğunluğu artışına veya yapılaşma şartlarında değişikliğe gidilmeksizin mevcut plan kararlarının korunarak ulaşım organizasyonunun iyileştirildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; nazım ve uygulama imar planı değişikliklerinin birlikte hazırlanarak plan kademelenmesi ilkesine uygun hareket edildiği, 10 metrelik imar yollarının mülkiyet yapısı ve mevcut arazi koşulları dikkate alınarak yeniden düzenlendiği, ulaşım sürekliliğinin korunduğu ve servis yolu bağlantılarının iyileştirilmesi suretiyle planın uygulanabilirliğinin artırıldığı görülmüştür. Plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü ve sosyal-tekniik altyapı dengesini bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak hazırlandığı değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şirnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ~~ana~~ kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği, suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksantı (%90) değer artış payı olarak alınır."

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Ayrıca planlama alanının 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmesi gereken alanlar içerisinde bulunduğu dikkate alınarak plan değişikliği sürecinin ilgili mevzuat çerçevesinde yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; Söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin mevcut plan kararları korunarak ulaşım sisteminin yeniden organize edilmesi, ada bazında erişilebilirliğin artırılması ve plan uygulamalarında karşılaşılabilecek teknik sorunların giderilmesine yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, plan bütünlüğünü ve ulaşım sürekliliğini koruduğu, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

288-Şınak Belediye Meclisince onaylanan Şınak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 735 ada 1 nolu parsel ile ilişkin Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Gelişme Konut Alanı** kullanımında kaldığı, plan değişikliği ile mevcut fonksiyon kararları, yapılaşma şartları ve **7 metre genişliğindeki imar yolu** korunarak yalnızca yol güzergâhının zemindeki fiili kullanım ile uyumlu olacak şekilde yeniden düzenlendiği görülmüştür. Dosyada yer alan açıklama raporunda, uzun süredir vatandaşlar tarafından kullanılan mevcut yol aksının plan kararlarıyla uyumlu hale getirilmesinin amaçlandığı, böylece plan-zemin uyumunun sağlanarak uygulamada yaşanabilecek kamulaştırma ve uygulama güçlüklerinin önüne geçilmesinin hedeflendiği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26'ncı maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede; yol genişliğinde herhangi bir daraltmaya gidilmediği, ulaşım sürekliliğinin

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

korunduğu, yol güzergâhının mevcut mülkiyet ve fiili kullanım durumu dikkate alınarak yeniden planlandığı, plan değişikliğinin plan ana kararlarını, plan bütünlüğünü ve ulaşım sistemini olumsuz etkilemediği görülmüş olup teknik ve nesnel gerekçelere dayalı olarak kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı değerlendirilmiştir. Ayrıca düzenleme ile mevcut fiili durumun plan kararlarına uygun hale getirilmesinin plan uygulamalarını kolaylaştıracağı kanaatine varılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip oluşmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği, suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mafetnisi

olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma kullanım kararı getiren fonksiyon değişiklikleri yapılabilir. Bu suretle yapılan plan değişiklikleri değer artış payına konudur.

(2) İçerisinde riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerde yapılacak uygulama imar planı değişiklik işlemlerinde, meri uygulama imar planı ve plan notlarıyla verilmiş emsale esas inşaat alanını %20'nin üzerinde artıran plan değişikliklerinde, %20'nin üstündeki kısmı değer artış payına konudur.

(3) Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine onaylanmış, ancak mahkemelerce iptal edilen uygulama imar planı değişikliklerinde, davaya konu olan uygulama imar planı değişikliği neticesinde, yürürlükten kalkan uygulama imar planı ile teklif edilen yeni uygulama imar planının kapsadığı parsel veya parsellerde oluşan değer farkının yüzde doksant (%90) değer artış payı olarak alınır."

Hükümleri kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca yol düzenlemesine yönelik bir plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına konu olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve bu doğrultuda gerekli idari işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; Söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin mevcut ulaşım aksının fiili kullanım ile uyumlu hale getirilmesi, plan-zemin bütünlüğünün sağlanması ve uygulamada ortaya çıkabilecek teknik sorunların giderilmesine yönelik hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

289-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yenimahalle 771 ada 5, 6 ve 16 nolu parsellere ilişkin İlave Nazım ve Uygulama İmar Planı dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; planlama alanının Şırnak Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde bulunmakla birlikte yürürlükte herhangi bir nazım ve uygulama imar planının bulunmadığı, Maliye Hazinesi mülkiyetindeki ve **Emniyet Genel Müdürlüğüne tahsisli taşınmazlar üzerinde kamu güvenliği hizmetlerinin yürütülmesine yönelik İlave Nazım ve Uygulama İmar Planı** hazırlandığı görülmüştür. Hazırlanan plan ile yaklaşık **780.439,53 m²** büyüklüğündeki alanın bir kısmının **Resmî Kurum Alanı (Emniyet Hizmet Alanı)**, uygun olmayan alanların ise **Ağaçlandırılacak Alan** olarak planlandığı, ayrıca mevcut kadastral yolların imar yolları olarak plan kararlarına işlendiği anlaşılmıştır.

Yapılan plan çalışması ile kamu yararı korunarak ihtiyaç duyulan hizmet alanı için planlama çalışması yapılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu 8. Maddesi'ne göre gerekli Kurum görüşleri alınmıştır.

Plan çalışması halihazır ve jeolojik etüt verileri üzerine işlenmiştir.

Mevcutta bulunan emniyet hizmet alanının imar planı süreci tamamlanmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; ilave imar planının kamu güvenliği hizmetlerinin etkin şekilde yürütülmesi, emniyet hizmet binaları ile lojman ihtiyacının karşılanması amacıyla hazırlandığı, planlama alanında doğal eşikler ve jeolojik yapı dikkate alınarak yapılaşmaya uygun olmayan bölümlerin ağaçlandırılacak alan olarak ayrıldığı, bu yönüyle plan kararlarının arazi kabiliyeti ile uyumlu olduğu görülmüştür. Hazırlanan nazım ve uygulama imar planlarının birbirini tamamlayacak şekilde düzenlendiği, plan kademelenmesi ilkesine uygun hareket edildiği ve kamu hizmetlerinin planlı şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda gerekli yeterlilik şartlarını

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği
taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği yeterlilik derecesine uygun olarak
planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir
hususla rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

***MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların
Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;***

a) Riskli alanlardan,

b) Rezerv yapı alanlarından,

*c) Bakanlık veya Bakanlıkça plan onama yetki devri yapılan ilgili idarece,
içerisindeki yapıların riskli yapı olarak tespit edildiği parsel/parsellerde; riskli yapının
bulunduğu parsel/parsellerin, meri imar planı ve plan notları ile verilmiş emsale esas inşaat
alanındaki en fazla %20'lik artışa kadar olan plan değişikliklerinden,*

*ç) Riskli yapı içeren parselin, arazi ve arsa düzenlemesi ile içerisinde riskli yapı
bulunmayan başka bir parsel ya da parsellerle birleşmesi sonucu oluşan parselde, sadece
riskli yapı parselinden/parsellerinden gelen alanların (c) bendi kapsamında kalan
kısmılarından,*

değer artış payı alınmaz.

(2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz."

Hükümleri kapsamında incelendiği, planın kamu hizmeti amacıyla hazırlanan **ilave imar planı** niteliğinde olması ve Resmî Kurum Alanı kullanım kararı içermesi nedeniyle ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun olarak yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; planın askıya çıkarılması, askıda ilan edilmesi ve askıdan indirilmesine ilişkin belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı, ayrıca 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8 inci maddesi kapsamında planlara ilişkin sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PIN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; Söz konusu ilave nazım ve uygulama imar planının, plan bulunmayan bir alanda kamu güvenliğine yönelik hizmetlerin planlı şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla hazırlandığı, kamu yararı esas alınarak doğal eşikler ve arazi özellikleri gözetilmek suretiyle plan kararlarının oluşturulduğu, teknik ve idari süreçlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütüldüğü, şhircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

290-Şımak Belediye Meclisince onaylanan Şımak İli Merkez İlçesi Yenimahalle Mahallesi 771 ada 6 nolu parselle ilişkin Nazım ve Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu alanın daha önce Belediye Meclisinin **04.01.2022 tarih ve 2022/1 sayılı kararı** ile onaylanan İlave Nazım ve Uygulama İmar Planı kapsamında **Resmî Kurum Alanı (Emniyet Hizmet Alanı)** olarak planlandığı, sonrasında Çevre, Şhircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanan güncel imara esas jeolojik-jeoteknik etüt raporunda alanın bir bölümünün **Ayrıntılı Jeoteknik Etüt Gerektiren Alan (AJE)** olarak değerlendirilmesi üzerine plan kararlarının bilimsel verilere uygun şekilde yeniden düzenlendiğı görülmüştür. Bu kapsamda yaklaşık **16.214 m²** büyüklüğündeki alanın **Park Alanı** olarak planlandığı, parselin geri kalan kısmındaki **Resmî Kurum Alanı** kullanım kararları ile mevcut yapılaşma koşullarının ise aynen korunduğı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yeni bir yapılaşma hakkı oluşturmak amacıyla değil, Bakanlık tarafından onaylanan güncel jeolojik-jeoteknik etüt raporunda ortaya konulan yerleşime uygunluk verilerine uyum sağlamak amacıyla hazırlandığı görülmüştür. Yerleşime uygun olmayan alanın park alanı olarak düzenlenmesiyle can ve mal güvenliğinin gözetildiğı, afet risklerinin azaltılmasına yönelik tedbirlerin plan kararlarına yansıtıldığı, bu yönüyle plan değişikliğinin şhircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda teknik gerekliliklere dayandığı değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğı kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliği sonucunda yapı ve nüfus yoğunluğunun artırılmadığı, sosyal ve teknik altyapı

dengesinin korunduğu, plan bütünlüğünün bozulmadığı ve mevcut kamu hizmet alanının işleyişini olumsuz etkileyecek herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenerek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri doğrultusunda gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna uygun yeterlilik derecesi kapsamında planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;

a) Riskli alanlardan,

b) Rezerv yapı alanlarından,

c) Bakanlık veya Bakanlıkça plan onama yetki devri yapılan ilgili idarece, içerisindeki yapıların riskli yapı olarak tespit edildiği parsel/parsellerde; riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerin, meri imar planı ve plan notları ile verilmiş emsale esas inşaat alanındaki en fazla %20'lik artışa kadar olan plan değişikliklerinden,

ç) Riskli yapı içeren parselin, arazi ve, arsa düzenlemesi ile içerisinde riskli yapı bulunmayan başka bir parsel ya da parsellerle birleşmesi sonucu oluşan parselde, sadece riskli yapı parselinden/parsellerinden gelen alanların (c) bendi kapsamında kalan kısımlarından, değer artış payı alınmaz.

(2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz."

Hükümleri kapsamında incelendiği, planın kamu hizmeti amacıyla hazırlanan **ilave imar planı** niteliğinde olması ve Resmî Kurum Alanı kullanım kararı içermesi nedeniyle ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun olarak yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin, Bakanlıkça onaylanan güncel imara esas jeolojik-jeoteknik etüt raporuna uyum sağlanması, yerleşime uygun olmayan alanların yapılaşmaya kapatılarak yeşil alan olarak düzenlenmesi ve kamu güvenliğinin artırılması amacıyla hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, planın afet risklerini azaltıcı nitelikte olduğu, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

291-Şımak Belediye Meclisince onaylanan Şımak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 955 ada 1 nolu parsel ile 562 ada 1 ve 2 nolu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu alanın yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Nazım ve Uygulama İmar Planlarında **ağaçlandırılacak alan** kullanımında kaldığı, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı kararları korunarak yalnızca **1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında** yol düzenlemesine ilişkin değişiklik yapıldığı görülmüştür. Düzenlemenin, Belediyece yürütülen yol yapım çalışmaları sırasında mevcut arazi koşulları, eğim ve mülkiyet yapısından kaynaklanan uygulama güçlüklerinin giderilmesi amacıyla **resen** hazırlandığı, bu kapsamda 15 metrelik imar yolunun cephe hattında genişletilerek fiili yol güzergâhı ile plan kararlarının uyumlu hale getirildiği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin ulaşım sisteminin sürekliliğini bozmadığı, yol genişliğini artırarak kamuya yönelik ulaşım hizmetlerini iyileştirdiği, mülkiyet ve topoğrafik koşullar dikkate alınarak hazırlandığı, plan ana kararlarını ve üst ölçek plan kararlarını etkilemediği görülmüştür. Yapılan düzenlemenin kamulaştırma uygulamalarının sağlıklı

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü
şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı, uygulamada karşılaşılan teknik sorunları gidermeye yönelik kamu yararı esaslı bir planlama kararı olduğu değerlendirilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; “(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz.” hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şirnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca, plan değişikliğinin **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği**

Değer artış payının konusu

MADDE 5- (1) Değer artış payının konusu; taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine, 6 ncı maddede belirtilen şekilde gerçekleştirilecek uygulama imar planı değişiklikleri ve değişiklik sonucunda oluşan değer artışıdır.

Değer artış payına konu olacak plan değişiklikleri

MADDE 6- (1) Uygulama imar planı değişiklikleri; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak;

a) En az bin metrekare ve üzeri yüzölçümüne sahip olmuş imar adalarında ada bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde, ihtiyaç duyulan kentsel, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarıçaplı alanda karşılanmak,

b) Parsel bazında; konut kullanımı hariç sadece fonksiyon değişikliği, suretiyle yapılır. Ancak, meri uygulama imar planında içerisinde konut kullanımının da olduğu, bir veya birden fazla kullanım kararı olan parsel/parsellerde, plan değişikliği öncesi mevcut nüfusu, yapı yoğunluğunu ve kat adedini/bina yüksekliğini değişiklik sonrası arttırmamak kaydıyla, ticaret+konut, turizm+konut, ticaret+turizm+konut gibi karma

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

292- Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçe, Bahçelievler Mahallesi 966 ada 1 nolu parsel ile ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parselin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Ayrık Nizam 3 Kat, E=1.20 yapılaşma koşullarında Gelişme Konut Alanı** olarak planlandığı, hazırlanan plan değişikliği ile mevcut yapılaşma koşulları korunarak yalnızca kullanım kararının **Kreş Alanı** olarak düzenlendiği görülmüştür. Plan açıklama raporunda, bölgede artan nüfus, okul öncesi eğitim hizmetlerine duyulan ihtiyaç ve sosyal donatı alanlarının yetersizliği dikkate alınarak söz konusu değişikliğin kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı, ulaşım ve altyapı bakımından uygun konumda bulunan parselin kreş alanı olarak değerlendirilmesinin planlama esasları bakımından uygun olduğu belirtilmiştir.

Yapılan plan değişikliği ile konut yoğunluğu azaltılarak imar planında bulunan donatı standardı artırılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliği ile yapılaşma koşullarında herhangi bir artışa gidilmediği, yalnızca sosyal donatı hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik fonksiyon değişikliği yapıldığı, bu yönüyle bölgenin eğitim altyapısına katkı sağlayacak bir planlama kararı oluşturulduğu görülmüştür. Ayrıca plan değişikliğine ilişkin olarak 3194 sayılı imar kanunun ilgili maddesi kapsamında **Şırnak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün** uygun görüşünün alındığı, ilgili kamu kurumunun plan değişikliğinde sakınca bulunmadığını bildirdiği anlaşılmış olup, kurum görüşü doğrultusunda işlem tesis edilmesinin planlama sürecinin kurumsal koordinasyon içerisinde yürütüldüğünü gösterdiği değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını ve plan bütünlüğünü bozmadığı, sosyal altyapı hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik olduğu, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği yeterlilik derecesine uygun

olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;

a) Riskli alanlardan,

b) Rezerv yapı alanlarından,

c) Bakanlık veya Bakanlıkça plan onama yetki devri yapılan ilgili idarece, içerisindeki yapıların riskli yapı olarak tespit edildiği parsel/parsellerde; riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerin, meri imar planı ve plan notları ile verilmiş emsale esas inşaat alanındaki en fazla %20'lik artışa kadar olan plan değişikliklerinden,

ç) Riskli yapı içeren parselin, arazi ve arsa düzenlemesi ile içerisinde riskli yapı bulunmayan başka bir parsel ya da parsellerle birleşmesi sonucu oluşan parselde, sadece riskli yapı parselinden/parsellerinden gelen alanların (c) bendi kapsamında kalan kısımlarından, değer artış payı alınmaz.

(2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz."

Hükümleri kapsamında incelendiği, planlama alanının **6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun** kapsamındaki riskli alan içerisinde bulunması nedeniyle ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve mevzuata uygun işlem tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, bölgede okul öncesi eğitim hizmetlerine yönelik sosyal donatı ihtiyacının karşılanması amacıyla hazırlandığı, ilgili kurum görüşleri alınarak planlama sürecinin yürütüldüğü, mevcut yapılaşma koşullarını koruyarak sosyal altyapının güçlendirilmesini hedeflediği, teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde usulüne uygun olarak gerçekleştirildiği, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

293-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi İsmetpaşa Mahallesi 1003 ada 1 ve 1004 ada 1 nolu parsellere ilişkin Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parsellerin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Resmî Kurum Alanı** kullanımında planlı olduğu, plan değişikliği ile kullanım kararının korunarak yalnızca yapılaşma koşullarının yeniden düzenlendiği görülmüştür. Dosyada yer alan açıklama raporunda; kamu mülkiyetindeki taşınmazlar üzerinde **Şırnak İl Adliye Hizmet Binası** yapılmasının planlandığı, mevcut yapılaşma koşullarının proje ihtiyaçlarını karşılamaması nedeniyle yapı yaklaşma mesafelerinin **yeniden belirlendiği**, yapı yüksekliğinin ise **9,50 metreden 15,50 metreye** çıkarıldığı, emsal değerinin 1004 ada 1 parselde korunduğu, 1003 ada 1 parselde ise proje ihtiyacına uygun şekilde yeniden düzenlendiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin kamu hizmetinin etkin şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla hazırlandığı, herhangi bir fonksiyon değişikliğine gidilmeksizin yalnızca kamu hizmet binasının mimari ve teknik ihtiyaçlarına uygun yapılaşma koşullarının belirlendiği görülmüştür. Düzenlemenin üst ölçek plan kararlarını etkilemediği, plan bütünlüğünü bozmadığı ve kamu yatırımlarının planlı şekilde gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak nitelikte olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca plan değişikliğinin, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde uygulama imar planlarına ilişkin düzenlemeler doğrultusunda yalnızca uygulama imar planı ölçeğinde gerçekleştirilmiş olması nedeniyle plan kademelenmesi ilkesine uygun olduğu anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; **PLÂN YAPIMINI YÜKÜMLENECEK MÜELLİFLERİN YETERLİLİĞİ HAKKINDA YÖNETMELİK** maddelerinde; "(Ek fıkra:RG-20/9/2023-32315) Ancak, Uygulama İmar Planlarında nüfus, yapı yoğunluğu, kat adedi ve bina yüksekliği değişimi ile alan kullanım kararı dışında kalan parsel ölçeğindeki değişiklikler ve maddi hataların düzeltilmesine yönelik değişikliklerde yeterlilik belge grubu şartı aranmaz." hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusuna karşılık gelen yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve plan müellifi yönünden mevzuata aykırı herhangi bir hususa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği

Değer artış payına konu olmayan alanlar ve işlemler

MADDE 7- (1) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki;

a) Riskli alanlardan,

b) Rezerv yapı alanlarından,

c) Bakanlık veya Bakanlıkça plan onama yetki devri yapılan ilgili idarece, içerisindeki yapıların riskli yapı olarak tespit edildiği parsel/parsellerde; riskli yapının bulunduğu parsel/parsellerin, meri imar planı ve plan notları ile verilmiş emsale esas inşaat alanındaki en fazla %20'lik artışa kadar olan plan değişikliklerinden,

ç) Riskli yapı içeren parselin, arazi ve arsa düzenlemesi ile içerisinde riskli yapı bulunmayan başka bir parsel ya da parsellerle birleşmesi sonucu oluşan parselde, sadece riskli yapı parselinden/parsellerinden gelen alanların (c) bendi kapsamında kalan kısımlarından, değer artış payı alınmaz.

(2) Kamu yatırımları ile kamu mülkiyetindeki alanlardan değer artış payı alınmaz."

Hükümleri kapsamında incelendiği, planlama alanının **kamu mülkiyetinde** bulunması ve plan değişikliğinin kamu yatırımı kapsamında gerçekleştirilmesi nedeniyle Yönetmeliğin istisna hükümleri doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askıda ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilanı ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, kamu mülkiyetindeki alanda planlanan **Şırnak İl Adliye Hizmet Binasının** ihtiyaç duyduğu yapılaşma koşullarının sağlanmasına yönelik hazırlandığı, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

294-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 549 ada 15 ve 20 nolu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; söz konusu parsellerin yürürlükte bulunan Şırnak Belediye Meclisinin 05.08.2021 tarihli ve 2021/103 sayılı kararı ile onaylanarak kesinleşen Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Ayrık Nizam 4 Kat, E=1.50 yapılaşma koşullarına sahip Konut Alanı** kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile mevcut kullanım kararı ve yapılaşma şartları korunarak yalnızca parsellerin **altyapı ve ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik yeni bir imar yolu düzenlemesi** yapıldığı görülmüştür. Plan açıklama raporunda, mevcut durumda söz konusu konut alanlarının cephe aldığı bir ulaşım aksının bulunmaması nedeniyle uygulamada altyapı hizmetleri ile yapılaşma süreçlerinde güçlükler yaşandığı belirtilmiş, bu doğrultuda **549 ada 15 ve 20 nolu parseller arasında kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda yeni bir ulaşım bağlantısı oluşturulduğu** anlaşılmıştır.

Yapılan imar planı değişikliği ile konut miktarının artırılmadığı, yol miktarının artırıldığı, donatı standardının yükseltildiği görülmüştür.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin mevcut yapılaşma haklarını, fonksiyon kararlarını ve yapı yoğunluğunu değiştirmeksizin yalnızca ulaşım ve altyapı hizmetlerinin sağlıklı şekilde yürütülmesini temin etmeye yönelik hazırlandığı görülmüştür. Oluşturulan yeni yol bağlantısı ile parsellerin kamu hizmetlerinden etkin şekilde yararlanmasının amaçlandığı, ulaşım erişilebilirliğinin artırıldığı ve planın uygulanabilirliğinin güçlendirildiği değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26'ncı maddesi kapsamında yapılan incelemede; yol düzenlemesine ilişkin plan değişikliğinin teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı, ulaşım sisteminin sürekliliğini koruduğu, sosyal ve teknik altyapı dengesini olumsuz etkilemediği, kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı ve plan değişikliğinin uygulamada yaşanan erişim sorunlarının giderilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de** yayımlanarak yürürlüğe giren **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, düzenleme ortaklık payı olarak ayrılan alanlarda azalmaya neden olmayan **ada bazında yol düzenlemesine** ilişkin olması nedeniyle Yönetmeliğin 7 nci maddesi kapsamında değerlendirildiği ve ilgili mevzuat doğrultusunda gerekli işlemlerin tesis edildiği görülmüştür. Ayrıca planlama alanının **6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun** kapsamında bulunan riskli alan sınırları içerisinde yer alması nedeniyle ilgili mevzuat hükümlerinin de dikkate alındığı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı,

Plan İşlem Numarasının (PİN) alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, mevcut konut alanlarının ulaşım ve altyapı hizmetlerinden etkin şekilde yararlanmasını sağlamak, uygulamada yaşanan erişim sorunlarını gidermek ve planın uygulanabilirliğini artırmak amacıyla hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, plan ana kararlarını, plan bütünlüğünü ve ulaşım sistemini bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

295-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 710 ada 1 nolu parsel ile ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu alanın yürürlükte bulunan nazım ve uygulama imar planlarında **Gelişme Konut Alanı, Ticaret-Konut (TİCK) Alanı ve Park Alanı** kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile kullanım kararlarının genel niteliği korunarak park alanlarının konumunun yeniden düzenlendiği, ulaşım sisteminin topoğrafik yapı ve mevcut altyapı güzergâhları dikkate alınarak revize edildiği görülmüştür. Plan değişikliğinin **Belediye tarafından resen** hazırlandığı, uygulamada karşılaşılan teknik sorunların giderilmesi ve planın uygulanabilirliğinin artırılması amacıyla nazım ve uygulama imar planlarının birlikte ele alındığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliği ile park alanlarının toplam büyüklüğünün korunmakla kalmayıp artırıldığı, tek parça park alanının iki ayrı park alanı şeklinde yeniden düzenlenerek yeşil alan kullanımının güçlendirildiği, konut alanı ve ticaret-konut alanlarının yapılaşma koşullarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı görülmüştür. Yol güzergâhlarının topoğrafyaya uygun biçimde yeniden planlanmasıyla uygulama kabiliyetinin artırıldığı, mevcut altyapı hatlarının geçtiği güzergâhlara uygun ulaşım bağlantılarının oluşturulduğu, böylece hem kamu hizmetlerinin daha sağlıklı yürütülmesine hem de planın uygulanabilirliğine katkı sağlandığı değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını ve plan bütünlüğünü bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı dengesini koruduğu, aktif yeşil alan miktarını artırdığı, ulaşım sistemini topoğrafik koşullara uygun hale getirdiği ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olarak kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı değerlendirilmiştir. Ayrıca nazım ve uygulama imar planlarının eş zamanlı revize edilmesiyle plan kademelenmesi ilkesinin de korunduğu görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şirnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete’de** yayımlanarak yürürlüğe giren **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, planlama alanının **6306 sayılı Kanun kapsamındaki riskli alan** içerisinde yer alması ve değişikliğin yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, ağırlıklı olarak yol ve park düzenlemesine yönelik plan kararları içermesi nedeniyle ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve mevzuata uygun işlem tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin, topoğrafik yapı, mevcut altyapı güzergâhları ve uygulama ihtiyaçları dikkate alınarak Belediye tarafından resen hazırlandığı, ulaşım sistemini daha işlevsel hale getirirken aktif yeşil alan miktarını artırdığı, yapılaşma koşullarını koruyarak planın uygulanabilirliğini güçlendirdiği, teknik ve idari süreçlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

296-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 890 ada 1 nolu parsel ile ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan 890 ada 1 nolu parselin yürürlükte bulunan Şırnak Belediye Meclisinin 05.08.2021 tarihli ve 2021/103 sayılı kararı ile onaylanarak kesinleşen nazım ve uygulama imar planlarında **Ortaokul Alanı** kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile parselin kuzeyinde yer alan ve üzerinde herhangi bir yapılaşma bulunmayan yaklaşık **1.874,50 m²** büyüklüğündeki bölümün **Park Alanı** olarak planlandığı, mevcut okul binasının bulunduğu eğitim alanının ise korunarak eğitim hizmetinin devamlılığının sağlandığı görülmüştür. Dosya ve komisyon raporunda söz konusu plan değişikliğinin **Belediye tarafından resen** hazırlandığı, bölgede yeşil alan ihtiyacının karşılanması ve sosyal donatı standartlarının artırılması amacıyla plan değişikliğine gidildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliği ile eğitim alanının tamamen kaldırılmadığı, yalnızca kullanılmayan bölümünün park alanına dönüştürüldüğü, okul fonksiyonunun ve mevcut yapılaşmanın korunduğu görülmüştür. Böylece eğitim hizmetlerinde herhangi bir aksama oluşturulmadan mahallede ihtiyaç duyulan aktif yeşil alan miktarının artırıldığı, sosyal yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik planlama kararı getirildiği değerlendirilmiştir. Ayrıca yapılaşma koşulları, emsal, bina yüksekliği, yapı yaklaşma mesafeleri ve nüfus yoğunluğunda herhangi bir artış öngörülmediği, plan değişikliğinin yalnızca kamu yararına yönelik fonksiyon düzenlemesi niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, plan bütünlüğünü ve sürekliliğini bozmadığı, eğitim alanı fonksiyonunun devamlılığını sağlarken aynı zamanda park alanı oluşturularak sosyal altyapı standartlarının iyileştirildiği, mevcut donatı dengesini olumsuz etkilemediği ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olarak kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı değerlendirilmiştir. Özellikle bölgede yeşil alan ihtiyacının karşılanmasına yönelik getirilen plan kararının planlama gerekçeleri ile uyumlu olduğu görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, değişikliğin kamu mülkiyetinde bulunan taşınmaz üzerinde ve kamu yatırımı niteliğinde gerçekleştirilmesi nedeniyle Yönetmeliğin değer artış payına ilişkin istisna hükümleri kapsamında değerlendirildiği ve ilgili mevzuata uygun işlem tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin, mevcut eğitim alanının işlevini koruyarak kullanılmayan bölümünün park alanına dönüştürülmesi suretiyle mahalledeki aktif yeşil alan ihtiyacının karşılanmasına yönelik kamu yararı amacıyla Belediye tarafından resen hazırlandığı, sosyal altyapı standartlarını güçlendirdiği, eğitim hizmetlerini olumsuz etkilemediği, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

297-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Toptepe Mahallesi 125 ada 49 nolu parsel ile ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçeşi Toptepe Mahallesi 125 ada 49 nolu parselin daha önce akaryakıt ve servis istasyonu kullanımında planlandığı, parselasyon işlemi sonrasında oluşan yeni mekânsal durum dikkate alınarak plan değişikliğine gidildiği görülmüştür. Hazırlanan plan değişikliği ile parselin yaklaşık **5.638,329 m²** büyüklüğündeki kısmının **Ticaret + Konut Alanı (TICK)**, **925,836 m²** büyüklüğündeki kısmının ise **Park Alanı** olarak planlandığı, böylece yeni oluşan yapılaşma düzenine uygun fonksiyon dağılımının sağlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca mevcut akaryakıt istasyonu kullanımının diğer parsel üzerinde korunarak sürekliliğinin sağlandığı tespit edilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yalnızca fonksiyon değişikliğinden ibaret olmadığı, parselasyon sonrasında oluşan yeni mülkiyet yapısının plan kararlarına işlenmesini sağladığı, buna bağlı olarak yeni yapı adasının **Ayrık Nizam 4 Kat ve E=1.20** yapılaşma koşullarıyla Ticaret + Konut Alanı olarak düzenlendiği görülmüştür. Artan yapılaşma hakkına bağlı oluşabilecek nüfusun ihtiyaç duyacağı yeşil alan ihtiyacının karşılanması amacıyla park alanı ayrılması suretiyle sosyal donatı dengesinin gözetildiği ve plan bütünlüğünün korunduğu değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümleri kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin teknik gerekçelere dayandığı, plan ana kararlarını ve bütünlüğünü bozmadığı, yeni oluşan parsel yapısına uygun mekânsal kullanım kararları getirildiği, nüfus artışına bağlı sosyal donatı ihtiyacının park alanı ayrılarak karşılanmasının öngörüldüğü ve şehircilik ilkeleri ile planlama esasları doğrultusunda hazırlandığı anlaşılmıştır. Ayrıca plan değişikliğinin mevcut ulaşım sistemi ve çevre yapılaşması ile uyumlu olduğu değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu yönüyle herhangi bir eksiklik bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmi Gazete'de** yayımlanarak yürürlüğe giren **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** hükümleri kapsamında değerlendirildiği, değer artış payına ilişkin

işlemlerin yürürlükteki mevzuat doğrultusunda incelenerek gerekli işlemlerin tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi kapsamında plan değişikliğine ilişkin sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** yüklendiği, gerekli **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu nazım ve uygulama imar planı değişikliğinin, parselasyon işlemi sonrasında oluşan yeni mülkiyet ve kullanım durumunun plan kararlarına yansıtılması, mevcut akaryakıt istasyonu kullanımının korunması, yeni oluşan parselde ticaret ve konut kullanımının planlanması ile birlikte park alanı ayrılarak sosyal donatı ihtiyacının karşılanması esasına dayandığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

298-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Çakırsöğüt Mahallesi 225 ada 2 ve 13 nolu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu Şırnak İli Merkez İlçesi Çakırsöğüt Mahallesi 225 ada 2 ve 13 nolu parsellerin mülkiyetinin Şırnak Belediyesine ait olduğu, söz konusu plan değişikliğinin belediye tarafından resen hazırlandığı ve mevcut imar planında cami alanı, mezarlık alanı, gelişme konut alanı ile ulaşım alanlarını kapsayan bölgede yalnızca ulaşım sistemine yönelik teknik bir düzenleme içerdiği görülmüştür. Hazırlanan plan değişikliği ile mezarlık alanını ikiye bölen **10 metrelik imar yolunun**, mevcut topografya, arazi kullanımı ve ulaşım sürekliliği dikkate alınarak kuzeye kaydırıldığı, böylece yol güzergâhının daha işlevsel hale getirildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yapılaşma koşullarında, yapı nizamında, kat adedinde, emsal değerinde veya nüfus yoğunluğunda herhangi bir artış öngörmediği, yalnızca mevcut yol aksının yeniden düzenlenmesine yönelik teknik bir plan revizyonu niteliğinde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca park ve ağaçlandırılacak alanlar ile diğer sosyal ve teknik altyapı alanlarında herhangi bir azalmaya gidilmediği, mezarlık alanının kullanım bütünlüğünü güçlendirecek şekilde yol düzenlemesinin gerçekleştirildiği görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümleri kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, mevcut ulaşım sistemini daha uygun hale getirmeye yönelik teknik gerekçelere dayandığı, yol genişliğinde standartların korunduğu, ulaşım sürekliliğinin devam ettirildiği ve sosyal-teknik altyapı dengesinin muhafaza edildiği değerlendirilmiştir. Yapılan düzenlemenin kamu yararı doğrultusunda gerçekleştirildiği ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin *Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik* hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şirnak Merkez nüfusuna göre belirlenen müelliflik yeterlilik grubuna uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta herhangi bir aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin *02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği* kapsamında incelendiği, kamu mülkiyetindeki alanlarda ve yalnızca yol düzenlemesine ilişkin plan değişikliklerinde değer artış payı alınmamasına ilişkin hükümler doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin *Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği* hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca *3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi* kapsamında plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** yüklendiği, gerekli **Plan İşlem Numaralarının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin belediye tarafından resen hazırlanarak mevcut ulaşım sisteminin topografik koşullar ve arazi kullanım bütünlüğü doğrultusunda iyileştirilmesini amaçladığı, yapılaşma ve nüfus yoğunluğunu artırmaksızın yalnızca imar yolu güzergâhının yeniden düzenlenmesine yönelik teknik bir plan değişikliği niteliğinde olduğu, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

299-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 411 ada 21 nolu parselle ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 411 ada 21 nolu parselin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **Gelişme Konut Alanı, Ticaret-Konut (TİCK) Alanı ve 7 metrelik taşıt yolu** kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile parselin batısında yer alan mevcut kadastral boşluk dikkate alınarak kuzey-güney doğrultusunda planlanan **7 metrelik imar yolunun güzergâhının yeniden düzenlendiği**, buna karşın yapılaşma şartları, kullanım kararları ve fonksiyon alanlarında herhangi bir değişikliğe gidilmediği görülmüştür.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yalnızca ada bazında ulaşım sisteminin iyileştirilmesine yönelik teknik bir düzenleme niteliğinde olduğu, yol aksının daha önce kamuya terk edilmiş alana kaydırılması suretiyle uygulamada karşılaşılabilecek mülkiyet ve uygulama sorunlarının giderilmesinin amaçlandığı anlaşılmıştır. Yapılan düzenleme ile parselin fonksiyon dağılımında, yapı nizamında, kat adedinde, emsal değerinde veya yapı ve nüfus yoğunluğunda herhangi bir artış meydana gelmediği, plan ana kararlarının korunduğu ve mevcut plan bütünlüğünün devam ettirildiği değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; yol güzergâhına ilişkin değişikliğin teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı, ulaşım sürekliliğini bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı dengesini olumsuz etkilemediği, mülkiyet yapısı dikkate

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

alınarak planlandığı ve plan değişikliğinin kamu yararı doğrultusunda gerçekleştirildiği değerlendirilmiştir. Ayrıca yol genişliğinin korunması nedeniyle ulaşım standartlarında herhangi bir gerileme oluşturmadığı ve şhircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, yalnızca ada bazında imar yolu düzenlemesine ilişkin plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle ilgili Yönetmeliğin değer artış payı alınmayacak işlemlere ilişkin hükümleri doğrultusunda değerlendirildiği ve gerekli işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, mevcut yapılaşma hakları ve kullanım kararları korunarak yalnızca ulaşım sisteminin daha uygulanabilir hale getirilmesi amacıyla ada bazında imar yolu güzergâhının yeniden düzenlenmesine yönelik hazırlandığı, kamuya terk edilmiş alanların değerlendirilmesi suretiyle uygulama kolaylığı sağladığı, şhircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yürütüldüğü değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

300-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 418 ada 3, 4, 5, 11 ve 18 nolu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 418 ada 3, 4, 5, 11 ve 18 nolu parsellerin yürürlükte bulunan Bütünleştirilmiş Revizyon Uygulama İmar Planında **Ticaret-Konut (TİCK) Alanı, Gelişme Konut Alanı**, imar yolları ve kısmen karayolu etkileşim alanı içerisinde kaldığı, hazırlanan uygulama imar planı değişikliği ile mevcut kullanım kararları ve yapılaşma şartları korunarak yalnızca ulaşım sistemi ile teknik altyapıyı iyileştirmeye yönelik düzenlemeler yapıldığı görülmüştür. Bu kapsamda çeşitli parsellerin cephe aldığı imar yollarında güzergâh ve genişlik düzenlemeleri yapıldığı, **418 ada 11 nolu parselin kuzeydoğusunda cep otoparkı, 418 ada 18 nolu parselin güneyinde ise ağaçlandırılacak alan** planlandığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliği ile yapılaşma yoğunluğu, emsal değerleri, kat adedi ve kullanım kararlarında herhangi bir artış öngörülmediği, yalnızca ulaşım organizasyonunun iyileştirilmesi ve uygulamada karşılaşılabilecek teknik sorunların giderilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı görülmüştür. Planlanan cep otoparkı ile bölgedeki araç park ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlanacağı, ağaçlandırılacak alan düzenlemesiyle çevresel kalitenin artırılmasının hedeflendiği, böylece ulaşım ve çevre düzenlemelerinin birlikte ele alınarak planın uygulanabilirliğinin güçlendirildiği değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; yol düzenlemelerinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, yol standartlarının korunduğu, sosyal ve teknik altyapı dengesini olumsuz etkilemediği, mülkiyet yapısı ve mevcut arazi kullanımı dikkate alınarak teknik ve nesnel gerekçeler doğrultusunda hazırlandığı görülmüştür. Ayrıca cep otoparkı ve ağaçlandırılacak alan düzenlemeleriyle kamusal kullanımın desteklendiği, plan değişikliğinin şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu yönüyle herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmayan, ada bazında yol düzenlemeleri, cep otoparkı ve cephe hattı düzenlemelerine yönelik plan değişikliği niteliğinde olması nedeniyle ilgili Yönetmeliğin değer artış payına tabi olmayan işlemler kapsamında değerlendirildiği ve gerekli işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin mevcut plan kararları ve yapılaşma koşulları korunarak ulaşım sisteminin iyileştirilmesi, cep otoparkı planlanması, ağaçlandırılacak alan oluşturulması ve teknik altyapının güçlendirilmesi amacıyla hazırlandığı, plan bütünlüğünü ve ulaşım sürekliliğini koruduğu, sosyal ve teknik altyapıyı destekleyici nitelikte olduğu, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

301-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi 431 ada 1 parsel, 432 ada 5, 6 ve 7 nolu parseller ile Yeni Mahalle 788 ada 7 nolu

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mülkiyati Müfettişliği
Sayfa (156)
parsele ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı
Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Cumhuriyet Mahallesi 431 ada 1 parsel ile 432 ada 5, 6 ve 7 nolu parsellerin yürürlükte bulunan imar planında **Resmî Kurum Alanı**, Yeni Mahalle 788 ada 7 nolu parselin ise **Ortaokul Alanı** kullanımında bulunduğu, hazırlanan nazım ve uygulama imar planı değişikliği ile Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan Resmî Kurum Alanının **Ortaokul Alanı** olarak yeniden düzenlendiği, buna karşılık Yeni Mahalle 788 ada 7 nolu parselde yer alan **Ortaokul Alanının Resmî Kurum Alanına** dönüştürüldüğü görülmüştür. Yapılan plan değişikliği ile kamu hizmet alanlarının fonksiyonel olarak yer değiştirdiği, eğitim tesisi ihtiyacının kent merkezinde karşılanmasına yönelik planlama yaklaşımının benimsendiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; söz konusu plan değişikliğinin **Şirnak İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün resmî talebi doğrultusunda Belediyesince resen hazırlandığı**, kent merkezinde eğitim tesisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kamu yararı gözetilerek planlandığı, eğitim alanının erişilebilirliği yüksek bir bölgeye taşındığı, buna karşılık Resmî Kurum Alanının hizmet sunumuna daha uygun olan Yeni Mahalledeki eşdeğer alana aktarıldığı görülmüştür. Ayrıca eşdeğer alan ilkesine uygun olarak sosyal ve teknik altyapı dengesinin korunduğu, eğitim hizmetinin kesintiye uğramadan sürdürülebilmesi amacıyla planlama kararlarının kamu yararı doğrultusunda oluşturulduğu değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; Valilik tarafından eğitim tesisi yapılması amacıyla kamulaştırma sürecinin başlatıldığı, Hazine mülkiyetindeki taşınmazlara ilişkin işlemlerin ilgili idarelerce yürütüldüğü, mevcut yapılaşma durumu dikkate alınarak plan sınırlarının revize edildiği, eğitim tesisi alanı ile Ticaret-Konut Alanı sınırlarının yeniden düzenlendiği ve düzenleme ortaklık payı bakımından herhangi bir azalma oluşmadığı, aksine plan bütünlüğünü destekleyecek şekilde teknik düzenlemelerin gerçekleştirildiği görülmüştür. Eğitim alanı için belirlenen yeni yapılaşma koşullarının kamu hizmetinin etkin şekilde sunulmasına imkân sağlayacak nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını ve bütünlüğünü bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı dengesini koruduğu, eğitim alanının eşdeğer alan ayrılmak suretiyle yeniden düzenlendiği,

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

kamu hizmet alanlarının hizmet etki alanı içerisinde fonksiyonel olarak yer değiştirdiği ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olarak hazırlandığı anlaşılmıştır. Bu yönüyle yapılan plan değişikliğinin kamu yararına yönelik, teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı kanaatine varılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümlerine uyulduğu görülmüştür.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, kamu yatırımlarına yönelik planlama kararı niteliğinde olması ve kamu mülkiyetindeki alanlara ilişkin düzenlemeleri içermesi nedeniyle değer artış payı uygulaması bakımından ilgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği anlaşılmış olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

302-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi İsmetpaşa Mahallesi 463 ada 9 nolu parsele ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi İsmetpaşa Mahallesi 463 ada 9 nolu parselin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **İlkokul Alanı** olarak planlı olduğu, parsel üzerinde mevcut durumda **Orhan Uysal İlkokuluna ait iki adet eğitim binasının** bulunduğu görülmüştür. Hazırlanan uygulama imar planı değişikliği ile alanın kullanım fonksiyonu, emsal değeri ve yapı yaklaşma mesafeleri korunarak yalnızca **Yençok değerinin 9,50 metreden 18,50 metreye çıkarıldığı**, böylece mevcut eğitim

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....
tesisinin ihtiyaç duyduğu ilave yapılaşma kapasitesinin sağlanmasının amaçlandığı
anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin **Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 20.06.2023 tarihli resmî talebi** doğrultusunda Belediyesince **resen** hazırlandığı, herhangi bir fonksiyon değişikliğine gidilmeksizin yalnızca eğitim tesisinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yapı yüksekliğinin yeniden düzenlendiği görülmüştür. Yapılan değişiklik ile eğitim alanının hizmet kapasitesinin artırılmasının hedeflendiği, mevcut eğitim kullanımının sürdürülebilirliğinin sağlandığı ve kamu hizmetlerinin daha etkin yürütülmesine katkı sağlayacak bir planlama kararı oluşturulduğu değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı dengesini olumsuz etkilemediği, eğitim alanı kullanımını koruyarak yalnızca yapı yüksekliğine ilişkin teknik bir düzenleme içerdiği görülmüştür. Mevcut emsal değeri, kullanım kararı ve yapı yaklaşma mesafeleri korunmak suretiyle plan değişikliğinin teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, planlama alanının **kamu mülkiyetinde** bulunması ve değişikliğin kamu yatırımına yönelik eğitim hizmetinin geliştirilmesi amacıyla hazırlanmış olması nedeniyle Yönetmeliğin kamu yatırımlarına ilişkin hükümleri doğrultusunda gerekli değerlendirmelerin yapıldığı ve mevzuata uygun işlem tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında muhafaza edildiği, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun

şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı *İmar Kanununun 8 inci maddesi* uyarınca plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu uygulama imar planı değişikliğinin, mevcut ilkokul alanının eğitim hizmet kapasitesini artırmak amacıyla yapı yüksekliğinin yeniden düzenlenmesine yönelik olarak Şırnak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi doğrultusunda Belediyesince resen hazırlandığı, kullanım kararı, emsal değeri ve diğer plan hükümleri korunarak yalnızca kamu hizmetinin ihtiyaçlarına yönelik teknik bir düzenleme içerdiği, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

303-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 501 ada 47 parsel ile 514 ada 16 ve 17 nolu parsellere ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Bahçelievler Mahallesi 501 ada 47 nolu parselin yürürlükte bulunan imar planında **Ticaret-Konut Alanı (TİCK), Gelişme Konut Alanı, Resmî Kurum Alanı ve Park Alanı**, 514 ada 16 ve 17 nolu parsellerin ise **Resmî Kurum Alanı** kullanımında bulunduğu görülmüştür. Hazırlanan nazım ve uygulama imar planı değişikliği ile farklı parseller üzerinde bulunan **Resmî Kurum Alanlarının 501 ada 47 nolu parsel üzerinde bütünleştirildiği**, buna karşılık 514 ada 16 ve 17 nolu parsellerin **Gelişme Konut Alanı** olarak yeniden düzenlendiği, fonksiyon alanlarının yüzölçümleri ve yapılaşma koşulları korunarak kullanım kararlarının yeniden organize edildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin kamu hizmetlerinin daha etkin yürütülmesine yönelik fonksiyonel bir düzenleme niteliğinde olduğu, Resmî Kurum Alanlarının tek parsel üzerinde toplanmasıyla uygulama bütünlüğünün sağlandığı, buna karşılık gelişme konut alanlarının mevcut yerleşim dokusu ile uyumlu biçimde yeniden

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

düzenlendiği görülmüştür. Yapılan düzenleme ile planlama alanındaki kullanım kararlarının daha işlevsel hale getirildiği, kamu hizmet alanlarının erişilebilirliği ve uygulanabilirliğinin artırıldığı değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliği kapsamında **Resmî Kurum Alanı ile Gelişme Konut Alanı arasında eşdeğer alan esasına dayalı karşılıklı yer değişikliği** yapıldığı, kaldırılan kamu kullanımının aynı hizmet etki alanı içerisinde eşdeğer büyüklükte yeniden oluşturulduğu, fonksiyon alanlarının yüzölçümlerinin korunduğu, plan değişikliği sonucunda yoğunluk artırıcı herhangi bir karar alınmadığı ve bu nedenle projeksiyon nüfusunda artış meydana gelmediği görülmüştür. Bu yönüyle değişikliğin parsel bazlı ayrıcalık sağlayan bir plan kararı niteliğinde olmayıp, plan bütünlüğünü güçlendiren teknik bir düzenleme olduğu değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçe nüfusunun gerektirdiği müelliflik yeterlilik derecesine uygun olarak planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta herhangi bir aykırılığa rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, planlama alanının **6306 sayılı Kanun kapsamındaki riskli alan içerisinde** bulunması nedeniyle değer artış payına ilişkin gerekli değerlendirmelerin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapıldığı ve işlemlerin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süresince ilan edilme ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **731103547 Plan İşlem Numarasının (PIN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği anlaşılmıştır.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

Sonuç olarak; söz konusu 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin, kamu hizmet alanlarının fonksiyonel bütünlüğünün sağlanması, eşdeğer alan ilkesi çerçevesinde sosyal ve teknik altyapı dengesinin korunması ve planlama alanındaki kullanım kararlarının daha etkin hale getirilmesi amacıyla hazırlandığı, yoğunluğu artırıcı herhangi bir plan kararı içermediği, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

304-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Gazipaşa Mahallesi 545 ada 26 nolu parsel ile ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Gazipaşa Mahallesi 545 ada 26 nolu parselin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **Ayrık Nizam 4 kat, E=1.50 yapılaşma koşullu Konut Alanı** olarak planlı olduğu, hazırlanan plan değişikliği ile parsel içerisinde yer alan **7 metrelik imar yolunun güzergâhının güneye kaydırılarak yeniden düzenlendiği**, buna karşılık plan fonksiyonunda, yapılaşma koşullarında ve yoğunluk değerlerinde herhangi bir değişiklik yapılmadığı tespit edilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; söz konusu düzenlemenin mevcut mülkiyet yapısı ile parsel içerisindeki fiili kullanım koşullarını dikkate alan teknik bir revizyon niteliğinde olduğu, yol güzergâhının yeniden düzenlenmesi suretiyle uygulamada karşılaşılabilecek sorunların giderilmesinin amaçlandığı, planın genel kararlarını değiştirmeyen ve yalnızca ulaşım organizasyonunu iyileştirmeye yönelik bir planlama yaklaşımı benimsendiği anlaşılmıştır. Yapılan düzenlemenin plan bütünlüğünü bozmadığı gibi uygulama kabiliyetini artırıcı nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; yol kaydırma işlemi nedeniyle **konut alanı kullanım kararı, yapılaşma şartları, emsal değeri ve kat adedinde herhangi bir değişiklik yapılmadığı**, nüfus yoğunluğunu artırıcı yeni bir plan kararı getirilmediği, yalnızca ulaşım aksının mülkiyet ve yapılaşma durumu dikkate alınarak yeniden düzenlendiği görülmüştür. Bu

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü

yönüyle plan değişikliğinin, uygulama kolaylığı sağlayan teknik bir revizyon niteliğinde olduğu ve planın ana kararlarını değiştirmedeği değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, ulaşım sisteminde herhangi bir kapasite kaybına neden olmadığı, yolun devamlılığının korunduğu, güzergâh değişikliğinin mülkiyet ve mevcut yapılaşma durumu dikkate alınarak gerçekleştirildiği, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından ilgili yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlandığı anlaşılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçesinin nüfus büyüklüğüne uygun müelliflik yeterlilik derecesi kapsamında planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta mevzuata aykırı herhangi bir durumun bulunmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında değerlendirildiği, söz konusu değişikliğin yalnızca **ada bazında yol güzergâhının düzenlenmesine** yönelik olması, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmaması ile düzenleme ortaklık payı alanlarında azalmaya neden olmaması sebebiyle değer artış payına konu olmadığı ve bu doğrultuda gerekli işlemlerin mevzuata uygun şekilde tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda yerine getirildiği görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi gereğince plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, plan işlem numarasının (PIN) alınarak plan paftalarında gösterildiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; söz konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin mevcut ulaşım sisteminin daha sağlıklı işletilmesi amacıyla teknik gerekçelere dayalı olarak hazırlandığı, plan fonksiyonlarında ve yapılaşma haklarında herhangi bir değişiklik öngörmediği, yoğunluğu artırıcı nitelik taşımadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve

kamu yararı doğrultusunda ilgili mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü ve planlama sürecine ilişkin teknik ile idari işlemlerin usulüne uygun olarak tamamlandığı değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

305-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 577 ada 297 nolu parsel ile ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 577 ada 297 nolu parselin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **Bitişik Nizam 6 Kat, Ticaret-Konut (TİCK) Alanı** olarak planlı olduğu, hazırlanan uygulama imar planı değişikliği ile kullanım kararı, yapılaşma şartları, kat adedi ve emsal değeri korunarak **ada bütününde batı cephedeki yapı çekme mesafelerinin yeniden düzenlendiği** görülmüştür. Yapılan düzenlemenin parsel derinliğinin yetersiz olması nedeniyle uygulamada ortaya çıkan yapılaşma sorunlarının giderilmesine yönelik teknik bir plan revizyonu niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yeni bir yapılaşma hakkı oluşturmadığı, yalnızca imar paftasında yer alan çekme mesafelerinin **3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen bitişik nizam yapılaşma esaslarıyla uyumlu hale getirilmesini** amaçladığı görülmüştür. Mevcut plan kararlarının uygulanabilirliğini artırmaya yönelik olarak gerçekleştirilen bu düzenleme ile ada bütününde yapı düzeninin sağlandığı, uygulamada yaşanabilecek ruhsatlandırma ve yapılaşma sorunlarının giderilmesinin hedeflendiği değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliği sonucunda kullanım fonksiyonlarında, nüfus yoğunluğunda, emsal değerlerinde ve kat adedinde herhangi bir artış öngörülmediği, sosyal ve teknik altyapı alanlarını olumsuz etkileyecek herhangi bir plan kararı bulunmadığı, değişikliğin yalnızca teknik bir düzeltme niteliğinde olduğu anlaşılmıştır. Bu yönüyle plan değişikliğinin uygulama bütünlüğünü güçlendirdiği ve mevcut plan kararlarının daha sağlıklı uygulanmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, bütünlüğünü bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mütferişliği

dengesini etkilemediği, mevcut yapı düzeninin korunmasına yönelik teknik gerekçelere dayandığı görölmüştür. Çekme mesafelerinin yeniden düzenlenmesinin yalnızca uygulamaya yönelik teknik bir düzeltme niteliğinde olduğu ve kamu yararına hizmet ettiği değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümlerine göre yapıldığı,

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, planlama alanının **6306 sayılı Kanun kapsamındaki riskli alan sınırları içerisinde** bulunması ve değişikliğin ilave yapılaşma hakkı oluşturmayan teknik bir düzeltme niteliğinde olması nedeniyle değer artış payına tabi olmadığı, gerekli değerlendirmelerin mevzuata uygun şekilde yapıldığı görölmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda yerine getirildiği görölmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi gereğince plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **UİP-731108011 Plan İşlem Numarasının (PİN)** alındığı ve plan paftalarında gösterildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin, bitişik nizam yapılaşma düzeni ile plan paftasında yer alan yapı çekme mesafeleri arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla teknik gerekçelere dayalı olarak hazırlandığı, yeni yapılaşma hakkı veya yoğunluk artışı oluşturmadiğı, mevcut plan kararlarının uygulanabilirliğini artırmaya yönelik bir düzenleme niteliğinde olduğu, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütöldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütölmesine devam edilmelidir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

306-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Gazipaşa Mahallesi 638 ada 1 nolu parseli ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Gazipaşa Mahallesi 638 ada 1 nolu parselin yürürlükte bulunan nazım ve uygulama imar planlarında **Orta Yoğunluklu Gelişme Konut Alanı**, uygulama imar planında ise **Blok Nizam 4 Kat, E=1.60 yapılaşma koşullu Gelişme Konut Alanı** olarak planlı olduğu görülmüştür. Hazırlanan nazım ve uygulama imar planı değişikliği ile parselin doğu cephesinde yaklaşık **470-505 m² büyüklüğünde İbadet Alanı (Cami Alanı)** planlandığı, kalan kısmın ise mevcut **Gelişme Konut Alanı** kullanımını koruduğu tespit edilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin **Belediye tarafından resen** hazırlandığı, bölgede oluşan ibadet alanı ihtiyacının karşılanmasına yönelik kamu yararı esas alınarak planlandığı anlaşılmıştır. Yapılan düzenleme ile mevcut yerleşim alanı içerisinde erişilebilir bir ibadet alanı oluşturulmasının amaçlandığı, değişikliğin sosyal donatı ihtiyacının karşılanmasına yönelik olduğu ve planlama alanındaki kamusal hizmet kapasitesini artırıcı nitelik taşıdığı değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; konut alanının sınırlı bir bölümünün **İbadet Alanı** kullanımına ayrıldığı, buna karşılık yapılaşma koşullarında ve emsal değerlerinde plan bütünlüğünü bozacak herhangi bir değişiklik yapılmadığı, düzenlemenin sosyal altyapının güçlendirilmesine yönelik olduğu görülmüştür. Plan değişikliği ile nüfus yoğunluğunu artıracak yeni bir yapılaşma hakkı oluşturulmadığı, mevcut yerleşim alanının ihtiyaç duyduğu dini tesis alanının plan kararlarına işlendiği anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, sosyal donatı hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik olduğu, kamu yararı amacıyla teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı, şehircilik ilkeleri ve planlama esasları doğrultusunda hazırlandığı görülmüştür. İbadet alanının planlanmasının bölgenin sosyal altyapı ihtiyacını karşılamaya yönelik yerinde bir planlama kararı olduğu değerlendirilmiştir.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçesinin nüfus büyüklüğüne uygun mülkiyet yeterlilik derecesi kapsamında planlama hizmetini yürüttüğü ve bu hususta herhangi bir mevzuat aykırılığına rastlanılmadığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin *02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği* kapsamında incelendiği, planlama alanının **6306 sayılı Kanun kapsamındaki riskli alan sınırları içerisinde** bulunması ve plan değişikliğinin kamu yararına yönelik **ibadet alanı** oluşturulmasını amaçlaması nedeniyle değer artış payına ilişkin gerekli değerlendirmelerin mevzuat hükümleri doğrultusunda yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi gereğince plan değişikliğine ait sayısal plan verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, plan işlem numaralarının (PIN) alınarak plan paftalarında gösterildiği ve dijital kayıt süreçlerinin mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; söz konusu 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin, bölgede ihtiyaç duyulan **ibadet alanının** oluşturulmasına yönelik kamu yararı esas alınarak Belediye tarafından resen hazırlandığı, sosyal donatı hizmetlerini güçlendiren bir planlama kararı niteliğinde olduğu, plan ana kararlarını ve şehircilik bütünlüğünü bozmadığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

307-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 723 ada 2 nolu parsel ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı (İlave İmar Planı) dosyası incelenmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

Yapılan incelemede; planlamaya konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 723 ada 2 nolu parselin **Hazine mülkiyetinde** bulunduğu, yaklaşık **28.121,47 m²** yüzölçümüne sahip olduğu ve yürürlükte bulunan nazım ve uygulama imar planı sınırları dışında **plansız alan** niteliğinde bulunduğu görülmüştür. Hazırlanan ilave nazım ve uygulama imar planları ile söz konusu alanın **Mezarlık Alanı** olarak planlandığı, böylece daha önce plansız durumda bulunan alana ilk defa plan kararı getirildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; ilave imar planının **Belediye tarafından resen** hazırlandığı, kentte mevcut ve gelecekte oluşacak **mezarlık alanı ihtiyacının karşılanması** amacıyla kamu yararı gözetilerek planlandığı görülmüştür. Plan açıklama raporunda da belirtildiği üzere, planlama alanının henüz yapılaşmamış olması, kentin gelişme eğilimleri doğrultusunda uygun konumda bulunması ve uzun vadede mezarlık hizmetlerine cevap verebilecek büyüklüğe sahip olması nedeniyle söz konusu alanın mezarlık kullanımına ayrıldığı değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede; planlama alanının mevcutta herhangi bir alt ölçek imar planı içerisinde yer almadığı, bu nedenle hazırlanan çalışmanın **ilave nazım ve uygulama imar planı** niteliğinde olduğu, planlama ile kamu hizmetine yönelik yeni bir kullanım kararı oluşturulduğu görülmüştür. Ayrıca planlama alanının kamu mülkiyetinde bulunmasının uygulama sürecini kolaylaştıracağı, mezarlık hizmetlerinin uzun yıllar sürdürülebilir şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı ve kentin sosyal altyapı ihtiyacını karşılamaya yönelik önemli bir kamu yatırımı niteliği taşıdığı değerlendirilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; hazırlanan ilave imar planlarının üst ölçek plan kararları doğrultusunda oluşturulduğu, planlama alanının **1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında** belirtilen kullanım kararları ve ilgili kurum görüşleri dikkate alınarak planlandığı, planın şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı anlaşılmıştır. Mezarlık alanı gibi zorunlu sosyal altyapı kullanımına yönelik plan kararının, kentin mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı değerlendirilmiştir.

Ayrıca ilave imar planının **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında incelendiği, söz konusu planın **kamu hizmetine yönelik yeni bir mezarlık alanı oluşturulmasına ilişkin ilave imar planı** niteliğinde olması nedeniyle değer

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mühürü
artış payı bakımından gerekli değerlendirmelerin ilgili mevzuat çerçevesinde yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; ilave imar planına ilişkin askıya çıkarma, askı süresi ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin *Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği* hükümlerine uygun şekilde tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca *3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi* uyarınca plana ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, Plan İşlem Numaralarının (PIN) alınarak plan paftalarında gösterildiği ve dijital kayıt işlemlerinin usulüne uygun şekilde gerçekleştirildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının, mevcut imar planı bulunmayan alanda kentin mezarlık ihtiyacının karşılanmasına yönelik **ilave imar planı** olarak Belediye tarafından resen hazırlandığı, kamu yararına yönelik zorunlu sosyal altyapı hizmeti niteliğinde olduğu, planlama kararlarının üst ölçek planlar, şehircilik ilkeleri ve planlama esasları doğrultusunda oluşturulduğu, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü ve planın kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

308-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 771 ada 16 nolu parsel ile ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı (İlave İmar Planı) dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; planlamaya konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 771 ada 16 nolu parselin **Maliye Hazinesi mülkiyetinde** bulunduğu, yürürlükte bulunan revizyon imar planı sınırları dışında **plansız alan** niteliğinde olduğu ve hazırlanan ilave nazım ile uygulama imar planları kapsamında yaklaşık **46.520,41 m² büyüklüğündeki alanın "Atıksu Tesisleri Alanı (Arıtma, Terfi Merkezi)"** olarak planlandığı görülmüştür. Planlama alanında yapılaşma koşullarının **E=1.20, Yençok=12.50 metre** olarak belirlendiği ve tüm cephelerde **5 metre yapı yaklaşma mesafesi** öngörüldüğü anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; söz konusu ilave imar planının **Belediye tarafından resen** hazırlandığı, mevcutta planlı olarak bulunan Atıksu Arıtma

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

Tesisinin yanında yer alan plansız alanın, tesisin kapasitesinin geliştirilmesi ve ek hizmet birimlerinin oluşturulabilmesi amacıyla planlama kapsamına alındığı görülmüştür.

Yapılan incelemede; planlama alanının daha önce herhangi bir alt ölçek imar planı içerisinde yer almadığı, bu nedenle hazırlanan çalışmanın **ilave nazım ve uygulama imar planı** niteliğinde olduğu, plan kararlarının tamamen kamu hizmetine yönelik teknik altyapı kullanımını içerdiği görülmüştür. Plan açıklama raporunda, ilgili kurum görüşleri doğrultusunda altyapı tesisinin planlandığı, yapılaşma koşullarının belirlenerek uygulamaya esas hükümlerin oluşturulduğu ve kamu altyapısının sürdürülebilir şekilde geliştirilmesine yönelik planlama yaklaşımının benimsendiği anlaşılmıştır.

Ayrıca dosyada; AFAD, DSİ, Karayolları Genel Müdürlüğü, Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş., TEİAŞ, BOTAS, Orman İşletme Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş alındığı, kurum görüşlerinde belirtilen teknik tedbirlerin plan notlarına işlendiği ve planlama sürecinin kurum görüşleri doğrultusunda yürütüldüğü görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; ilave imar planının plan ana kararlarını ve plan bütünlüğünü olumsuz etkilemediği, teknik altyapı ihtiyacını karşılamaya yönelik kamu yatırımı niteliğinde olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca ilave imar planının *02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği* kapsamında incelendiği, planın tamamen **kamuya ait teknik altyapı tesisi (Atıksu Arıtma ve Terfi Merkezi)** amacıyla hazırlanmış olması nedeniyle değer artış payına ilişkin gerekli değerlendirmelerin ilgili mevzuat çerçevesinde yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; ilave imar planına ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin *Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği* hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca *3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca* plana ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, Plan İşlem Numaralarının (PİN) alınarak

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

plan paftalarında gösterildiği ve dijital kayıt süreçlerinin usulüne uygun şekilde gerçekleştirildiği değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının, Belediye tarafından resen hazırlanarak mevcut atıksu arıtma tesisinin kapasitesini destekleyecek **Atıksu Tesisleri Alanı (Arıtma, Terfi Merkezi)** oluşturulmasına yönelik kamu yararı esaslı **ilave imar planı** niteliğinde olduğu, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda teknik altyapı gerekliliklerinin plan kararlarına yansıtıldığı, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

309-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 799 ada 7 ve 11 nolu parsellere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 799 ada 7 ve 11 nolu parsellerin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **Ticaret-Konut (TİCK) Alanı, Park Alanı ile 10 ve 25 metrelik imar yolları** içerisinde kaldığı, plan değişikliği teklifinin yaklaşık **8.247,98 m²** büyüklüğündeki alanı kapsadığı görülmüştür. İnceleme sonucunda plan değişikliğinin yalnızca **1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planına** yönelik olduğu, üst ölçek plan kararlarını değiştirmedeği ve nazım imar planı kararlarına uygun olarak hazırlandığı anlaşılmıştır.

Dosyada yapılan değerlendirmede; plan değişikliği kapsamında mevcutta **Kuzeybatı-Güneydoğu doğrultusunda planlanan 10 metrelik imar yolunun**, mülkiyet durumu dikkate alınarak **Doğu-Batı doğrultusunda yeniden düzenlendiği**, iki ayrı parça halinde bulunan park alanlarının ise **birleştirilerek tek ve daha işlevsel bir park alanı** haline getirildiği görülmüştür. Yapılan düzenleme ile ulaşım sisteminin daha uygulanabilir hale getirildiği, ada bütünlüğünün güçlendirildiği ve yeşil alan kullanımının fonksiyonel açıdan iyileştirildiği değerlendirilmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

Yapılan incelemede; plan değişikliği sonucunda **Ticaret-Konut Alanının yapılaşma koşullarında herhangi bir değişiklik yapılmadığı, Bitişik Nizam-6 Kat** yapılaşma şartlarının aynen korunduğu, nüfus yoğunluğunu artıracak herhangi bir plan kararı getirilmediği, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozacak bir durum oluşturulmadığı görülmüştür. Park alanı miktarının korunarak yalnızca konumunun yeniden düzenlendiği, dolayısıyla plan değişikliğinin alan kullanım kararlarında önemli bir değişikliğe yol açmadığı anlaşılmıştır.

İmar Komisyonu kararında da belirtildiği üzere, yol güzergâhı değişikliğinin **ada bazında uygulamayı kolaylaştırmak**, mülkiyet sınırlarına uyum sağlamak ve park alanlarını daha bütüncül hale getirmek amacıyla hazırlandığı, yapılan düzenleme sonucunda ticaret-konut alanında azalma meydana gelmediği ve yeşil alanın daha nitelikli bir kullanıma kavuştuğu değerlendirilmiştir. Ayrıca plan değişikliği teklifinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** yüklenerek gerekli Plan İşlem Numarası ile kayıt altına alındığı görülmüştür.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi kapsamında yapılan değerlendirmede; yol güzergâhı değişikliğinin plan ana kararlarını, ulaşım sürekliliğini ve plan bütünlüğünü bozmadığı, yol genişliklerinde standartların korunduğu, yol kaydırılmasının mülkiyet durumu dikkate alınarak gerçekleştirildiği ve plan değişikliğinin şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olduğu değerlendirilmiştir. Aynı zamanda sosyal ve teknik altyapı alanlarının azaltılmaması nedeniyle kamu yararı ilkesinin korunduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında değerlendirildiği, yapılan değişikliğin yalnızca **ada bazında yol düzenlemesi ve park alanlarının yeniden düzenlenmesine** yönelik olduğu, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmadığı, düzenleme ortaklık payına konu alanlarda azalmaya neden olmadığı ve bu nedenle Yönetmeliğin 7 nci maddesi kapsamında değer artış payı doğurmadığı hususunun dosyada mevzuata uygun şekilde değerlendirildiği görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümleri doğrultusunda tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca **3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi** gereğince

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mütferişliği
planın sayısal verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, Plan İşlem Numarasının
(PİN) alındığı ve plan paftalarında gösterildiği anlaşılmış olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

310-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 310 ada 10 nolu parselle ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Bahçelievler Mahallesi 310 ada 10 nolu parselin yürürlükte bulunan **1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında Ticaret-Konut Alanı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında ise kısmen Bitişik Nizam 6 Kat Ticaret-Konut Alanı, kısmen de 5 metrelik imar yolu** olarak planlı olduğu görülmüştür. Yaklaşık **149,85 m²** büyüklüğündeki planlama alanında hazırlanan plan değişikliği ile mevcut kullanım kararları ve yapılaşma şartları korunarak yalnızca **5 metrelik imar yolunun güzergâhının mülkiyet durumuna uygun şekilde yeniden düzenlendiği** tespit edilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin mevcut uygulamada karşılaşılan mülkiyet uyumsuzluklarının giderilmesi amacıyla hazırlandığı, mevcut yol doğrultusunun arazi koşulları ve fiili kullanım dikkate alınarak revize edildiği anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede; plan değişikliği sonucunda **Ticaret-Konut kullanımının, yapı nizamının, kat adedinin, emsal değerinin ve yapı yaklaşma mesafelerinin değiştirilmediği**, yalnızca yol aksının yeniden düzenlendiği görülmüştür. Değişiklik ile yapı ve nüfus yoğunluğunu artıracak herhangi bir plan kararı getirilmediği, düzenleme ortaklık payına konu alanlarda azalmaya neden olunmadığı ve plan ana kararlarının korunduğu anlaşılmıştır.

İmar Komisyonunca yapılan değerlendirmede de; fonksiyon alanları ve yapılaşma şartları korunmak suretiyle, devam eden yol doğrultusuna uygun olarak ada bazında 5 metrelik imar yolunun kaydırıldığı, söz konusu düzenlemenin Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde belirtilen yol düzenleme esaslarına uygun olduğu ve plan değişikliği teklifinin oy birliği ile uygun görüldüğü tespit edilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, ulaşım sistemini ve plan bütünlüğünü bozmadığı, yol güzergâhının mülkiyet ve mevcut yapılaşma durumu dikkate alınarak yeniden düzenlendiği, değişikliğin teknik gerekçelere dayandığı ve şehircilik ilkeleri ile planlama esaslarına uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin 02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği kapsamında değerlendirildiği, yapılan değişikliğin yalnızca **ada bazında yol düzenlemesine** yönelik olduğu, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmadığı, düzenleme ortaklık payı olarak ayrılan alanlarda azalmaya neden olmadığı ve bu nedenle değer artış payı doğurmadığı, gerekli değerlendirmelerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapıldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin *Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği* hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca 3194 sayılı *İmar Kanununun 8 inci maddesi* gereğince plan değişikliğine ait sayısal verilerin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, Plan İşlem Numarasının (PIN) alınarak plan paftalarında gösterildiği ve dijital kayıt işlemlerinin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin, mevcut kullanım kararları ve yapılaşma koşulları korunarak yalnızca imar yolu güzergâhının mülkiyet yapısı ve fiili arazi koşulları dikkate alınmak suretiyle yeniden düzenlenmesine yönelik teknik bir plan revizyonu niteliğinde olduğu, plan ana kararlarını ve ulaşım sisteminin sürekliliğini bozmadığı, kamu yararı ile mülkiyet dengesini gözettiği, planlama sürecine ilişkin teknik ve idari işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

311-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 272 ada 2 nolu parsel ile ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeşilyurt Mahallesi 272 ada 2 nolu parselin yürürlükte bulunan nazım imar planında **Park Alanı**, uygulama imar planında ise park alanı kullanımında kaldığı, hazırlanan plan değişikliği ile park alanının yaklaşık **1.995 m²'lik kısmının "Belediye Hizmet Alanı (Taziye Evi)"** olarak planlandığı, kaldırılan park alanına karşılık ise hizmet etki alanı içerisinde kamu mülkiyetindeki eşdeğer büyüklükte bir alanın **Ağaçlandırılacak Alan** olarak planlandığı görülmüştür. Plan değişikliğinin, bölgede artan nüfusun sosyal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla **Belediyece ihtiyaca binaen resen** hazırlandığı anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin yalnızca **Belediye Hizmet Alanı (Taziye Evi)** kullanımına yönelik olduğu, konut veya ticaret gibi özel kullanımlara yönelik herhangi bir plan kararı içermediği, yapılaşma koşullarının **E=1.20, Yençok=9.50 metre** olarak belirlendiği, buna karşılık plan değişikliği sonucunda **toplam yeşil alan miktarında azalma meydana gelmediği** ve eşdeğer alan ilkesinin korunduğu görülmüştür. Ayrıca plan değişikliğine ilişkin **TOKİ Başkanlığının uygun görüşünün** alındığı ve kamu mülkiyetindeki alanlarda planlama sürecinin kurum görüşleri doğrultusunda yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, sürekliliğini ve bütünlüğünü bozmadığı, sosyal ve teknik altyapı dengesini koruduğu, kaldırılan park alanına karşılık aynı hizmet etki alanı içerisinde eşdeğer büyüklükte yeni yeşil alan ayrıldığı, böylece Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde öngörülen eşdeğer alan şartının sağlandığı değerlendirilmiştir. Yapılan düzenlemenin kamu yararına yönelik teknik ve nesnel gerekçelere dayandığı anlaşılmıştır.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenerek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçesinin nüfusuna uygun müelliflik yeterlilik derecesi kapsamında planlama hizmetini yürüttüğü görülmüştür.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı-Uygulama Yönetmeliği** kapsamında değerlendirildiği, planlama alanının **kamu mülkiyetinde** ve **6306 sayılı Kanun kapsamındaki riskli alan** içerisinde bulunması nedeniyle değer artış payına ilişkin gerekli değerlendirmelerin ilgili mevzuat doğrultusunda yapıldığı ve işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütüldüğü görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı görülmüştür. Ayrıca **3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi** gereğince planın sayısal verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı, **NİP-731110055 ve UİP-731110054** Plan İşlem Numaralarının (PİN) alındığı ve plan paftalarında gösterildiği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; söz konusu 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin, bölgede ihtiyaç duyulan **taziye evi** ihtiyacının karşılanması amacıyla Belediyece resen hazırlandığı, kaldırılan park alanına karşılık eşdeğer yeşil alan ayrılarak sosyal ve teknik altyapı dengesinin korunduğu, planlama sürecinin ilgili kurum görüşleri ve yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

312-Şırnak Belediye Meclisince onaylanan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 452 ada 33 nolu parsel ile ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği dosyası incelenmiştir.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine konu olan Şırnak İli Merkez İlçesi Yeni Mahalle 452 ada 33 nolu parselin yürürlükte bulunan uygulama imar planında **kısmen Bitişik Nizam 6 Kat Ticaret-Konut Alanı, kısmen Ayrık Nizam 4 Kat Konut Alanı ve doğu cephesinde 7 metrelik yaya yolu** olarak planlı olduğu görülmüştür. Hazırlanan plan değişikliği ile mevcut yapılaşma koşulları ve kullanım kararları korunarak, **7 metrelik yaya yolunun batı cephesinde yaklaşık 22 m² büyüklüğünde cep otoparkı** düzenlendiği ve yol geometrisinin mevcut altyapı ile uyumlu hale getirildiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan değerlendirmede; plan değişikliğinin bölgede tamamlanan altyapı çalışmaları sonrasında oluşan fiili durumun plana yansıtılması, 452 ada 33 nolu parselin ifraz işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi ve **kamulaştırmadan arta kalan kısmın kamuya terk edilmesinin sağlanması** amacıyla hazırlandığı görülmüştür. Ayrıca düzenlemeden etkilenen **Türkiye Diyanet Vakfı mülkiyetindeki 452 ada 20 nolu parsel** için gerekli uygun görüşün alındığı, plan değişikliğinin bu doğrultuda **Belediyece kamu yararı gözetilerek resen** yürütüldüğü anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği kapsamında yapılan incelemede; plan değişikliğinin plan ana kararlarını, ulaşım sisteminin sürekliliğini ve plan bütünlüğünü bozmadığı, yol kaydınırlmasında mülkiyet ve mevcut yapılaşma durumunun dikkate alındığı, yapılaşma şartlarında, emsal değerinde ve nüfus yoğunluğunda herhangi bir artış meydana getirmediği değerlendirilmiştir. Yapılan düzenlemenin uygulamada karşılaşılan teknik sorunların giderilmesine yönelik olduğu ve şehircilik ilkeleri ile kamu yararı doğrultusunda hazırlandığı görülmüştür.

Dosyada yapılan incelemede; plan müellifinin **Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik** hükümleri kapsamında gerekli yeterlilik şartlarını taşıdığı, Şırnak Merkez ilçesinin nüfus büyüklüğüne uygun müelliflik yeterlilik derecesi kapsamında planlama hizmetini yürüttüğü değerlendirilmiştir.

Ayrıca plan değişikliğinin **02.11.2025 tarihli ve 33085 sayılı Resmî Gazete'de** yayımlanarak yürürlüğe giren **İmar Planı Değişikliğine Dair Değer Artış Payı Uygulama Yönetmeliği** kapsamında değerlendirildiği, yapılan düzenlemenin yalnızca **ada bazında yol düzenlemesi ve cep otoparkı oluşturulmasına** yönelik olması, yapı ve nüfus yoğunluğunu artırmaması nedeniyle değer artış payı doğurmadığı ve gerekli işlemlerin ilgili mevzuata uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

Yapılan incelemede; plan değişikliğine ilişkin askıya çıkarma, askı süreci ve askıdan indirme işlemlerine ait belgelerin işlem dosyasında bulunduğu, ilan ve kesinleşme süreçlerinin **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği** hükümlerine uygun olarak tamamlandığı, ayrıca **3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8 inci maddesi** gereğince planın sayısal verilerinin **e-Plan Otomasyon Sistemine** aktarıldığı ve Plan İşlem Numarasının (PİN) alınarak plan paftalarında gösterildiği görülmüştür.

Sonuç olarak; söz konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğinin, mevcut yapılaşma koşulları korunarak uygulamada karşılaşılan mülkiyet ve ulaşım sorunlarının giderilmesi, kamuya terk işlemlerinin sağlıklı şekilde gerçekleştirilebilmesi ve yol düzeninin iyileştirilmesi amacıyla hazırlandığı, plan ana kararlarını ve ulaşım bütünlüğünü bozmadığı, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararı bakımından uygun olduğu değerlendirilmiş olup;

Bundan böyle de söz konusu iş ve işlemlerin yukarıda bahsedilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülmesine devam edilmelidir.

Arazi ve Arsa Düzenlemelerine İlişkin İş ve İşlemler:

İmar ve Şehircilik Müdürlüğünce yapılan arazi ve arsa düzenlemelerine ilişkin iş ve işlemler, Şırnak İl Özel İdaresinde görevli Harita Mühendisi İbrahim Halil ŞİREN yardımı ile incelenmiş, tenkit ve tavsiyeler maddelerde belirtilmiştir.

313- Teftişe tabi dönem içerisinde gerçekleştirilen bazı tevhit ve ifraz işlemi dosyalarında Kadastro Müdürlüğünden alınması gereken teknik belgenin eksik olduğu incelenmiştir.

Şırnak Merkez Yeşilyurt Mahallesi 382 ada 17-30 parsellerin tevhit, ifraz, ihdas, yola terk dosyası ve Şırnak Merkez Bahçelievler Mahallesi 301 ada 32 parselin ifraz dosyası örnektir.

Bundan böyle Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmeliğin 8. Maddesinin 1/ç bendi doğrultusunda, ilgili kadastro müdürlüğünden aynı yönetmeliğin 11.maddesine göre alınan onaylı mülkiyet raporu ve eklerinin dosyasında bulunması ihmal edilmemelidir.

314- İncelenen bazı tevhit-ifraz dosyalarında malikin kişisel bilgilerinin (kimlik fotokopisi vb.) eksik olduğu görülmüştür.

2024/134 numaralı Şırnak Merkez Yenimahalle dosyası örnektir.

İleride doğabilecek tereddütlerin önlenmesi, başvuruda bulunan kişinin kimliğinin tevsiki ve işlem dosyalarının denetlenebilirliğinin artırılması amacıyla, tevhit-ifraz başvuru dosyalarında malik veya kanuni temsilcisine ait kimlik belgesi örneğinin (kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat hükümleri gözetilerek) muhafaza edilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

315- Örneklemeye yöntemiyle incelenen tevhit, ifraz, ihdas ve yola terk işlemlerinin, meri imar planındaki ada sınırları ve düzenine uygun olarak tesis edildiği görülmüştür.

2023/202 sayılı Şırnak Merkez Gazipaşa Mahallesi dosyası örnektir.

Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik ve Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği esaslarına göre uygulamalar sürdürülmelidir.

316- Teftişe tabi dönemde 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18.maddesi kapsamında (1) adet parselasyon planının yapıldığı incelenmiş olup, söz konusu işlemin mevcut imar planı ile uyumlu olduğu, her parselin yola cephesi olduğu, kamu alanlarına pay ayrıldığı, Düzenleme Ortaklık Payı olarak yüzde 31,7'lik kesinti uygulandığı, hesap cetvelleri, dağıtım cetvelleri, encümen kararları, askı sürecine ilişkin belgelerin bulunduğu görülmüştür.

Bundan böyle de 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18.maddesi doğrultusunda işlemler hukuka, imar planına ve malikler açısından hakkaniyete uygun şekilde yürütülmeye devam edilmelidir.

317- Örneklemeye yöntemiyle incelenen TUS (Teknik Uygulama Sorumluluğu) dosyalarında Belediyenin 1/5000 ölçekli Nazım ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı için hazırlanan plan notlarının 40.maddesinde belirtilen ön cephe çekme mesafesi ve 30.maddesinde belirtilen arka cephe çekme mesafelerine riayet edildiği görülmüştür.

Gazipaşa Mahallesi 172 ada 6 parsel ve Yeşilyurt Mahallesi 405 ada 92 parsel numaralı dosya örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 7.maddesinin b bendi uyarınca planların bir bütün olduğu dikkate alınarak, bundan böyle de yapılacak düzenleme ve uygulamaların imar mevzuatına aykırı olmamasına özen gösterilmelidir.

Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesi İş ve İşlemleri:

İmar ve Şehircilik Müdürlüğünce verilen yapı ruhsatı ve yapı kullanım izin belgeleri, Şırnak İl Özel İdaresinde görevli İnşaat Mühendisi Mustafa DINLER yardımı ile incelenmiş, tenkit ve tavsiyeler maddelerde belirtilmiştir.

318- Şırnak Belediyesi tarafından teftişe tabi dönem içerisinde düzenlenen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerine ilişkin bilgiler tabloda gösterilmiştir.

	DÜZENLENEN	
YILLAR	YAPI RUHSATI	YAPI KULLANMA İZİN BELGESİ
2021	14	8
2022	62	20
2023	65	22
2024	102	32
2025	47	26
2026	17	13
TOPLAM	307	121

Tablo incelenmesinden anlaşıldığı üzere, Şırnak Belediyesi tarafından teftiş döneminde yapılan işlemlere ait çizelgeye göre (307) adet yapı ruhsatı ve (121) adet yapı kullanma izni (kısmi dahil) belgesinin düzenlendiği görülmüştür.

Teftişe tabi dönemde, örnekleme yöntemiyle incelenen (41) adet yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi dosyasında aşağıda yer alan tespitler yapılmıştır.

319- Örnekleme yoluyla incelenen ruhsat dosyalarının büyük çoğunluğunda statik projeye ek olarak statik hesap raporlarının fiziksel/çıktı olarak bulunmadığı tespit edilmiş ve teftiş sürecinde tamamlanmıştır.

2024-98, 2024-80, 2024-88, 2025-49, 2026-7, 2026-8, 2026-9, 2025-31, 2024-97, 2024-81, 2024-155, 2024-58, 2024-86, 2024-87, 2024-128, 2024-153, 2022-59, 2024-75, 2024-73, 2024-15, 2021-29, 2024-127 numaralı ruhsat dosyaları örnektir.

3194 Sayılı İmar Kanunu Ruhsat alma şartları başlığı 22. Maddesinde;

“Yapı ruhsatıyesi almak için belediye, valilik (...)[26] bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa, ebatlı kroki eklenmesi gereklidir.”

Belediyeler veya valiliklerce (...)[27] ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatıyesi verilir.

Eksik veya yanlış olduğu takdirde; müracaat tarihinden itibaren onbeş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar

giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç onbeş gün içinde yapı ruhsatı verilir.”

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği Maddesini 57.maddesinde: “(6) Statik proje; mimari projeye ve zemin ve temel etüdü raporuna uygun olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat mühendislerince hazırlanan, ölçekleri yapının büyüklüğüne ve özelliğine göre belirlenen, betonarme, yığma, çelik ve benzeri yapıların türlerine göre taşıyıcı sistemlerini gösteren, bodrum kat dâhil olmak üzere bütün kat planları, çatı planları, iskele sistemi ile bunların kesitleri, detayları ve hesaplarıdır.”

Denilmekte olup, ilgili idare tarafından yapı ruhsatı belgelerinde statik hesap raporlarının istenilmesi ihmal edilmemelidir.

320- Örneklemeye yoluyla incelenen ruhsat dosyalarında olması gereken belgelerin bir arada ve düzenli olmadığı (fihrist), onaylı ruhsatların bazılarında yapı denetim ile yapı sahibi arasındaki sözleşmede yapı sahibinin imzasının bulunmadığı, Yapı denetim Kuruluşu tarafından düzenlenmiş proje kontrol formu – yapıya ilişkin bilgi formu ve yapı denetim taahhütnamesi belgelerinin eksik olduğu görülmüştür.

2024-98, 2024-88, 2024-97, 2025-3, 2025-49 numaralı dosyalar örnektir.

4708 sayılı Kanun ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ruhsat dosyalarında olması gereken belgelerin oluşturulacak bir şablon liste uyarınca yapıya ait tüm evrakların tek bir dosya düzeninde arşivlenmesi ve ruhsat üzerinde imza yetkisi bulunan tüm yapı denetim personelin imzalarının eksiksiz olarak tamamlanması ihmal edilmemeli, bundan böyle ilgili idare tarafından ruhsat ve yapı kullanım izin belgelerinde imza eksikliğinin ve belge eksikliğinin olmamasına, dosyaların tertipli ve düzenli olarak tutulmasına hassasiyet gösterilmelidir.

321-Örneklemeye yoluyla incelenen bazı ruhsat dosyalarında Fenni mesul taahhütnamelerinin bulunmadığı, ayrıca imza eksikliklerinin olduğu dosyaların bulunduğu incelenmiştir.

2024-53, 2024-52, 2024-09 numaralı dosyalar örnektir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği **Fenni mesuliyet başlığı 68. Maddesinde;** “(1) Fenni mesuliyet hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgililerin sicillerinin tutulmasına dair esaslar aşağıda belirlenmiştir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

(2) Fenni mesuller, 57 nci maddede belirtilen esaslara göre düzenlenen ruhsat eki projelerin uygulanmasının denetimi için mal sahibi veya vekili tarafından belirlenir ve ilgili idareye karşı görevli ve sorumludurlar.

(3) Proje ile ilgili sorumluluk; proje müellifine ait olmak üzere yapının fenni mesuliyeti, konusu, ilgisi ve yapım aşamasına göre mimar, inşaat, makina ve elektrik mühendisleri tarafından ayrı ayrı yürütülür.

(4) Proje ile ilgili sorumluluğu bulunanların faaliyetleri Ek-2, Ek-4, Ek-5, Ek-6 ve Ek-7'de yer alan formlar kullanılarak kayıt altına alınır. Ayrıca idare varsa ek projelerin fenni mesuliyetini, konusuna göre ilgili meslek adamlarının üstlenmesini ister.

(5) Fenni mesuller unvanına ve eğitimine göre, yapının kanuna, plana, ilgili yönetmeliklere ve diğer mevzuat hükümlerine, fen, sanat, sağlık kurallarına, ruhsat eki projelerine, TSE standartlarına, teknik şartnamelere uygun yapıp yapılmadığını denetleyeceğine dair Ek-1'de yer alan taahhütnameyi ilgili idareye vermek zorundadır."

Hükmü doğrultusunda iş ve işlemlerin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

322- Örneklemeye yöntemiyle incelenen yapı ruhsatı dosyalarında, yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında düzenlenmesi gereken inşaat yapım sözleşmelerinin Bakanlıkça belirlenen matbu örneğe uygun olarak düzenlenmesi, taraflarca imzalanması ve ruhsat başvuru dosyasında muhafaza edilmesi gerektiği halde bu hususa gerekli özenin gösterilmediği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda;

Bazı yapı ruhsatı dosyalarında, yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında düzenlenen inşaat yapım sözleşmelerinde yapı sahibi ve yapı müteahhidi firma unvanlarına ilişkin bilgilerin sehven hatalı yazıldığı,

Bazı dosyalarda, yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında düzenlenmiş inşaat yapım sözleşmesinin hiç bulunmadığı,

Bazı dosyalarda ise yapı müteahhidine ait firma bilgileri ile müteahhit yetki belgesinin ruhsat başvuru dosyasına ibraz edilmediği tespit edilmiştir ve teftiş sürecinde bahse konu eksiklikler giderilmiştir.

2022-11, 2024-100, 2024-98, 2024-97, 2025-49, 2024-73 numaralı ruhsat dosyaları örnektir.

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca yapı ruhsatı başvurularında mevzuatınca öngörülen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak ilgili idareye sunulması gerekmektedir.

Ayrıca, Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik'in 5'inci maddesinin beşinci fıkrasında; **"Yapı müteahhidi, yapı sahibi ile yapım sözleşmesi yapmakla yükümlüdür. Yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhidi olma koşullarını taşıdığı hallerde, başka bir yapı müteahhidi ile sözleşme şartı aranmaz."** hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Yönetmelik hükümleri uyarınca yapı müteahhitlerinin faaliyetlerini yetki belgesi numarası ile yürütmeleri zorunlu olup, yapı müteahhidine ilişkin kayıt ve yetki bilgilerinin yapı ruhsatı sürecinde doğrulanması gerekmektedir.

Bu itibarla, yapı ruhsatı düzenlenmeden önce başvuru dosyasında yer alan inşaat yapım sözleşmesinin usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğinin, sözleşme taraflarına ilişkin bilgilerin doğruluğunun ve yapı müteahhidinin yetki belgesi bilgilerinin idarece titizlikle kontrol edilmesi; eksik veya hatalı belgeler tamamlatılmadan yapı ruhsatı düzenlenmemesi hususuna hassasiyet gösterilmelidir.

323- Örneklemeye yöntemiyle incelenen yapı ruhsatı dosyalarında, proje müelliflerine ve şantiye şeflerine ilişkin belgelerin tam ve usulüne uygun şekilde dosyada muhafaza edilmediği tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede; birçok yapı ruhsatı dosyasında proje müelliflerine ait taahhütnamelerin bulunmasına rağmen, proje müelliflerinin mesleki yetkilerini ve kimlik bilgilerini tevsik eden belgelerin dosyada yer almadığı görülmüştür. Bu kapsamda bazı dosyalarda proje müelliflerine ait meslek odası kayıt/üyelik belgeleri, serbest meslek faaliyetine ilişkin belgeler ile kimlik belgesi örneklerinin bulunmadığı tespit edilmiştir, teftiş sürecinde tamamlanmıştır.

2022-11, 2024-70, 2024-100, 2024-52, 2024-09, 2024-98, 2024-80, 2024-88, 2025-49, 2026-7, 2026-8, 2026-9, 2025-31, 2024-97, 2024-81, 2024-155, 2024-58, 2024-86, 2024-87, 2024-128, 2024-153, 2022-59, 2024-75, 2024-73, 2024-15, 2021-29, 2024-127 numaralı ruhsat dosyaları örnektir

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin Yapı projeleri başlığı 57. maddesi 18. fıkrasında **"Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve**

mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerekir." ve 57. maddesi 20. fıkrasında "İdare yapı ruhsatı düzenleme aşamasında her proje için, proje müelliflerinden, fenni mesullerden ve fen adamlarından, şantiye şefleri ile yapı müteahhütlerinden mevzuata aykırı uygulama sebebiyle süreli veya süresiz olarak mesleki faaliyet haklarının kısıtlı olmadığına ilişkin Ek-1 ve Ek-8'de yer alan sicil durum taahhütnamesini ister."

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca, yapı ruhsatı başvurularında mevzuatınca öngörülen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak ilgili idareye sunulması zorunludur.

Bunun yanında, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri uyarınca yapı ruhsatına esas projelerin, ilgili meslek mensuplarınca hazırlanması ve proje müelliflerinin mesleki yetki ve sorumluluklarının idarece doğrulanması gerekmektedir. Bu doğrulamanın sağlıklı şekilde yapılabilmesi için proje müelliflerine ilişkin bilgi ve belgelerin ruhsat dosyasında bulunması önem arz etmektedir.

Bu itibarla, yapı ruhsatı başvurularında proje müelliflerine ait belgelerin tam olup olmadığının başvuru aşamasında titizlikle kontrol edilmesi, proje müellifinin kimliği ve mesleki yetkisinin doğrulanmasına esas belgeler tamamlanmadan ruhsat işlemlerinin sonuçlandırılmaması, ilgili idare tarafından yapı ruhsat dosyalarında bulunması gereken teknik personel evrakları tam olması suretiyle iş ve işlemlerin tesis edilmesi ihmal edilmemelidir.

324- Örneklemeye yöntemiyle incelenen yapı ruhsatı dosyalarında yapılan incelemede, harita teknik uygulama sorumluluğuna ilişkin bilgi ve belgelerin bazı dosyalarda eksik olduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda;

Bazı yapı ruhsatı dosyalarında harita teknik uygulama sorumluluğuna (TUS) ilişkin dosyanın bulunmadığı,

Bazı dosyalarda teknik uygulama sorumluluğuna ilişkin dosya bulunmakla birlikte, yapı sahibi ile teknik uygulama sorumlusu arasında düzenlenen hizmet sözleşmesinin dosyada yer almadığı,

Bazı dosyalarda ise teknik uygulama sorumlusuna ait bilgi ve belgelerin eksik olduğu incelenmiştir.

2024-75, 2024-100, 2024-81, 2024-88, 2024-98, 2024-70 numaralı dosyalar örnektir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 22'nci maddesi uyarınca, yapı ruhsatı başvurularında ilgili mevzuatınca öngörülen proje, bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak ilgili idareye sunulması zorunludur.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği uyarınca da yapı ruhsatı düzenlenebilmesi için ruhsat dosyasının ilgili mevzuatta öngörülen proje ve belgeleri ihtiva etmesi, idarece bu belgelerin usulüne uygunluk yönünden incelenmesi ve eksiklik bulunması hâlinde tamamlanması gerekmektedir.

Harita mühendisliği hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ise **Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği** ile ilgili diğer teknik mevzuatta düzenlenmiş olup, yapı aplikasyonu ve teknik uygulama sorumluluğuna ilişkin işlemlerin yetkili harita ve kadastro mühendislerince yürütülmesi ve buna ilişkin belgelerin düzenlenmesi öngörülmektedir.

Bu itibarla, yapı ruhsatı düzenlenmeden önce harita teknik uygulama sorumluluğuna ilişkin bilgi ve belgelerin tam olup olmadığının ilgili idarece titizlikle kontrol edilmesi; eksik veya usulüne uygun düzenlenmemiş belgelerin tamamlanmadan ruhsat işlemlerinin sonuçlandırılmaması gerektiği bilinmelidir.

325- Örnekleme yöntemiyle incelenen yapı kullanma izin belgesi (iskân) dosyalarının mevzuat kapsamında bulunması gereken bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz içerdiği, gerekli teknik ve idari kontrollerin yapılarak yapı kullanma izin belgelerinin düzenlendiği tespit edilmiştir.

Yapı kullanma izin belgelerinin düzenlenmesine ilişkin iş ve işlemlerin, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü; yapı ruhsatı ve eki projelerine uygunluğun denetlendiği, gerekli teknik rapor, tutanak ve diğer belgelerin dosyalarında eksiksiz olarak muhafaza edildiği anlaşılmıştır.

2025-05, 2025-07, 2025-17, 2025-10, 2025-11, 2025-25, 2025-09, 2024-35, 2024-05, 2024-37, 2024-28, 2024-07 numaralı dosyalar örnektir.

Bu kapsamda, yapı kullanma izin belgesi düzenlenmesine esas tüm bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak dosyalanması, dosya bütünlüğünün korunması ve iş ve işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yürütülmesine hassasiyet gösterilmelidir.

Kaçak ve Ruhsata Aykırı Yapılaşmalar:

326- Kaçak veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak; Belediye İmar Müdürlüğü bünyesinde **"Kaçak Yapı Tespit Ve Denetim Komisyonu"** oluşturulmadığı ancak (2)

personelin kaçak yapıların tespiti ve durdurulması için görevlendirmesinin yapıldığı, tefiş tabi dönem içerisinde, (2) adet kaçak ve ruhsata aykırı yapı tespit edildiği, bu yapıların (1) tanesi yasal süresi içerisinde gerekli iş ve işlemleri yapmak suretiyle yapı ruhsatını aldığı, diğer yapının Belediye Encümeni tarafından yıkım ve idari para cezası uygulaması kararının alındığı, ayrıca Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, yıkım kararı için Fen İşleri Müdürlüğüne resmi yazı yazıldığı, idari para cezasının tahsili için gerekli yazışmalarının yapıldığı incelenmiştir.

3194 Sayılı İmar Kanununda **Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak başlanan yapılar başlığı 32.maddeinde;** “Bu Kanun hükümlerine göre; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) ^[35] tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma müttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur. (Ek cümleler:14/2/2020-7221/10 md.) Yapının imar mevzuatına aykırı olduğuna dair bilgi, tapu kayıtlarının beyanlar hanesine kaydedilmek üzere ilgili idaresince tapu dairesine en geç yedi gün içinde yazılı olarak bildirilir. Aykırılığın giderildiğine dair ilgili idaresince tapu dairesine bildirim yapılmadan beyanlar hanesindeki kayıt kaldırılamaz. ^[36]

Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. (Değişik cümle:14/2/2020-7221/10 md.) Bu tebligatın bir nüshası muhtara bırakılır, bir nüshası da Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilir.

Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister.

Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir.

Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir. (Ek cümleler:14/2/2020-7221/10 md.) Yapı tatil tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren bir ay içinde yapı sahibi tarafından yapının ruhsata uygun hale getirilmediğinin veya ruhsat alınmadığının ilgili idaresince tespit edilmesine rağmen iki ay içinde hakkında yıkım kararı alınmayan yapılar ile hakkında yıkım kararı alınmış

olmasına rağmen altı ay içinde ilgili idaresince yıkılmayan yapılar, yıkım maliyetleri döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanmak üzere Bakanlıkça yıkılabilir veya yıktırılabilir. Yıkım maliyetleri %100 fazlası ile ilgili idaresinden tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilememesi halinde ilgili idarenin 5779 sayılı Kanun gereğince aktarılan paylarından kesilerek tahsil olunur. Tahsil olunan tutarlar, Bakanlığın döner sermaye işletmesi hesabına gelir olarak kaydedilir.

(Ek fıkra:29/11/2018-7153/15 md.) İdare tarafından ruhsata bağlanamayacağı veya aykırılıkların giderilemeyeceği tespit edilen yapıların ruhsatı üçüncü fıkra düzenlenene bir aylık süre beklenmeden iptal edilir ve mevzuata aykırı imalatlar hakkında beşinci fıkra hükümleri uygulanır." Hükümü doğrultusunda iş ve işlemlerin yapılması sağlanmalı, kaçak yapılar ile ilgili gerekli yıkım işlemlerinin Belediye Başkanlığınca gecikmesizin yerine getirilmesi, aksi durumun hukuki sorumluluk doğuracağı bilinmelidir.

Yıkılacak derecede tehlikeli ve metruk yapılar:

327- Yıkılacak derecede tehlikeli ve metruk yapılar için Şırnak Valiliği tarafından 12.03.2025 tarihli olur ile Metruk Bina Tespit Komisyonunun kurulduğu, (1) asil ve (1) yedek olmak üzere Şırnak Belediyesince komisyona üye verildiği, bu yapılarla ilgili tüm tespit ve işlemlerin komisyon marifetiyle yürütüldüğü, bu kapsamda Şırnak il merkezinde (14) adet metruk yapının tespit edildiği, bu yapılardan (4) adedinin yıkıldığı, (1) adedinin iyileştirme suretiyle metrukluktan çıkarıldığı, kalan (9) yapının yıkımına yönelik iş ve işlemlerinin devam ettiği incelenmiştir.

3194 Sayılı İmar Kanunu Madde 39 - "(Değişik fıkra:4/7/2019-7181/12 md.) Genel güvenlik ve asayiş bakımından tehlike arz ettiği valilikçe tespit edilen metruk yapılar ile bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerinin adrese dayalı nüfus kayıt sistemindeki adreslerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe üç gün içinde tebligat yapılır. Yapı sahibine bu şekilde tebligat yapılamaması hâlinde bu durum tebligat yapan idarenin internet sayfasında 30 gün süre ile ilan edilir ve tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıta tespit edilir. Malik dışında binada ikamet amacıyla oturanlara da ayrıca tahliye için tebligat yapılır.

(Değişik fıkra:4/7/2019-7181/12 md.) Tebligatı veya ilanı müteakip 30 günü geçmemek üzere ilgili idarece belirlenen süre içinde yapı sahibi tarafından tehlikeli

durumun ortadan kaldırılmaması hâlinde, tehlikenin giderilmesi veya yıkım işleri belediye veya valilikçe yapılır ve masrafı % 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir.

Alakalının fakruhali tevsik olunursa masraf belediye veya valilikçe bütçesinden karşılanır. Tehlike durumu o yapı ve civarının boşaltılmasını icap ettiriyorsa mahkeme kararına lüzum kalmaksızın zabıta marifetiyle derhal tahliye ettirilir. " denilmektedir.

Tehlikeli yapılara ait işlemlerin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39.maddesi çerçevesinde yürütülmesi, yıkım süreci devam eden (9) yapının gecikmeksizin metrukluğunun giderilmesi ya da yıkımının gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

328- Mekânsal adres kayıt sistemi (MAKS) iş ve işlemlerinin yürütülmesi sürecinde; İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün sorumluluğun, yapı ruhsatına esas bilgi ve belgeler tamamlandıktan sonra Emlak ve İstimlak Müdürlüğü bünyesinde bulunan Numarataj birimi ile MAKS sistemi üzerinde gerekli mutabakat sağlandıktan yapı ruhsatı düzenleme ve onay kodu verilmesi işlemlerinin yapılması olduğu, gerekli mutabakat sağlanmadan yapı ruhsatı verilmediği incelenmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 54, 55, 56 ve 57. maddeleri doğrultusunda iş ve işlemler sürdürülmelidir.

XVI-EMLAK VE İSTİMLAK MÜDÜRLÜĞÜ:

329- Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün, Emlak Birimi ve Numarataj Birimi olmak üzere iki alt birimden oluştuğu, (1) Şube Müdürü, (1) İşçi ve (2) V.H.K.İ. olmak üzere (4) personel ile iş ve işlemlerini yürüttüğü, personel sayısının hizmet gerekleri açısından yeterli olmadığı, en az (1) personel ile takviye edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Kapsamındaki İhaleler:

330-2886 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihale iş ve işlemlerinin teftişinde Müfettişliğime yardımcı olmak üzere Şırnak Valiliği tarafından görevlendirilen İl Özel İdaresi personeli Ömer UMDU yardımıyla ihale iş ve işlemleri incelenmiş, tenkit ve tavsiyeler maddelerde belirtilmiştir.

331- Teftişe tabi dönemde Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce (52) adet kiralama ihalesinin yapıldığı, (59) adet hisseli doğrudan satış işleminin yapıldığı, arsa satış işleminin ise bulunmadığı incelenmiştir.

332- Teftişe tabi dönem içerisinde yapılan kiralama ihalelerinin tamamının Açık Teklif Usulü ile yapıldığı incelenmiştir.

Bundan böyle de, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 35. maddesinde belirtilen ihale usullerine uygun olarak, ihale iş ve işlemlerinin yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

333- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan ihalelerde; ihale sürecinin Belediye Encümeni kararı ile başlatıldığı, İhale Onay Belgesi'nin düzenlendiği ve İhale Komisyonu tarafından alınan ihale kararlarının onaylandığı incelenmiştir.

Bundan böyle de 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale yapılırken, söz konusu Kanunun 11. ve 31.maddeleri gereğince; İhale Onay Belgesinin düzenlenmesi ve İhale Komisyonu tarafından alınan ihale kararlarının onaylanması ihmal edilmemelidir.

334- İncelenen dosyalarda genellikle 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 15.maddesi gereğince ihale işlem dosyasının düzenlenmediği ve istenilen bilgi ve belgelerin işlem dosyasında düzenli bulunmadığı incelenmiştir.

03.10.2023 tarihli dükkân ve ofis kiralama ihale işlem dosyası ve 28.11.2023 tarihli dükkân kiralama ihale işlem dosyası örnektir.

Bundan böyle 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 15.maddesi gereğince ihale işlem dosyası düzenlenmesi ve gerekli belgelerin bu dosyada muhafaza edilmesine özen gösterilmelidir.

335- Taşınmaz malların kiralanmasına ilişkin ihalelerde taşınmazın tahmini bedelini tespit etmek amacıyla emlakçılardan fiyat araştırması yapıldığı, Ticaret ve Sanayi Odasından görüş alındığı, bu araştırma sonucunda taşınmazın bedelinin Belediye Encümeni tarafından belirlendiği ve tahmin edilen bedelin bir hesap tutanağında gösterildiği incelenmiştir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 9.maddesinin ilk fıkrasında; "*Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret ve sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.*" hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle de 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 9.maddesi gereğince işlemler sürdürülmelidir.

336- Teftişe tabi dönemde yapılan yönelik bazı taşınmaz kiralama ihalelerinde birden çok yapılan ihalenin tek bir dosyada muhafaza edildiği incelenmiştir.

13.02.2023 tarihli Şırnak Otogarı Gişe+Ofis ve Dükkân ihale dosyası örnektir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 15. Maddesi "*İhale suretiyle yapılacak işler için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, varsa tahmin edilen bedele ilişkin hesap tutanağı, şartname ve ekleri, gerekli projeler, ilana ilişkin belge ve gazete nüshaları, sözleşme tasarısı ile saklanması yarar görülen diğer belgeler bulunur.*" hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 15. Madde gereğince her bir taşınmaz için ayrı bir ihale onay süreci yürütülmesi sağlanmalıdır.

337- Teftişe tabi dönemde yapılan kiralama ihalelerinde toplu onay belgesi oluşturulduğu incelenmiştir. Taşınmazların kiralanmasına esas ihale yönteminin ihale onay belgesi, ihale şartnamesi ve ilan metninde açıkça belirtildiği, ancak bazı ihalelerde aynı gün kiralama ihalesi yapılacak tüm taşınmazlar için tek onay alındığı ve bu onaylarda bütün taşınmaz malların ihale saatlerinin aynı gösterildiği incelenmiştir. Birden fazla ihale komisyonu oluşturulamayacağından tüm ihalelerinin aynı saatte yapılması mümkün değildir.

03.10.2023 tarihli dükkân kiralama ihalesi dosyası örnektir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 11.maddesinde "*İhalesi yapılacak her iş için bir onay belgesi hazırlanır.*" hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 11.maddesi gereğince her bir taşınmaz için ayrı onay belgesi düzenlenmesi sağlanmalıdır.

338- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 7.maddesine göre düzenlenmesi gereken şartname eklerinin düzenlendiği ve ilanlarda belirtildiği şekilde istekli müşterilere verildiği incelenmiştir.

Şartname ve eklerinin Kanuna uygun şekilde düzenlenmesine ve isteklilere ilanda belirtilen şartlarda verilmesine devam edilmelidir.

339- Örneklem yöntemiyle incelenen ihale ilan metinlerinde her bir taşınmaz için ihale saatinin belirtilmediği, ihale metninin bu konuda açıklayıcı olmadığı görülmüştür.

12.08.2024 tarihli Acar İş Merkezindeki belediyeye ait 37-38-70 numaralı taşınmazlara ilişkin ihale örnektir.

2886 Devlet İhale Kanunu 18. Madde C fıkrası gereğince *"ihalenin nerede, hangi tarih ve saatte ve hangi usulle yapılacağı ihale ilanında bulunması zorunludur."* hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu 18. Madde c fıkrası gereğince bütün ihale ilanlarında her taşınmaz için ihale saati belirtilmesi sağlanmalıdır.

340- İncelenen dosyalarda 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde yapılan bütün kiralama ve satış ihalelerinde kamu ihalelerine katılım yasağının olup olmadığına dair sorgu yapıldığı görülmüştür.

2886 Devlet İhale Kanunu 6. Maddesi 2. Fıkrasında *"Kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ihaleye katılamaz"* hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle de 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu 6. Madde 2. Fıkrası gereğince ihaleye girecek kişilerin "EKAP" sistemi üzerinden yasaklı sorgulamasının yapılması sürdürülmelidir.

341- Kiralamaya ilişkin incelenen bazı dosyalarda ihale sonuçlarının yasal süresi içerisinde ihale yapılana geç bildirildiği incelenmiştir.

14.11.2023 tarihinde yapılan Billboard Kiralama İşi İhalesi örnektir.

2886 sayılı Kanunun 32.maddesi; *"İta amirince onaylanan ihale kararları, onaylandığı günden itibaren en geç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılana veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır."* şeklinde düzenlenme doğrultusunda ihale sonucunun süresi içinde ihale yapılana bildirilmesi ihmal edilmemelidir.

342- Kiralama ihalelerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 25. ve 54. maddesi gereğince, isteklilerden ihale konusu olan işin tahmin edilen bedelinin %3'ü oranında geçici teminat alındığı, müşterilerden ihale bedelinin %6'sı oranında kesin teminat alındığı incelenmiştir.

Bundan böyle de geçici ve kesin teminat alınmasına ilişkin iş ve işlemlerin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 25'inci, 26'ncı ve 54.maddelerine uygun olarak yürütülmesine devam edilmelidir.

343- Kiralama işlemlerinde; kira sözleşmesinin kiracı ile idare tarafından imzalandığı ancak bu belgenin noter tasdikinin olmadığı incelenmiştir.

Uygulama geneldir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 57. Maddesi " Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır" hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre sözleşmenin yapılmasında müteahhit ve müşterinin görev ve sorumluluğunu düzenleyen 57.maddesi gereğince, taraflarca imzalanan kira sözleşmesinin müteahhit veya müşteri tarafından notere tescili sağlanmalıdır.

344- Açık teklif usulü ile yapılan ihalelerde tekliflerin, sözlü veya yazılı son teklifler alındıktan sonra, ihalenin 2886 sayılı Kanunun 41.maddesinde belirtilen hükümlere uygun olarak karara bağlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 41'inci ve 48.maddeleri gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

345- İncelenen kiralama dosyalarında kiralanan taşınmazların sözleşmesinin yapıldığı ve yer teslim tutanaklarının oluşturulduğu görülmüştür.

300 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinin XIII. Maddesi "Sözleşme Düzenlenmesi ve Yer Teslimi" başlıklı maddesi " Noterlikçe tescil edilen sözleşmenin idareye tesliminden itibaren 15 gün içerisinde idare, taşınmazı müşteriye mahallinde Tanzim edilecek tutanakla şartnamede belirtilen sınır ve evsafa göre teslim eder. Tutanakta, taşınmaz bina ise müstemilatı, değilse üzerindeki muhdesat ve dikili şeyler değerleri itibariyle gösterilir, teslim tutanağı ile ilgili memur ve kiracı tarafından imzalanır. Kira süresi, mahallinde yapılan yer teslimi tarihinde başlar, " hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle de kiralama işlemlerinde 300 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinin XIII. Maddesi gereğince yapılan kiralama işlemlerinde sözleşme imzalandıktan sonra yer teslim tutanağı oluşturularak sorumlu memur ve kiracı tarafından imzalanarak taşınmazın teslim edilmesi sağlanmalıdır.

346- Teftişe tabi dönemde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılan bütün ihalelerde muhammen bedel belirlendiği ve bu muhammen bedellerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu 45. Maddesine göre açık teklif usulüyle yapıldığı, açık teklif usulü limitlerine riayet edildiği incelenmiştir.

2886 Devlet İhale Kanunu'nun 45. Maddesi *" Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile tespit edilecek tutarı geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir "* hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle de 2886 Devlet İhale Kanunu'nun 45 ve 36.maddesi hükümlerine göre parasal limitler dahilinde açık teklif ve kapalı teklif usullerinin tespit edilmesine özen gösterilmelidir.

347- İncelenen dosyalarda ihaleyi alan kişi ya da firmaya yönelik sözleşme davet yazısına rağmen belirtilen süre içerisinde sözleşme imzalayan kişi ya da firmalardan alınan geçici teminatların irat kaydedilip, ilgililer hakkında ihaleden yasaklama kararı verildiği görülmüştür.

13.02.2023 tarihli Şırnak Otogarında belediyeye ait 14 numaralı gişe ve 24 numaralı ofisin kiralama ihalesi örnektir.

2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 57.maddesi hükümlerine işlemler sürdürülmelidir.

348- İncelenen dosyalarda genel olarak ihaleye çıkıldığına dair gazete ilanlarının bulunmadığı görülmüştür.

Bundan böyle 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 17. Maddesi doğrultusunda yerel gazete ve internet haber sitesinde ilan verilerek ihaleye çıkılması ihmal edilmemelidir.

349- Taşınmazlara ilişkin envanter bilgilerinin dosyalaması ve arşivlemenin düzenli olduğu incelenmiştir.

Milli Emlak Müdürlüğü 13/09/2006 tarihli Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliği 5. Madde 1. Fıkrası *" Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar (Ek ibare: R.G-19/06/2014-29035) ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır."* hükmü yer almaktadır.

Envanter kayıtları dosyalarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliği 5. Madde 1. Fıkrası gereğince düzenli tutulmasına özen gösterilmelidir.

350- Teftişe tabi dönem içerisinde taşınmazlara ait taşınmaz icmal tablosunda (tam mülkiyet ve hisseli) Şırnak Belediyesine ait tam ve hisseli toplamda (180) adet taşınmazın olduğu, icmal tablosunun güncellendiği, taşınmazlara ait ada parsel bilgilerinin girilmiş olup, mahalle/köy bilgilerinin yer aldığı incelenmiştir.

Milli Emlak Müdürlüğü 13/09/2006 tarihli Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliği 7. Madde “ *Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.* ” hükmü yer almaktadır.

Bundan böyle; taşınmazlara ait icmal kayıtlarındaki bilgilerin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliği 7. Maddesine göre Mali Hizmetler Birimine gönderilmesi ihmal edilmemelidir.

Kamulaştırma İş ve İşlemleri:

351- Teftişe tabi dönem içerisinde Şırnak Belediyesi adına (1) adet kamulaştırma işlemi yapıldığı görülmüş olup, dosya üzerinde yapılan incelemede Müfettişliğimce 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’na aykırı bir uygulamaya rastlanılmamıştır.

Bundan böyle de Belediye tarafından kamulaştırma işlemi olması halinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine uyulması ihmal edilmemelidir.

Mekânsal Adres Kavıt Sistemine İlişkin İş ve İşlemler:

352- Şırnak Belediyesi sınırları içerisindeki tüm mahallerde numarataj verilme işleminin tamamlanmış olduğu, ihtiyaç hasıl oldukça güncellemelerinin yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu’nun 49. Maddesinin 1. fıkrasında; “*İl özel idaresi ve belediyeler sorumluluk alanlarındaki adres bileşenlerini adres standardına uygun olarak tanımlayıp bunlara değiştirilemeyecek sabit tanıtim numarası vererek mahallindeki bütün adresleri kapsayacak şekilde adres bilgilerini oluşturmakla yükümlüdür. Herhangi bir*

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği
Sayfa (194)
sebeple sabit tanıtım numarası dışında adres bileşenlerinde yapılan değişiklikler de il özel idaresi ve belediyelerce takip edilerek ulusal adres veri tabanına işlenir.”

Hükmüne uygun olarak numarataj verme işleminin devamı sağlanmalıdır.

XVII-DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ:

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Kapsamındaki İhaleler:

353- İhale iş ve işlemlerinin teftişinde Mufettişliğime yardımcı olmak üzere Şırnak Valiliği tarafından görevlendirilen Şırnak İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği personeli Şef Muhittin ÖZER'in yardımıyla ihale iş ve işlemleri incelenmiştir.

Belediye tarafından yapılan ihale işlerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2021-2025 Yılları Genel İhale İcmali			
Madde	Yıl	Adet	Tutar (TL)
4734/19	2021	20	22.356.775,00
	2022	23	45.652.876,00
	2023	23	78.132.946,00
	2024	20	77.897.700,00
	2025	31	329.634.624,00
4734/21-a-b-c-f	2021	14	4.946.297,00
	2022	14	5.731.796,00
	2023	22	39.310.526,00
	2024	16	28.563.794,00
	2025	17	28.255.620

Teftişe tabi dönem içerisinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19.maddesine göre açık ihale usulü ile toplam (117) ihalenin gerçekleştirildiği, 21.maddenin a-b-c-f bentlerinde belirtilen yöntemleriyle ise (83) ihale yapıldığı incelenmiştir.

354- Örneklem yöntemiyle incelenen dosyalarda ihale komisyon kararlarının mevzuatın ön gördüğü sürelerde ihale yetkilisinin onayına sunulduğu incelenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 40. Maddesinde; *"İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder."* hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Kanunu'nun 40. Maddesindeki düzenleme çerçevesinde ihale komisyon kararının alınması ve alınan komisyon kararının belirtilen süreleri aşmayacak şekilde ihale yetkilisinin onayına sunulması bundan böyle de ihmal edilmemelidir.

355- Örneklem yöntemiyle incelenen dosyalarda kesinleşen ihale kararlarının ve sözleşmeye davet yazılarının genel olarak itiraz sürelerinin beklenmesine riayet edilerek yazıldığı incelenmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 41.maddesinin 3.fıkrasında; *"İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21.maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz."* ve 42.maddesinin 1.fıkrasındaki; *"41.maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir."* Hükmü doğrultusunda işlemler sürdürülmelidir.

356- Örneklem yöntemi ile yapılan ihale dosyaları incelemesinde; idare tarafından sözleşme öncesi yükleniciden sunulması istenilen belgelerin ihale dosyalarında bulunduğu; Teknik Şartname, Yaklaşık Maliyet dosyası, İdari Şartname, Sözleşme, Üç Aşamalı Yasaklılık Teyit (İhale tarihi yapılan yasaklılık teyit, Kesinleşen İhale Kararı sonrası yasaklılık teyit, Sözleşme Öncesi yasaklılık teyit) gerekliliklerine riayet edildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri ile Kamu İhale Genel Tebliği'nin yasaklılık teyidine ilişkin düzenlemeleri uyarınca iş ve işlemler sürdürülmelidir.

357- Örneklem yöntemiyle yapılan ihale dosyaları incelemesinde; ihale üzerinde kalan isteklilerden, sözleşme imzalanmadan önce sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığına ilişkin belge ile kesinleşmiş vergi borcu bulunmadığına ilişkin belgelerin alındığı ve gerekli kontrollerin yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10 uncu maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca, isteklilerin ihale tarihi itibarıyla kesilmiş vergi borcu ve sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması hususunun kontrol edilmesi sürdürülmelidir.

358- Örneklem yöntemiyle yapılan ihale dosyaları incelemesinde; idarenin, ihale süreçlerinde yükleniciler tarafından yatırılması gereken vergi, resim ve harçların takibi konusunda gerekli hassasiyeti gösterdiği görülmüştür. İncelenen ihale dosyalarında; sözleşme bedeli üzerinden hesaplanan sözleşme damga vergisinin (binde 9,48), ihale kararına ilişkin damga vergisinin (binde 5,69) ve Kamu İhale Kurumu payının (onbinde 5) yatırılmadığına ilişkin herhangi bir eksikliğe rastlanılmamıştır.

Söz konusu uygulamanın; 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesi ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda devamı sağlanmalıdır.

359- Örneklem yöntemiyle yapılan ihale dosyaları incelemesinde; 2021/377272 İhale Kayıt Numaralı ihaleye ilişkin İdari Şartname 'de, isteklilerin sunması gereken iş deneyim belgelerine yönelik benzer iş tanımının *A grubu iş deneyim belgesi* şeklinde genel olarak belirlendiği, ancak işin niteliği, kapsamı ve teknik özelliklerini ortaya koyacak şekilde alt ayrıntılara yeterince yer verilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5 inci maddesinde yer alan temel ilkeler doğrultusunda; rekabet, eşit muamele ve ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ilkelerinin sağlanabilmesi amacıyla, İdari Şartname 'de düzenlenecek benzer iş tanımlarının ihale konusu işin özellikleri dikkate alınarak açık, anlaşılır ve istekliler arasında tereddüt oluşturmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, sonraki ihalelerde benzer iş tanımlarının, ihale konusu işin özellikleri ile uyumlu olacak şekilde daha ayrıntılı ve belirleyici kriterler içerecek biçimde hazırlanması hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi tavsiyeye değer görülmüştür.

360- Örneklem yöntemiyle yapılan ihale dosyaları incelemesinde; 2022/203359 İhale Kayıt Numaralı ihaleye ilişkin yaklaşık maliyet cetvelinin harcama yetkilisi tarafından onaylanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 9 uncu maddesi ile Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği / Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği / Yapım İşleri

İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin yaklaşık maliyete ilişkin hükümleri uyarınca, yaklaşık maliyetin hazırlanması, hesaplanması ve ihale onay belgesine eklenerek yetkililerce onaylanması gerekmektedir.

Bu kapsamda, ihale süreçlerinde yaklaşık maliyet cetvellerinin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanması ve harcama yetkilisi tarafından onaylanmasının sağlanması hususunda gerekli hassasiyet gösterilmelidir.

4734 Sayılı Kanun Kapsamındaki Yapım İşleri:

361- Şırnak Belediyesinde yapılan yapım işi ihalelerine yönelik bilgiler tabloda gösterilmiştir.

İhale Kayıt numarası	İhale adı	İhale tarihi	İhale türü
2021/642037	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 1500 m Parke Duvar, 50 m İstinat Duvarı ve 1000 m ² Parke Taşı Yapım işi	2021	Yapım
2021/624010	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde Kanalizasyon Hattı Döşeme Yapım işi	2021	Yapım
2021/449842	5000 m ³ Taş Duvar ve 22500 m ² Parke Yol Yapım işi Kapsamında 1500 m Taş Duvar Yapım işi	2021	Yapım
2021/449597	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 10 Adet Açık 1 Adet Kapalı Halı Saha Yapım işi	2021	Yapım
2021/377272	Sanat Sokağı Bazalt Taşı Döşeme Yapım işi	2021	Yapım
2021/264885	Belediyemiz Bünyesinde Bulunan 10 Adet içme Suyu Depolarının Bakım- Onarım Yapım işi	2021	Yapım
2021/228423	Hanımlar Lokali Yapım işi	2021	Yapım
2021/172048	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 5000 m ³ Taş Duvar ve 22,500 m ² Parke T m ³ Taş Duvar ve 22,500 m ² Parke Taşı Yapım işi	2021	Yapım
2021/640000	Otobüs Terminali Çevre Düzenleme Yapım işi	2021	Yapım
2021/66670	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 2025 m ³ Taş Duvar ve 150 M İstinat Duvarı Yapım işi	2021	Yapım
2022/1164211	İlimiz Merkez Bahçelievler Mahallesi Maden Afet Konutları Taziye Evi Yapım işi	2022	Yapım
2022/886304	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde içme suyu Hattı Döşeme Yapım işi	2022	Yapım
2022/929016	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde Kanalizasyon ve Yağmur Suyu Hattı Döşeme Yapım işi	2022	Yapım
2022/799451	İlimiz Merkezinde iki Dekar Gotik Isıtınalı ve Toprak Tarım Serası Yapım işi	2022	Yapım
2022/731990	İlimiz Merkez Siirt Bağlantı Yolu Serkenya Yolu Menfez Yapım işi ile Muhtelif Yerlerde Kilitli Parke Taşı ve Taş Duvar Yapım işi	2022	Yapım
2022/611209	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde Kanalizasyon, Yağmur suyu ve İçme suyu Hattı Döşeme Yapım işi	2022	Yapım
2022/496843	İlimiz Merkezinde Bulunan Maden Afet Konutları ve Tümen Yani Afet Konutlarında Taş Duvar Yapım işi	2022	Yapım

2022/496298	İlimiz Merkez Bahçelievler Mahallesi, Yeni Mahalle, Şehri Nuh Mahallesi, Vakıfkent Mahallesi Ve Yeşilyurt Mahallesinde Kilitli Parke Yol Yapım İşi	2022	Yapım
2022/141371	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 10.000 m3 Taş Duvar 120 Metre İstinat Duvarı Ve 30.000 m Kilitli Parke Taşı Yapım İşi	2022	Yapım
2023/820549	İlimiz Merkez Muhtelif yerlerde parke Taşı Döşeme Yapım İşi	2023	Yapım
2023/820294	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 3200 m3 Taş Duvar Ve 2500 m' Beton Yol Yapım İşi	2023	Yapım
2023/554259	İlimiz Merkez Muhtelif yerlerde 3000 m3 Taş Duvar Ve 15200 m' Parke Taş Yapım İşi	2023	Yapım
2023/485991	Hastane Kavşağı Çevre Düzenlemesi Ve Yolcu Bekleme Durağı Yapım İşi	2023	Yapım
2023/485419	İlimiz Merkez Yeşilyurt Mahallesi 723 Ada 2 Nolu Parselde Mezarlık Yapım İşi	2023	Yapım
2023/352616	Belediyemizce Dolum Tesisi, Hangar Ve Araç Yıkama Alanı Yapım İşi	2023	Yapım
2023/42599	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 3000 m3 Taş Duvar Ve 10000 m3 Parke Taşı Yapım İşi	2023	Yapım
2023/1294741	Şırnak ili Merkez ilçesi Hava Kalitesinin iyileştirilmesi Kapsamında Konutları Doğalgaza Dönüşümü Yapım İşi	2023	Yapım
2023/268937	Belediyemizce İlimiz Merkez Atatürk Mahallesi 306 Ada 48 Nolu Parselde Çok Katlı otopark Ve Düğün Salonu Yapım İşi	2023	Yapım
2024/1156973	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde Parke Taşı Döşeme Yapım İşi	2024	Yapım
2024/746306	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 4000 m3 Taş Duvar Ve 8 metre Kapalı Menfez Menfez Yapım İşi	2024	Yapım
2024/164224	Şırnak ili Merkez ilçesi Hava Kalitesinin iyileştirilmesi Kapsamında Konutların Doğalgaza Dönüşümü Yapım İşi	2024	Yapım
2025/1875932	Belediyemiz Bünyesinde olan İlimiz Merkezinde Bulunan Bahçelievler Mahallesi Alışveriş Merkezinde Bulunan Düğün salonu İmalatları Yapım İşi	2025	Yapım
2025/1724560	Şırnak ili Merkez ilçesi Hava Kalitesinin iyileştirilmesi Kapsamında Konutların Doğalgaza Dönüşümü Yapım İşi	2025	Yapım
2025/1212779	ŞIRNAK MİLLET BAHÇESİ ÇEVRE DÜZENLEMESİ VE DONATI ELEMA YAPIM İŞİ	2025	Yapım
2025/1208190	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 10000 M3 Taş Duvar Yapım İşi	2025	Yapım
2025/1139636	İlimiz Merkezinde Poligon Ağı oluşturma Yapım İşi	2025	Yapım
2025/1055680	Belediyemizce Hizmet Tesislerinde Güvenlik Kamerası ve İnternet Alt Yapısı Yapım İşi	2025	Yapım
2025/842945	Şırnak Merkez Muhtelif Alanlarda Bit ki Dikimi, Park Ekipmanları Temini-Montaj Ve Çevre Düzenleme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/842931	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 7000 m3 Taş Duvar Ve 12000 m2 Parke Taşı yapım İşi	2025	Yapım

2025/688185	Belediyemizce ilimiz Merkez Atatürk Mahallesi 306 Ada 48 Nolu Parselde 123 Ve 4 kat Çok Katlı Betonarme otopark Yapım İşi	2025	Yapım
2025/685621	Belediye Başkanlığımıza ait Su Depolarına Motopomp Kurulması İşi	2025	Yapım
2025/685050	İlimiz Merkezinde Belediyemize ait Bulunan Su Depoları Bakım Ve onarım Yapım İşi	2025	Yapım
2025/684563	Şırnak Merkez Muhtelif Yerlerde Kanalizasyon Ve Yağmur suyu Hattı Döşeme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/684206	Şırnak Merkez Muhtelif Yerlerde İçme Suyu Hattı Döşeme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/617472	İlimiz Merkez Muhtelif yerlerde parke Taşı Döşeme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/367239	Belediyemizce Dikey Bahçe Bakım Onarım Ve Yapay Bitlendirme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/208499	İlimiz Merkez Muhtelif Yelerde 8000 m3 Taş Duvar Yapım İşi	2025	Yapım
2025/208490	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde Parke Taşı Döşeme Yapım İşi	2025	Yapım
2025/111511	Şırnak ili Merkez İlçesi Hava Kalitesinin iyileştirilmesi Kapsamında Konutların Doğalgaza Dönüşümü Yapım İşi	2025	Yapım
2026/1200234	Şırnak Merkez Muhtelif Yerlerde Altyapı Hattı Döşeme Yapım İşi	2026	Yapım
2026/1199771	Belediyemizce Şırnak ili Merkez ilçesi Bahçelievler Mahallesi AAVCt camii Wc, Belediye Hizmet Binası Ve otopark Yalıtımı, Dicle Mahallesi su Depo su Dinlenme Yeri, Millet Bahçesi İşyeri ve itfaiye Merkezi Dinlenme Yeri Yapım İşi	2026	Yapım
2026/1084412	Şırnak ili Merkez ilçesi Çok Katlı oto park Bodrum zemin 1234 Tamamlaması Kat Dügün Salonu Millet Kiraathanesi Teras Ve sanat sokağı kafe Yapım İşi	2026	Yapım
2026/720866	İlimiz Merkez Muhtelif Yerlerde 12000 m3 Taş Duvar ve 9120 m2 Parke Taşı Yapım İşi	2026	Yapım
2026/524277	Belediyemizce İlimiz Merkezinde Bulunan Recep Tayyip Erdoğan Millet Bahçesinde Nuh'un Ambarlı Gastronomi Merkezi Çevre işleri Yapım İşi	2026	Yapım

362- 4734 sayılı Kanun kapsamındaki yapım işleri ile ilgili Müfettişliğime yardımcı olmak üzere Şırnak Valiliği tarafından görevlendirilen İnşaat Mühendisi Suat KATIRCI'nın yardımıyla ihale iş ve işlemleri incelenmiştir.

Örnekleme yöntemiyle teftişe tabi dönemde toplam (15) dosya incelenmiş olup, tespit edilen hususlar aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

363- Örnekleme yöntemiyle incelenen 15 adet dosyadan 6 adet yapım dosyasında ihale Kayıt Numarası (2021/264885-2021/377272-2022/496298-2023/485419-2025/684206- 2025/684563) sözleşmeden sonra 5 gün içerisinde yapılması gereken yer teslim tarihlerinin geçildiği tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 6'ncı maddesi ve 9'uncu maddeleri doğrultusunda sözleşmede geçen yer teslim sürelerine dikkat edilerek zamanda yer teslimlerinin yapılmasına özen gösterilmelidir.

364- Örneklemeye yöntemiyle incelenen 15 adet dosyadan 1 adet yapım dosyasında İhale Kayıt Numarası (2022/731990) All Risks Sigortasının bulunmadığı ve İş artışı veya süre uzatımı verilmesine karşın İhale Kayıt Numarası (2021/172048- 2021/264885- 2021/377272- 2023/820294-2024/746306-2025/1208119-2025/684563) 7 dosyada All Risks Sigorta zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılma işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 9.maddesinde; "*Madde 9- (1) (Değişik: RG-3/7/2009-27277) Yüklenici, işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu yapım işinin korunmasından 43 üncü madde hükümleri dikkate alınmak şartı ile işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar sorumludur. Bu sebeple yüklenici, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 9 uncu maddesi hükümleri dahilinde; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı "inşaat sigortası (bütün riskler)", geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır. (2) (Değişik: RG-3/7/2009-27277) Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayıçlarına göre hesaplanan bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur. "*

Hükmü doğrultusunda; All Risks Sigortasının yapılması, İş artışı ve süre uzatımlarında All Risks Sigorta zeyilnamesinin yapılmasına özen gösterilmeli ve All Risks Sigortası ve zeyilname idareye teslim edilmeden hakediş ödenmemelidir.

365- Örneklemeye yöntemiyle incelenen 15 adet dosyada teknik personel bulundurma ve belgelerin idareye sunulması için verilen 10 günlük süreye riayet edildiği tespit edilmiştir. 1 adet yapım dosyasında İhale Kayıt Numarası (2025/684563) işte teknik personel taahhütnamesi yer teslim tarihinden 16 gün sonra idareye verilmiş olup, yasal süreyi geçen 4 gün için yüklenici firmaya gerekli teknik personel buldurumama cezası kesilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19.maddesinin 7.fıkrasında: "Yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin İdare tarafından kabul edilmemesi, idare tarafından önceden kabul edilmiş personelin değiştirilmesinin talep edilmesi ya da teknik personelin işten ayrılması hallerinde, söz konusu teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için Yükleniciye on gün süre verilir. Yüklenicinin bu süre içerisinde yeni teknik personele ait bilgi ve belgelerden herhangi birini idareye sunmaması halinde, verilen sürenin bitiminden sonra başlamak üzere usulüne uygun olarak bildirilmeyen her bir teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezalar uygulanır."

Hükmü doğrultusunda; Söz konusu işlerde aynı şekilde teknik personel bulundurulma, taahhütlerin zamanında idareye sunulması ve zamanında sunulmayan teknik personel taahhütleri ile iş yerinde bulunmayan teknik personeller için gerekli cezai işlemlerinin yapılmasına devam edilmelidir.

366- Örneklemeye yöntemiyle incelenen 15 adet dosyadan genel olarak sözleşmeye göre iş bitim sürelerine, geçici kabul dilekçe tarihleri, geçici kabul teklif belgeleri, geçici kabul komisyonu, geçici kabul tutanakları ve kesin kabul tutanaklarının dosyada bulunduğu görülmüştür. 1 adet yapım dosyasında İhale Kayıt Numarası (2021/377272) işte yüklenicinin idareye vermesi gereken geçici kabul dilekçesi dosyada bulunmamıştır. İhale Kayıt Numarası (2021/172048) işte Kesin kabul tutanağı dosyada bulunmamıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinde belirtilen "Geçici kabul Madde 41 - (1) Taahhüt edilen iş, sözleşme ve eklerinde yer alan hükümlere uygun olarak tamamlandığında yüklenici idareye geçici kabulün yapılması için yazılı olarak başvuruda bulunur. Başvuru üzerine yapı denetim görevlisi iş yerinde bir ön inceleme yapar. Bu incelemede yüklenici veya vekilinin hazır bulunması şarttır. İnceleme sonucunda bir ön inceleme tutanağı düzenlenir. Ön incelemede işin kabule hazır olduğu görülürse, idare tarafından en az 3 kişiden oluşan bir **Geçici Kabul Komisyonu** kurulur. Komisyon, kurulmasından itibaren **en geç 10 gün içinde** iş yerine gider. Yapılan işleri inceler, muayene eder ve gerekli gördüğü kısımların işletme/çalışma deneylerini gerçekleştirir. Geçici kabule engel bir durum yoksa geçici kabul

tutanağı düzenlenir, komisyon üyeleri ve yüklenici tarafından imzalanır. Maddeesine uygun şekilde dosya düzenlemesi ve söz konusu eksikliklerin tekrarlanmaması temin edilmelidir.

367- Örneklemeye yöntemiyle incelenen 15 adet dosyadan 9 adet iş dosyasında iş artışı yapılmıştır. İş artışı yapılan İhale Kayıt Numarası (2021/172048- 2021/264885- 2021/377272- 2023/820549- 2023/485419- 2023/820294- 2024/74630- 2025/684206- 2025/684563) dosyalarda gerekçeli rapor ve İş artış olurların alındığı tespit edilmiştir. Anahtar teslimi işlerde %10, birim fiyatlı işlerde %20 iş artış sınırına riayet edildiği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21.maddesi doğrultusunda işlemler sürdürülmelidir.

368- İş artışı yapılan dosyalarda Ek kesin teminat, damga vergisi ve karar pulu ödemelerinin yapıldığı, teminat mektubu ve makbuzların dosyaya eklendiği görülmüştür.

4735 sayılı Kanun'un 12. maddesi uyarınca, "sözleşme bedelinde bir artış meydana gelmesi durumunda yükleniciden ek teminat alınması şarttır. İş artışına konu olan net ilave tutarın %6'sı oranında ek kesin teminat alınır.

İş artış miktarı üzerinden %9,48 (binde dokuz virgül kırk sekiz) oranında sözleşme damga vergisi alınır." Hükümleri doğrultusunda işlemler sürdürülmelidir.

Doğrudan Temin İş ve İşlemleri:

369- Teftişe tabi dönemde Belediye tarafından Doğrudan Temin yöntemiyle gerçekleştirilen işlerin sayılarına ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

2021-2025 ARASI DOĞRUDAN TEMİN HARCAMA TUTARLARI		
YIL	Doğrudan Temin Sayısı	Miktar (KDV Dâhil) TL
2022	213	10.683.524,82
2023	301	25.802.551,82
2024	259	32.231.970,68
2025	303	56.597.463,84
TOPLAM	1.076	125.315.511,16

2022-2025 yılları arasında (22/d) kapsamında (1.076) adet ve toplam (125.315.511,16)-TL tutarında mal ve hizmet alımı ile yapım işinin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

370- Örneklem yöntemiyle incelenen doğrudan temin dosyalarında; alım konusu işin niteliğini, kapsamını ve teknik özelliklerini belirlemeye yönelik teknik şartnamelerin dosya içerisinde yer aldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 12'nci maddesinde, ihale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin hazırlanmasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır. Doğrudan temin kapsamında yapılan alımlarda her durumda ihale dokümanı niteliğinde şartname düzenleme zorunluluğu bulunmamakla birlikte, alınacak mal veya hizmetin özelliklerinin açıkça belirlenmesi, ihtiyacın uygun şartlarda karşılanması ve kontrol süreçlerinin sağlıklı yürütülmesi açısından gerekli görülen alımlarda teknik şartname hazırlanması ve alım dosyasında muhafaza edilmesi uygun olacaktır.

Bu kapsamda, mevcut uygulamanın devam ettirilmesi ve ihtiyaç duyulan alımlarda teknik şartname düzenlenmesine özen gösterilmelidir.

371- Örneklem yöntemiyle incelenen doğrudan temin dosyalarında onay belgelerinin mevcut olduğu görülmüştür.

4734 Kamu İhale Kanunu'nun **İhale işlem dosyası 7.Maddesinde;** *"İhale yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, ilân metinleri, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur."* denilmekte olup, bu kapsamda yapılan iş ve işlemlerde onay belgelerinde bulunan bilgilerin doldurularak ihale dosyalarına eklenmesi ihmal edilmemelidir.

372- Örneklem yoluyla incelenen dosyaların genelinde KİK Yasaklılık sorgularının yapıldığı görülmüştür.

Doğrudan Temin Uygulama Yönetmeliği 20. Maddesinde; *"(1) Alımlar, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce idarelerin kurduğu ve işlettiği elektronik platformlar üzerinden de yapılabilir. (2) Kanunla ya da diğer kanunlarla Kanundan istisna olarak doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlar, bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde EKAP*

üzerinden e-fiyat teklifi alınmak suretiyle gerçekleştirilebilir. (3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında yapılan alımlar EKAP üzerinden duyurulabilir. (4) Bu madde kapsamında yapılan alımlar için EKAP üzerinden doğrudan temin kayıt numarasının alınması ve 4'üncü maddenin dokuzuncu fıkrası çerçevesinde Kuruma sonuç bildiriminin yapılması zorunludur." denilmekte olup, bu kapsamda yapılan iş ve işlemlerde EKAP ilanı ve sonuç bildirimlerinin dosyalarına eklenmesi gerektiği değerlendirilmiş olup,

Ayrıca Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğin 4. maddesi 8. Fıkrasında; "Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığı kontrol edilir ve bu kişinin listede bulunduğu anlaşılmaması durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaz. Aynı maddenin diğer bentleri kapsamında yapılan alımlarda ise alım yapılacak gerçek veya tüzel kişiye ilişkin yasaklılık teyidi yapılmaz." denilmekte olup, bu kapsamda yapılan iş ve işlemlerde KİK Yasaklılık sorgulamasının yapılması ve sonuç belgesinin dosyasına eklenmesi ihmal edilmemelidir.

373- Örneklemeye yoluyla incelenen doğrudan temin dosyalarında muayene ve kabul komisyonlarının usulünce oluşturulduğu görülmüştür.

Mal Alımları Denetim Muayene Ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmeliğin 20 ve 21. Maddeleri kapsamında bundan böyle de yapılan iş ve işlemlerde görevlendirme olurlarının dosyalarına eklenmesi ve asıl ve yedek üyelerin belirlenerek işlem dosyalarında imzaların eksiksiz olarak tamamlanması ihmal edilmemelidir.

374- Örneklemeye yoluyla yapılan incelemelerde, bazı harcama birimlerinde ödeme emri belgelerinin yalnızca Mali Hizmetler Müdürlüğünde düzenlenmesi ve çoğaltılması yönünde uygulama yapıldığı, harcama birimlerinde muhafaza edilmesi gereken nüshaların oluşturulmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, mevzuatta harcama birimlerine verilen sorumlulukların Mali Hizmetler Müdürlüğü üzerinde yoğunlaşmasına neden olmakta; iş ve işlem yükünü artırmakta, belge düzeni ile arşivleme süreçlerinde aksamalara sebebiyet vermektedir.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

"Ödeme belgesi en az üç nüsha düzenlenir. İlk nüshası bu Yönetmelikte belirtilen eki kanıtlayıcı belgeler ile birlikte istendiğinde Sayıştaya gönderilmek, ikinci nüshası ise saklanmak üzere muhasebe birimine verilir. Üçüncü nüsha da harcama biriminde muhafaza edilir." hükmü yer almaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca harcama yetkilileri ve gerçekleştirme görevlileri, harcamaya ilişkin belge ve işlem dosyalarının usulüne uygun olarak hazırlanması, tamamlanması ve muhafaza edilmesinden sorumludur. Bu kapsamda, ödeme emri belgelerinin Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 4'üncü maddesi hükmüne uygun şekilde **en az üç nüsha olarak düzenlenmesi**, üçüncü nüshanın eki kanıtlayıcı belgelerle birlikte ilgili harcama biriminde muhafaza edilmesi, Mali Hizmetler Müdürlüğüne yalnızca muhasebe işlemleri için gerekli nüshaların gönderilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, bundan sonraki süreçte tüm harcama birimlerince ödeme emri belgelerinin ve eki kanıtlayıcı belgelerin anılan Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanması ve muhafaza edilmesi ihmal edilmemelidir.

XVIII- OKUL ÖNCESİ EĞİTİM VE SOSYAL HİZMETLER:

375- Şırnak Belediyesi ve bağlı kuruluş/şirketleri tarafından çocuklara yönelik olarak okul öncesi eğitim ve sosyal hizmet faaliyeti amacıyla açılıp işletilmekte olan kreş, gündüz bakımevi, çocuk kulübü vb. kurum, kuruluş ya da projenin bulunmadığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

XIX-GENEL DEĞERLENDİRME:

376- Mufettişliğimce sorulan sorulara verilen cevaplar ile teftiş sırasında yapılan tespitlere ilişkin değerlendirmelere göre;

İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne çalışmaları yürütülen imar planları, arazi ve arsa düzenlemeleri, yapı ruhsatları, yapı kullanım izin belgeleri gibi iş ve işlemlerin genel olarak mevzuata uygun ve düzenli olduğu, ancak tenkit ve tavsiye edilen hususların takip edilmesi gerektiği,

Şırnak Atık Su Arıtma Tesisi Projesi kapsamında 9.361.819,35 Euro bedelli (%81,13 Avrupa Komisyonu, %8,49'u Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, %10,38 Şırnak Belediye Başkanlığı finansmanı ile) atık su arıtma tesisinin 2023 yılında işletmeye

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....

alındığı, fiziksel, biyolojik, çamur ve koku arıtma ünitelerinden oluştuğu, atık su işlerinin modern yöntemlerle mevzuata uygun şekilde yürütüldüğü, başarılı bir proje ve iyi uygulama örneği olarak Mufettişliğimce değerlendirildiği,

Önümüzdeki süreçte birçok zabıta personelinin yaş haddinden emekli olacağı düşünüldüğünde, yeni zabıta personelinin Belediye bünyesine dahil edilmesi ve yetiştirilmesinin planlanması suretiyle hizmetlerde olası bir aksamanın önüne geçilmesinin faydalı olacağı,

Şırnak Belediyesinde görev yapan memur personel oranının düşük kaldığı, bu durumun hem hizmetlerin yerine getirilmesini aksatabileceği hem de memurlar eliyle görülmesi gereken işlerin işçiler eliyle yürütülmesi sonucunu doğurabileceği, bütçe imkanları doğrultusunda memur sayısının artırılması gerektiği,

Belediye birim müdürlüklerinde müdürlük görevinin birçoğunun vekaleten yürütüldüğü, müdürlük kadrolarına asaleten atama yapılması gerektiği,

Şırnak Belediyesinin kültür ve sosyal hizmet faaliyetlerinin Destek Hizmetleri Bünyesinde Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Servisi tarafından yürütüldüğü, Belediyenin özellikle ilde yaşayan dezavantajlı gruplara yönelik yapacağı yardım ve faaliyetlerin takip ve koordinasyonundan sorumlu müstakil bir müdürlük kurmasının hizmet gerekleri açısından faydalı olacağının Mufettişliğimce tavsiye edildiği,

Kamu İhale Kanunu ve Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin genel olarak düzenli ve mevzuata uygun olduğu ancak tenkit ve tavsiye edilen hususların takibi ile hizmet içi eğitimlerde işlenmesinin hassasiyetle takip edilmesi gerektiği,

Emlak ve İstimlak Müdürlüğü ile İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün yürüttükleri hizmetlerin gereği olarak nitelikli teknik personel ile güçlendirilmesi gerektiği,

Afet ve Risk Yönetimi Müdürlüğünün kadrolu ya da geçici görevli hiç personelinin bulunmadığı, yalnızca İtfaiye Müdürünün vekâleten müdürlük görevini yürütmesi suretiyle Müdürlüğün iş ve işlemlerinin takip edildiği, bu durumun afetlere hazırlık anlamında çok kritik görevler ifa eden birimin görevlerini yeterince etkin yerine getirememesi sonucu doğurabileceği, bu anlamda en az (1) personelin Afet İşleri Müdürlüğünde görevlendirilmesinin faydalı olacağı,

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

İtfaiye Müdürlüğünün müstakil bir hizmet binasına ihtiyaç duyduğu, hali hazırda Belediyenin farklı binalarındaki eklentilerde faaliyetlerini yürüttüğü, fiziki durumun hizmet gerekleri açısından yeterli düzeyde olmadığı,

İtfaiye Müdürlüğü bünyesindeki söndürme aracı sayısının yönetmelikte öngörülen sayının altında olduğu, hali hazırdaki merdivenli aracın biri 1999 model olduğu dikkate alındığında acil duruma müdahale esnasında yeterli olmadığı, ayrıca köpük kulesi aracının ihtiyaçlar arasında yer aldığı, söz konusu ihtiyaçların belediye mali imkanları ölçüsünde karşılanması gerektiği,

Teftişe tabi dönem içerisinde Belediye tarafından ulaşım hizmetlerinin, Zabıta Müdürlüğü bünyesinde Ulaşım Servisi olarak alt birim şeklinde örgütlenmek suretiyle yürütüldüğü, hizmetin yoğunluğu ve iş hacmi dikkate alındığında müstakil bir Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün kurulmasının faydalı olacağının Mufettişliğimce tavsiye edildiği,

5018 sayılı Kanun kapsamında iç kontrol etkinliğinin artırılması, mali işlemlerin mevzuata uygun, düzenli ve sağlıklı yürütülmesinin sağlanması amacıyla, tüm harcama birimlerince mali işlemler tesis edilmeden önce gerekli hallerde Mali Hizmet Biriminin görüşünün alınmasının ihmal edilmemesi gerektiği,

Belediye Birim Müdürlüklerince mutemet görevlendirme ve değişikliklerinde Mali Hizmetler Müdürlüğüne resmi yazı ile bildirim hususunun ihmal edilmemesi ve sıralı amirlerce bu konuda tedbir alınmasının gerektiği,

Belediye yatırımlarının, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nda belirtildiği gibi stratejik plan, hedef, amaç ve faaliyetler doğrultusunda planlanması gerektiği,

Şınak Belediyesinin borçlanma uygulamalarının, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının "Borçlanma İşlemleri" konulu 12.02.2025 tarihli ve 2025/2 sayılı Genelgesi hükümlerine uygun yürütüldüğü, bundan böyle de söz konusu genelgede belirtilen limitler dahilinde iş ve işlemlerin yürütülmesi gerektiği, mevcut borç stokunun kesinleşen bütçe gelirlerine göre hesaplandığında makul düzeyde olduğu görülmekle birlikte, belediye bütçesinin imkanları doğrultusunda borç stokunun azaltılması gerektiği,

Başta imar, ruhsat, ihale vb. iş ve işlemleri yürüten birimler olmak üzere dosyalama ve klasör düzeninin yeterli düzeyde olmadığı, örnekleme yoluyla incelenen dosyalarda hizmet gereği bir arada bulunması gereken belgelerin farklı dosyalarda mevcut olduğu,

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Mufettişliği

kronolojik olarak tek bir dosyada bulunması gereken belgelerin tasnifi konusunda sıralı amirlerce çalışma yapılması gerektiği,

Şırnak Belediyesi tarafından düzenlenen hizmet içi eğitimlerinin yeni bir planlama yapılarak artırılmasının tavsiyeye değer olduğu,

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce tutulan personel özlük dosyalarının düzenli olmadığı, 15 Nisan 2011 tarihli ve 27906 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2 Seri Numaralı Kamu Personeli Genel Tebliği'ne uygun şekilde özlük dosyalarının tutulması gerektiği,

Şırnak Belediyesinin kurum arşivinin tertip, düzen ve saklama koşulları yönünden yeterli olmadığı, arşiv imha çalışmasının her yıl düzenli olarak yapılmadığı, bu konuda sıralı amirler tarafından çalışma yapılması gerektiği,

Teftiş tabi dönemde örnekleme yöntemiyle incelenen Meclis ve Encümen kararlarında hukuka ve mevzuata aykırı bir örneğe rastlanılmadığı,

2024 yılından itibaren Silopi ilçesinde yeni kurulan, kapasite ve teşekkül anlamında ihtiyaçların karşılandığı Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi'ne veteriner hekim gözetiminde sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların sevklerinin sağlandığı, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve Hayvanların Korunması Hakkında Uygulama Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat kapsamında Şırnak Belediyesi tarafından hayvanların korunması ve sahipsiz hayvan popülasyonunun kontrolüne yönelik sorumluluklarını yerine getirmeye gayret gösterdiği,

İşçi personelin yıllık izinlerinin kullandırılarak, yüksek miktarda yıllık izin birikmesine sebebiyet verilmemesi, Sayıştay denetim raporlarında da belirtildiği üzere, emekliliğe sevk tarihi itibarıyla kalan izin haklarının paraya dönüştürülmesinin kurum zararına sebebiyet verebileceği dikkate alınarak, işçilere mevzuatın öngördüğü şekilde yıllık izinlerinin mutlaka kullandırılması gerektiği, aksi durumun hukuki ve mali sorumluluk doğurabileceği,

Belediyeye bağlı birimlerin, vatandaşların taleplerinin alınıp sonuçlandırılması ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi noktasında sorumluluklarını yerine getirmeye gayret ve özen gösterdiği,

Değerlendirilmiştir.

XX-İNCELEMeye ALINAN KONULAR:

377- Şırnak Belediye Başkanlığı genel iş ve yürütümünün tarafımca teftişi sonucunda, incelemeye alınan konu bulunmamaktadır.

XXI-GÖREV VE SONUC:

378- Teftişi tabi dönem içerisinde Şırnak Belediye Başkanlığı görevinin Mehmet YARKA tarafından yürütüldüğü incelenmiştir.

379- Şırnak Belediye Başkanlığı genel iş ve yürütümünün Müfettişliğimce teftişi sonunda (4) örnek olarak düzenlenen bu Teftiş Raporunun (1) örneği Şırnak Belediye Başkanlığı'na verilmiş, (1) örneği Şırnak Valiliğine tevdi edilmiş; (2) örneği de elektronik ortamda ve yazılı olarak İçişleri Bakanlığına (Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı) sunulmuştur.17/07/2026

Ali Recai YERLİKAYA
Mülkiye Müfettişi